

Цякунка і Культ

ВІХОЛА

Валерія Савотіна

Валерія Савотіна

Чаклунка і Культ

Роман

віхОла

Київ · 2025

Розділ 1

Аркт. Дуже темний провулок

Вона поспішала темним переходом, пошепки проклинаючи чортів закон, через який у неї відібрали домашній килимок. «Несанкціоновані експерименти з магією» — аякже! Всього лише вичитала в позиченій у студентській бібліотеці книзі, що десь на Сході Світу жили чаклуни, які створювали літаючі килимки... От і Яра спробувала накласти закляття левітації на цю чортову шмату, вплести його між ниток, щоб не підтримувати постійно зусиллям волі чи амулетами. Тим паче, Яра ніяк не могла запам'ятати намовляння, що оберігає чари від зношування, та й магічних сил поки бракувало.

Вона вже наміряла, як щодень вилітатиме на ньому з гуртожитку... і на тобі — у перші ж хвилини нашттовхнутися на прискіпливого Захисника Аркту. Тепер у неї на руках синеньким горів знак заборони — не можна використовувати магію найближчі сімдесят дві години (крім випадків загрози життю, звісно). Але йти на височезних підборах темним переходом, запізнюючись на останню цього несезону чаклунську здибанку — хіба ж це не загроза життю?

Хоча насправді Яра без проблем гуляла навіть найтемнішими вулицями, маючи про всяк випадок у кишені бойове закляття в маленькій колбі. От цей «всяк випадок» був просто зараз: попереду з'явилась компанія з кількох хлопців явно напідпитку. Вони стояли на розі вулиці й щось галасливо обговорювали. Один із незнайомців почав зиркати на неї, щось говорячи до друзів. Яра автоматично дістала з кишені колбу і враз почула м'яке «гуп!». Гаманець, що лежав у тій же кишені, випав на асфальт, суттєво її полегшуючи. Вона повернулась підняти його...

— Ану віддай!

Постать завмерла, тримаючи в руках гаманець. Злодій був повністю закутаний у плащ-невидимку, так і не вгадаєш, хто перед тобою: чи то дівчинка, яка тільки закінчила випускний дванадцятий клас, чи то чолов'яга, який приїхав із гірських шахт Крену. Навіть обличчя мерехтіло, що заважало запам'ятати риси. Не змінював плащ тільки голос.

— Мені рахувати до трьох чи одразу розпилювати? — Ярина рука застигла в повітрі, великий палець на корку пляшечки із закляттям — вистачить секунди, аби активувати.

— Та все, все, зрозумів, — дешевий плащ почав миготіти повільніше, показуючи хлопчаче худорляве обличчя. На чоло незнайомця падало чорне неакуратно підрізане волосся, — я просто віддати його тобі хотів.

— Ой, та не бреш! — Яра вихопила з його рук гаманець.

Хлопчина розгледів синеньке сяйво на її руці й зареготав:

— Напоролася на Захисника? Ти у відділку чаклувала чи що? Як узагалі можна цим ледарям попастися?

— Каптура зніми, тоді й поговоримо. Хоча навіщо? Він барахлить, якщо що. Обличчя видно, і навіть добре, — відповіла вона зневажливо. Хлопці позаду неї вже випарувались із переходу, а значить, ще більше гаяти час не варто. Дівчина розвернулася і швидким кроком попрямувала подалі — у неї були набагато важливіші справи за цього малого.

* * *

Плащ Рос таки скинув за кілька кварталів від того переходу. Аж зубами скрипнув, розуміючи, що йому просто пощастило. Скористалася б та дівчина закляттям — і щонайкраще він би обійшовся спаленим волоссям. Або й скалічився. А найгірше — пошкодив би дорогий плащ, позичений у знайомого на вечір. Навіть на такий дешевий у нього не було коштів.

— Дурнувата затія... І як я до такого докотився? — пошепки шпетив сам себе.

Підійшов до зупинки карткама — найдешевшого транспорту в Аркті. Жовті вагончики ледве трималися купи і піднімалися над землею лише

на висоту ліктя, зате доповзали навіть у найбільшу глухомань Аркту.

Люди на зупинці позирали на нього підозріло: виглядав Рос і справді паршиво. Під плащем ховалися рвані штани, і він подумки подякував богам, що зараз повернулась мода на дірявий одяг, бо виглядав би достоту як безхатко.

Заскочив у перший-ліпший карткам, купив квиток, витрусивши дрібноту з кишень. Пошарпаний салон ізсередини був обклеєний картами маршрутів — щоб ніхто не питав, куди той їде. Власне, і свою назву ці пекельні (особливо влітку) машинерії отримали через ті карти.

«Доведеться повертатися до чортового Альянсу. Шукати роботу там, аби знову вирватися до Аркту. Хоч на несезон. Але навіщо?» Рос знав, що ні там, ні там його не чекали. В Аркті — підробіток на підробітку і нестабільне життя. Але в Альянсі... В Альянсі на нього чекали вони. Спогади. Й активні учасники тих спогадів, від самої думки про яких він здригався. Від цього страху ставало гидко-гидко на душі, тож він старався заштовхнути його кудись подалі.

Але що йому робити? Батьки зараз на заробітках десь біля самої Ади, дім стоїть порожній. За хатиною було б непогано наглянути — і так уся батьківська зарплата піде на погашення штрафу за той прокол із чарами на попередній роботі. Зіпсувався товар, могли постраждати люди — тоді влетіло й роботодавцеві, і татові. Особливо татові. Рос дуже хотів би їм допомогти, але як? Ні роботи, ні освіти. А найгірше — жодних натяків на магічні здібності.

* * *

Яра поправила зачіску. Волосся вже відросло після одного дуже невдалого експерименту із закляттям — аж два місяці не виходила без капелюшка. Тепер хоч можна було зробити сяку-такую укладку. Обсмикнула довгу спідницю, розправляючи, — не любила їх носити, але сьогодні не було вибору: дрес-код на відьомську вечірку, данина традиції. Вона взагалі не пішла б на цей маскарад, якби не одна людина...

— Ти куди, відьмочко? — на вході її перестрів худий чоловік, одягнений у чорне. — Не хочеш розважитись?

Він простягнув їй пляшку з пінистим напоєм, що відгонив різким хімічним запахом, — сумішшю м'яти з миючим засобом.

«Ага, мрію зловити передоз», — подумала Яра, мовчки оминула незнайомця, пробиваючись через натовп. Дівчата красувалися у спідницях, розшитих зірками, травами і знаками, — єдина дозволена сьогодні ознака відьом. Магія спалахувала хіба в напоях: на таких вечірках чаклувати дозволено лише господарям дому.

Яра шукала найспокійніший куточок — кухню. То було улюблене місце господині вечірки, Агри, заради якої дівчина сюди і прийшла. Агра чаклункою не була, її магія полягала в іншому: жінка вміла зводити потрібних людей із потрібними людьми (чи не людьми), знаходити виграшні ідеї для бізнесу та спонсорів для них. Їй навіть не треба було платити за чари — їх дарували лише за можливість отримати надійний контакт. Маєш аркушик із її рекомендацією — і все, тебе беруть на роботу. Яра подумки молилася, щоб Агра погодилася їй допомогти.

— Ти куди? — хтось смикнув її за лікоть.

Дівчина ледь не визвірилася, але вчасно стрималася: перед нею стояла та, кого вона шукала, — жінка з білосніжною шкірою й чорним, як смола, волоссям, прикрашеним шпильками з трояндами. Вона любила ті червоні троянди — весь дім був ними заставлений, вони навіть на ключицях Агри були витатуйовані.

— Я... я вас шукала, — Яра трохи затнулася, але зібрала волю в кулак.

— Навіщо?

Господиня вечірки поманила її на кухню, де сіла просто на стіл спиною до світла, змусивши малу відьмочку мружитися, коли та намагалась дивитися їй в очі. Агра ж спокійно могла розглядати худу студентку із чорним волоссям, кінчики якого були білі.

— Я шукаю роботу, — рубанула Яра.

Всі ті промови, які вона готувала в гуртожитку перед дзеркалом, чим дуже смішила сусідку по кімнаті, Тетяну, враз вивітрилися з її голови.

— Вау, як красномовно! Зазвичай починають говорити здалеку, щось типу «ну знаєте, зараз така нестабільна економічна ситуація в країні...», а через три абзаци переходять нарешті до того, що вони

безробітні. Не люблю таких, — поморщилась Агра, — але й тобі допомогти нічим не можу — нащо мені студентка-недоучка?

— Я ж навіть не сказала, що я вмію! — розкрила було рота Яра, але її перебили.

— А мені не треба казати — мені треба показати. От тільки із цими знаками на руках ти нічого не можеш: Захисники примчать за секунду... Ти вроджена чи навчена? — спитала несподівано.

— А яке вам... — почала обурено Яра, але стрималася. — Вроджена.

— Вроджені цінуються, — стенула плечима господиня дому, — якщо вони щось толкове можуть. Ти на чому спеціалізуєшся?

— Трохи на зіллєварінні... Взагалі я вчуся на екобіотех...

— Борщ хоч звариш? — знову гмикнула Агра.

Дівчина стримала клубок, що враз підступив до горла:

— Його теж.

— Ти вроджена й ти просто вариш зілля... І чому ти можеш комусь бути цікавою?

— Тому що я використовую передові магічні технології, — Яра виклала свій головний козир.

Агра насмішкувато скривилася:

— Не надто вражає. Те, що ти борщ помішуєш ополоником, у якому магія теплом віддає, і вариш на плиті останньої моделі...

— Ні, розумієте, я... — враз Яра втратила весь запал.

— Приходь до мене пізніше, дівчинко, коли будеш мати більше аргументів, а заборонних знаків не матимеш. Як ти взагалі потрапила Захисникам у руки? — спитала зневажливо.

Яра, котра завдяки високим оцінкам змогла вступити на бюджетне місце спеціальності екобіотехнолога, на яке претендувала сотня абітурієнтів, не могла вже й слова сказати. Агра дістала з кишені телефон, демонструючи, що геть втратила до неї цікавість. Дівчина пробурмотіла під ніс щось схоже на прощальні слова, вискочила на вулицю, не маючи жодного бажання лишатись на цій вечірці хоч на секунду довше.

На кухню, як тільки вона вийшла, прослизнув той самий чоловік, який чіплявся до Яри біля входу.

— А ти чого хочеш, Чорний? Підслуховував? — Агра закурила цигарку з трав, що коштували як місяць життя в студентському

гуртожитку. — Дівча не тебе шукало, а роботу.

— А я б від зіллєварки не відмовився, придалася б для певних порошоків... Будь ласкава, дай дівчині мою візитівку наступного разу.

— А мені що з того? Ми ж з тобою бізнес-партнери, — відрізала господиня дому, видихаючи запашний дим.

— Моя люба, але ж ми друзі, хіба ні? — він заgrimів дверцятами її шафок, шукаючи кілька склянок. Упевненим рухом дістав звідкись із бару велику темну пляшку і розлив їм обом напій.

— У цьому місті дуже багато людей, яким я зробила неабиякі послуги, тож друзів у мене вистачає, — кинула Агра. — Та це не означає, що я щось роблю задурно.

Але келих із його рук узяла.

— Подивимось, де будуть твої друзі, коли припече, — стєнув плечима Чорний. — Чула останні вісті? Люди зникають, бідолашних знаходять із розпоротими...

— Звільни мене від подробиць, — вона поморщилася, струшуючи попіл, — клопіт Захисників, не мій.

— Вони просто бовдури. Був би тут Культ — жерці хутко навели би порядок.

— Ми з тобою це вже сотню разів обговорювали. Ти точно хочеш знову посперечатися?

Чорний витягнув із її пачки цигарок одну, закуривши. Господиня будинку й оком не змигнула на таке нахабство.

— Агро, якийсь ідіот вирішив почаклувати, там уже ледь не бійка почалася, — влетів на кухню переляканий хлопець.

Чорний відступив у тінь, звично затаївшись. Агра зітхнула, тамуючи біль у потилиці: попри всі можливі й неможливі чари, вік давався взнаки.

Розділ 2

Аркт

— Уявляєте, вона навіть не дослухала! — розпачливо волила Яра в екран ноутбука.

— Ми тебе чуємо, — почула у відповідь, — але ж ти сама казала, що не надто розраховуєш на цей шанс?

— Мало чого я там казала! Все одно! — Яра металася кімнатою. — Це... це... я сподівалася!.. А вона мені — «борщ вариш»!

— Уяви, скільки таких, як ти, до неї щодня ходить. Нічого страшного, не побудеш цей сезон у столиці. Повертайся додому. Ти й так майже весь несезон в Аркті пробула.

— Спробую вскочити в сьогоднішній вечірній рейковик. Ох, що ж мені так не щастить? — гірко зітхнула Яра, закрила ноут і впала на ліжко.

Повертатися не хотілося. Вдома, крім сім'ї та лісових духів, нікого не було — ні друзів, ні приятелів. Ярі ніхто навіть запит на дружбу в гримуарі не слав, не те що на чаклунську лісову здібанку ввечері...

— То ти все ж їдеш? — запитала Тетяна, яка саме увійшла в кімнату.

Вона тягнула великі сумки, тому двері відчинила силою думки. Теж виїжджала з гуртожитка, перебираючись на татову квартиру на протилежній околиці міста.

— Так! І це тоді, коли я нарешті могла би спокійно потусити! Побувати в усіх бібліотеках міста! Може, навіть знайти роботу... Попрацювати над чимось своїм! Через цю довбану кількість домашки з теорії я ні-чо-го практичного не робила!

— Та вгомонись, ти лише другий курс закінчила, — нагадала їй сусідка.

— То й що?! Так, я не найкраща на курсі, але я працюю! Я би стільки могла! А їм... Культи, — скривилася, не бажаючи

продовжувати речення.

Тетяна знала, що вона мала на увазі, бо Яра часто читала вголос вакансії, у яких її бісила навіть не вимога досвіду роботи, а вимога бути включеним до якогось із Культів.

— Ну так, це логічно! Чаклуни, які вступили в Культ, мають сильніший магічний резерв і доступ до знань свого Культу.

— Ні, не логічно! Вони буквально йдуть туди в рабство: бога змінити не можна, Культ змінити не можна, жерців слухайся, за чари плати... Ці боги вміють тільки карати! От коли востаннє хтось із них показувався своїм Жерцям? Ото коли створили Портал?!

— Ти припни язика! — цитьнула Тетяна, — Верховні Жерці постійно спілкуються з богами. І домовляються з ними про магічний екстракт.

— Ніби вони його немагікам задарма віддають, а не за скажену плату.

Тетяна нічого не відповіла, тож Яра почала пакувати у валізу свої підручники й нотатники.

— І якого біса в Аркті на сезон так виростає оренда?! Повернуся в Альянс — але, блін, ага, от там, звісно, вдасться підзаробити, — ніяк не вгамовувалася. — Ти ж знаєш, я люблю своїх мам, але ціле літо лише в їхній компанії... Лісовою відьмою стану, з друзів — хіба лісовик і пару мавок. І ті ж будуть доносити мамам про кожен мій крок, ніби мені не двадцять років, а чотири...

Окинула прощальним поглядом маленьку кімнатку на два ліжка, дві шафи і два столи, захаращену пакунками, книжками, магічними атрибутами для лабораторних робіт. Тетяна з її розпатланим чорним смоляним волоссям, татуйованими заморськими травами руками завзято знімала зі стін гірлянди з мушель, складаючи їх у коробку. Для повної гармонії їхній відьомській ідилії не вистачало хіба товстого чорного кота. Але тримати тварин у гуртожитку суворо заборонено. На початку навчального року вахтерка щовечора ходила коридорами, озброївшись пошуковим закляттям. Та із часом їй, щоправда, ставало ліньки, університетські гроші на закляття пошуку тринькати не хотілося, журнал «Чаклуночка» сам себе не погортає — тож такі перевірки припинялися. А втім, студенти частіше заводили колекції порожніх пляшок під своїми ліжками. З-під чарівного зілля, аякже.

Яра втиснула у валізу останній стосик одягу, ноутбук і старовинну шкатулку.

— Твої плани не змінились?

— О-о-о, — замріяно відповіла Таня, — я ні на що не проміняю поїздки до Ади. Поніжусь на пляжах. Знайду собі до компанії одного... ні, трьох заокеанських гарненьких чаклунів!

Дівчата зареготали. Яра закивала з розумінням: пляжні побачення були і в її топі побачень.

— Ти, може, таки поїдеш зі мною?

— Ти знаєш — у сезон удома багато роботи... — але під пильним поглядом подруги здалась: — гаразд-гаразд, я спробую відпроситись у своїх.

— І що, навіть у Храм Дани зі мною підеш? — підколола Таня.

— Та зараз, ага, біжу — аж закляття з кишень випадають!

І справді побігла — брати квиток на рейковик.

* * *

Рос ніякої романтики у столичному вокзалі не вбачав. На останні гроші він купив квиток у рідне село Альянсу і тепер сумно дивився на прилавки з пиріжками, що іноді злітали в повітря чи навіть розсипалися: торгівці економили, тож користувалися для їх збереження найдешевшою магією, що своєрідно впливала на товар. Захисники не втручалися, хіба що пиріжки намагалися вкусити того, хто надто наближався до прилавка. Він і такого би зжер, але довелося їхати голодним. Сидів, спершись скронею до вікна, механічно потираючи руки, вкриті непомітними білими тату — коли засмагне, почнуть проявлятися та світитися в темряві. Пів року тому майже всю першу зарплатню пустив на ці знаки. Тепер у його руках маленькими борозенками текла магія. Коштувало це дорого, але Росу дуже-дуже хотілося отримати хоч натяк на чари в собі. Вже як він отакий... немагік!

Кілька сотень кілометрів рейковик подолав за пару годин, за вікном майоріли маленькі поселення — Альянс і справді був альянсом сіл, що розсипалися посеред полів навколо Аркта. Колись вони об'єдналися та оголосили, що мають владу й над Темнолісом (мешканці лісу, втім, не надто на це зважали). Закони Альянсу не надто відрізнялися від законів міст. За одним винятком — тут головним покровителем був не

один бог, як у кожному місті, крім столиці, а цілих три — Мокош, Велес і Симаргл. І Культів, відповідно, теж було три.

Рос задрімав, розбудив його дотик до плеча.

— Ваша зупинка — наступна, на вихід за п'ять хвилин, — почув не надто ласкавий голос провідника.

Речей у нього було мало — все влізло в невелику спортивну сумку. Підхопив її, зістрибнув з останньої підніжки, і сходинки за ним одразу втягнулися назад. До його рідного села не так і далеко, але доведеться подолати цю відстань пішки. Почув торохтіння карткама — той розвозив приїжджих по дальніх селах. Легка фігурка в темно-зеленій куртці застрибнула у хитку таратайку. Якби Рос придивився, то зрозумів би, що вже її бачив. Але навіть цікавитися незнайомкою, тим паче, що їхала вона у протилежний від його села бік?

Ярі подобалось добиратись від рейковика карткамом до самого дому. Кінцева зупинка була біля Темнолісу, а її будинок — якраз на узліссі, околиці селища. Злетіла на ґанок, постукала у двері, що відчинилися одразу. Призахідні промені сонця освітили обличчя обох її мам, які вибігли до неї й одночасно схопили в міцні обійми. Яра щасливо розсміялася.

Розділ 3

Вогнеківка. За 23 роки до цього

Мира не знала, як здихатися юної селянки, яка волочилася за нею всюди хвостиком. Усього кілька днів тому знахарка безкоштовно вилікувала дівчинку від пневмонії. Односельчанка розуміла, що могла загинути, якби Мира, роблячи покупки в магазині, випадково не натрапила на неї, худе дівчисько, яке ледь свідомість не втратило від раптового нападу кашлю. Молода чаклунка і до цього не раз допомагала бідакам безкоштовно, тож відвела хвору на лавку, напоїла настоянкою, запасливо прибереженою в сумці на такі випадки, пошептала, звертаючись до свого бога-покровителя. Дала ще пляшечку ліків, дізнавшись, що й молодша двоюрідна сестра дівчинки хвора лежить удома. Пацієнтка одужала швидко. Мирослава про це вже мало не жалкувала, бо дівчина, яку звали Олесею, прилипла, запевняючи, що понад усе хоче їй відплатити.

Мирослава вже налаштувалася взяти її в помічниці — посортувала б травки, допомогла на городі, але дівча мусило відпрацювати контракт у місцевого фермера. Та й після його закінчення навчати Олесю чаклунства, аби підготувати собі наступницю, сенсу не було: магії дівчина не мала ні краплі — жодних чудес у дитинстві, духи — як домашні, так і природні — оминають десятою дорогою. І її вік... Дрібній і худенькій Олесі, виявилось, було вже дев'ятнадцять. Сплячий резерв, якщо він узагалі був, могли розбудити хіба що Верховні Жерці Альянсу, але до них Мира в житті б її не повела.

— Слухай, не треба мені віддячувати. В учениці я тебе взяти не можу, а служба мені не потрібна, — вмовляла Мира, намагаючись відкараскатися від дівчини.

Але та знову стовбичила коло огорожі. У хатину відьма пускала лише смертельно хворих і добрих духів, тому шансів туди потрапити в Олесі

не було.

— Я знаю, як можу вам віддячити, — не зараз, а в майбутньому. У книзі прочитала. Мені лише треба, щоби ви зараз дали мені долоню.

Олеся, не чекаючи згоди, рвучко схопила відьму за руку, аж та сахнулася.

— Ти про обряд клятви? Ти ж розумієш, що ціну, яку ти мені пообіцяєш, ти муситимеш заплатити, а я не зможу не прийняти? — Мирослава обережно вивільнила руку й продовжила: — Та якщо тобі так на душі буде легше і ти перестанеш за мною ходити — я не проти. Тільки скажи, що ти збираєшся пообіцяти?

— У мене є шматок поля у сусідньому селі, віддам половину врожаю.

— Гм... Якщо ти хочеш платити врожаем, то віддаси мені тільки те, чого сама не потребуватимеш.

— Можемо й так! — зраділа Олеся.

— Добре...

Мира взяла Олеся за руку, провела іншою над їхніми переплетеними пальцями, посипаючи їх дрібними крихтами магії.

— Я, знахарка в четвертому коліні, Мирослава, клянуся, що отримаю той твій дар, який ти сама назвеш, якщо це не буде жодним чином загрожувати твоєму здоров'ю і добробуту, — схитрувала відьма, намагаючись зберегти можливість відмовитися від подарунка. Раптом вона віддасть їй увесь урожай, а потім помре з голоду?

— Я, Олеся, донька коваля із села Горбате, клянуся, що, коли прийде час розплати, тобто коли я буду мати відповідне на руках, — дівча затнулось, але поспіхом випалило: — Віддам пані Мирославі свого первістка.

— Чи ти здуріла?! — відьма схопилася, але скасувати обряд не встигла: магія склеїла їхні руки, залишивши маленькі знаки на пучках їхніх великих пальців.

— Ви врятували моє життя. Бабця сказала, що від схожої недуги померли мої батьки, смерть би і на мене чекала! Тому я мусила відповідно відплатити! Хіба якісь помідори й огірки могли бути гідною відплатою?

— Геть із моїх очей! Ти... — Мирослава не могла знайти слів. — Ти... мала... дурна... Геть, доки я не прокляла тебе тут же на місці!

Олеся перелякано зиркнула на знахарку, позадкувала, а за декілька кроків чкурнула геть. Мира заховала обличчя в долонях, спершись на огорожу. Дітей вона любила. На відстані. Вона охоче їх лікувала, наприклад. Могла пригостити чимось смачненьким. Але мати свою дитину? До того ж... і не свою? Від помічника чи помічниці Мира не відмовилася б, але які шанси, що в Олесі народиться первісток із магічними здібностями? Утім, хто тих богів знає...

Мира зайшла в дім, поклала на домашній олтар кілька найкращих фруктів зі свого саду. Олтар радісно зашипів, і фрукти зникли. «Магія не дається просто так — за все треба платити», — це правило їй утокмачили ще в головному Храмі, про який тепер згадувала здригаючись. Понуро втупилася в дерев'яну чашу, оздоблену вирізьбленими закляттями. Її потроху заповнював магічний екстракт — основа для всіх складних чарів та зілля. Почекає пів годинки — і набереться добра чаша, на закляття 8–10 вистачить.

— Господине, ну чого ти? Ну буде дитина в хаті, ну ніхто ж не проти, — долинув голос з-за припічка.

— Щось мені здається, що ця затія нам усім боком вилізе... — сумно відповіла вона.

— Може, ти б і хазяїна знайшла, а? Разом же веселіше, — не вгавав домовик.

— Ще раз таке бовкнеш — і наллю вапна замість молока, — без злоби пригрозила Мирослава.

Домовик, маленький Осл, який захотів узяти собі серединку імені господині, знав, що вона не хоче чоловіка в домі, але ненав'язливих спроб то запропонувати не полишав. Не розумів причини. Бачив якось її батька, думав, той теж доньці запропонує вдалу партію для заміжжя, але той узагалі цю тему не зачіпав. Матері ж її він ніколи не бачив.

Мира зітхнула: з дитиною доведеться розбиратися пізніше, а от трави потрібно сушити зараз. Та й пошту вона ігнорувала надто довго — якраз прийшли рахунки за світло й газ, а ще вічна купа запрошень у відьомські клуби. Донедавна залюбки ходила повеселитися — після доповіді чи дебатів улаштовували посиденьки, танці. Та на останній такий здибанці за келишком вина розговорилася з молодим ворожбитом, тобто тим, хто видавав себе за такого. Той захмелів і похвалився, що він — жрець Симаргла і що в кожному відьомському

клубі тусується такий наглядч. Мовляв, як ще слідкувати за порядком? Мирославі стало мерзотно від усвідомлення, що за ними постійно шпигують, тому більше вона на вечірки не ходила. Тим паче, добре пам'ятала власне спілкування з жерцями і зайвий раз його поновлювати не збиралась. Запрошення на такі okazji відтепер згодовувала Жароокому в печі.

* * *

Аркт

Ведана заворушилася в ліжку, мружачись від сонячного світла. Сьогодні їй знову снилася дівчина з рудою копицею волосся, що пахла травами. Але вона зникала, як тільки Веда до неї наближалася. Відьма кинула невдоволений погляд на порожню холодну частину ліжка. Зазвичай там лежало тіло — гаряче, людське, переважно чоловіче. Тоді прокидатися було приємніше, хоча молода відьма старалась ні до кого не прив'язуватися.

Потягнулася, скидаючи із себе ковдру. Сьогодні в неї було кілька справ, головна з яких — прийом клієнтів. Найгірше, що практикує відьма-початківця може зробити, — це відлякати їх зовнішнім виглядом. Підійшла до дзеркала й розчесала чорне, як смола, волосся. Темні очі, здавалося, були майже без білків — їй подобалося гратися з магією, змінюючи їх на щось зловісніше. Накинула широку картату сорочку, із зусиллям натягнула джинси.

— Хтось знову надто налягає на шоколад, — дорікнула Ведана дзеркалу, — та й хрін із ним. Джинси нові куплю, коли підзароблю.

У двері наполегливо постукали. Такого вона не любила: коли вранці, та ще й так упевнено хтось ломиться «у гостей» — жди біди.

— Кого там уже ч... Ой, доброго дня! — вона аж затнулася, побачивши на порозі справжнього чорта. — Перепрошую, пане, ви бачили, котра година? Та жодна пристойна відьма не прийме вас у таку рань, дайте хоч кави випити!

— Гм... Уже полудень, — не змигнув і оком гість.

— Коли встала, тоді й ранок, — відрізала Ведана. — Із чим прийшли?

— З вашим рахунком за квартплату. А ще з вашим кредитом, який цю квартплату покриває. Розумієте...

— Я виплачую все вчасно, і, якщо ви спробуєте мене надурити, я спершу сама все перерахую, а потім цей лічильник особисто вам... — розійшлася Ведана.

— Так, із поточними виплатами у вас усе гаразд. Але, на жаль, не з майбутніми, — сказав чорт удавано співчутливо. — Пані Ведано, у найближчому майбутньому виросте плата за оренду. Ви живете в дуже гарному будинку, а закляття чистоти й затишку не з неба падають...

— Взагалі-то якраз звідти і падають, — перебила Ведана.

— Не чіпляйтесь до слів.

Відьма зітхнула. Ще малою спитала тата, чому оці істоти з маленькими рогами, вдягнені в акуратні костюми, завжди знають, скільки мама з татом заробляють, скільки витрачають і навіть чи будуть у них гроші через пару років. Татове пояснення назавжди затимила: «У чортів — магічна здатність контролювати грошові потоки і документи. Чортова бухгалтерія ще й вичислить, у якій кишені лежить копійка, яку ти їм винна».

— Скільки я зможу оплачувати це житло?

— Три роки, якщо знайдете стабільне джерело доходів, а не цю свою... практику.

Чорт сперся плечем на одвірок. Заходити в дім відьми без запрошення права він не мав, але й не хотів. Недавно в одному домі його ледь не зжерла каструля з фрикадельками, до якої мав необережність наблизитися.

— Я науковиця, а не просто практикуюча відьма. А наука кошти принесе! — сердито заперечила Ведана.

— Принесе-принесе, я ж не проти. Але якщо ні... За моїм прогнозом, ви кілька місяців будете затримувати квартплату. Ми розглядали кілька варіантів, чесно, — на його писку навіть справжнє співчуття майнуло, — і той, де ви виграєте грант, на який подали документи минулого місяця. Вірогідність є, але надто мізерна, тож вирішили попередити заздалегідь. Гарного дня!

Чорт ввічливо усміхнувся і зник.

— А бодай би тебе.... Гм, йому ж, мабуть, сподобається, якщо його чорти, ну, чортиці вхоплять, — пробурмотіла Ведана собі під ніс,

зачиняючи двері.

Вона знала, що надурити його не вдасться. І навіть злитись не могла — чорт просто добре виконував свою роботу. Ці істоти захопили всі посади, пов'язані з фінансами й бюрократією. Справжні майстри в цій справі, вони робили все бездоганно. Жодна копійка, жодна крихта магії не витрачалася марно, а хабарів вони не брали, зв'язані по руках і копитах магичною клятвою.

«Так, треба подумати... Три роки — чималий термін. І в них наче були варіанти, що в мене все нормалізується, тож чи треба вже зараз перейматись? Добре, що за закляття платити не доводиться якомусь посереднику», — невесело розмірковувала, дивлячись на домашній олтар. Він виглядав як невеликий камін — тільки був порожній та холодний, ідеально чистий.

У двері знову постукали. Тепер уже нагодився клієнт — зовсім юний хлопчина з таким самим смоляним волоссям, як і в неї. На мить замилювалася, бо й увесь він був нічого так: і обличчя з гострими рисами, і карі очі, і широкоплечий.

«Подумаєш, років десять різниці, чаклунки живуть довше!» — думала Ведана, гостинно запрошуючи клієнта в дім та розпитуючи, чим може бути корисна. Як виявилось, хлопець був на грані вильоту з університету, бо дипломну написати не встигав, тож і звернувся до відьми-науковиці.

— А на кого ти хоч вчишся? — запитала його Веда, яка тепер ніяк не могла згадати, де лежить її власний диплом чарівниці-інженерки.

— На єгеря.

— Кхм, нагадай ще раз, як тебе звати?

— Святослав.

— Святе, повір мені на слово, я у твоєму лісництві, ну... Коротше, диплом вийде такий собі.

— Мені хоча б на трійку — аби тільки на практику взяли. А там уже сам навчуся, — благально поглянув на неї хлопець, — я ж тому до відьми і прийшов...

— Ти сам без магії, так? — Свят у відповідь лише кивнув. — То скажи мені, якщо від диплома екзаменатори відчують її дух, як далеко ти опинишся від омріяної практики?

— Але ж ви відьма! Ще й науковиця! А я скажу, що купив зачаровану самописну ручку, що написала весь диплом під мою диктовку, бо мало часу лишалося. Хіба не спрацює? Але... у мене немає грошей. Зараз. Як і надто цінних речей, — знічено попередив симпатичний клієнт, — та я чув, є обряд клятви. На... борг типу. Я поклянуся, а віддам одразу, як матиму. Буде стовідсоткова гарантія самими богами!

— Домовилися, — зітхнула відьма. Надто симпатичним був юнак і надто нагадував їй про власну студентську молодість. Таких обрядів вона ще не проводила, тож і самій було трохи цікаво. Правильні слова пам'ятала, бо вивчила їх ще в університеті на парах із побутових простих чар.

— Там треба тільки ваша рука...

— Руку дам, серце — ні, — пожартувала вона, переплітаючи свої пальці з пальцями Святослава, — ну що ж... Отож я, відьма в четвертому коліні, Ведана, клянуся, що отримаю той твій дар, який ти сам назвеш, за дипломну роботу, яку я присягаюся тобі виконати.

— Я, Святослав, син фермера із села Вогнеківка, клянуся, що, коли прийде час розплати, тобто, е-е-е, — він намагався дібрати правильні слова й не відволікатися на іскорки магії, що гріли його пальці, — коли я буду мати борг на руках, віддам пані Ведані... свого первістка.

На останніх словах Ведана спробувала висмикнути руку, але не встигла — чари подіяли.

— Ти зовсім здурів? Дівчина залетіла?

— Ну... ніби ні. Презерватив порвався, але, може, і пронесе...

— Ти ідіот?! Останнє, що мені взагалі зараз потрібно, — це дитина!

Вона на мить замислилася, чи можна зараз тихенько його прибити, а потім сказати, що хлопчик розхвилювався, побачивши відьму, і серденько її краси не витримало...

— Ну, не зараз... Потім. Мало що вийде, — намагався виправдатися Святослав. — Я читав, що у відьом не може бути власних дітей, тому вони крадуть чужих або беруть викуп первістками, бо їм потрібно передати свої знання, інакше ніколи не помруть...

— Та в якому, чорт забирай, столітті ми живемо! — не витримала цього ідіотизму Ведана. — Захотіла б я мати дитину — мала б! Природним шляхом! Не обов'язково ж так... Геть із моїх очей! ГЕТЬ, Я СКАЗАЛА! — заволала вона від злості.

Переляканий хлопець позадкував.

— Чекай, лиши свою адресу, — відьма втомлено кивнула на записник і ручку на столі, і хлопець миттю кинувся писати, — мені ж треба якось тобі диплом надіслати. Цей обряд — не жарти. Недотримання обітниці смертю карається. І треба ж було мене в таке вплутати! Як ти матері дитини це поясниш?

— А якщо їй теж не тре... — він побоявся продовжити і прожогом вискочив за двері.

Ведана знесилено присіла, розуміючи, у яку халепу вона втрапила. «О боги, о боги, о боги! Клятву не розірвеш... Доведеться якось викручуватися. І шукати ще клієнтів. Нормальних, а не отаких...» Цілком серйозно задумалася над тим, аби в прайсі застерегти: «Дітей у якості оплати НЕ ПРОПОНУВАТИ». Потерла пальцем маленький знак, що з'явився на пальці. Що там на парах учили? Коли прийде час, він... Почне світитися? Чи зникне?

* * *

Аркт

Коли прийшов час, знак запік так нестерпно, що вона прокинулася із криком посеред ночі.

— Вау, аби чорти таким способом катували своїх боржників, у нас була б держава з ідеальною економікою! І купою мертвяків, — вона кілька разів глибоко вдихнула, заспокоюючись. Дістала колбу зі знеболювальним і щедро полила знак. Біль майже вщух, але поколювання не зникло, нагадуючи, що настав час оплати. Точніше — отримання заборгованого. Але що з тою дитиною робити далі?

Окинула поглядом квартиру, що помітно збідніла за три роки. Вона примудрилася захистити кілька серйозних наукових робіт і водночас зовсім збанкрутувати, хоч економила кожну копійку. Жоден грант чаклунка так і не отримала. Здавалось, вірили в неї лише вона сама... та її бог. Сварог давав магію для складних чарів за таку мізерну ціну, що вона іноді дивувалася — чим заслужила таку прихильність? Але запитувати не ризикувала.

— Де ж мені її... чи його... шукати?..

Ведана потерла рукою знак і здивовано помітила, що з нього сиплються жовті іскорки магії, утворюючи доріжку до входних дверей.

— Ви серйозно? — відьма реготнула й розгорнула на підлозі карту міста. — Ні, шановні, мені давно не двадцять, аби за світлом бігати. Ану покажіть на мапі, куди йти.

Іскорки зависли над картою. Відьма здивовано витріщилася:

— Або в мене не та карта, або... Ок, спробуєм цю.

Вона розкрила на підлозі карту держави. Іскри полетіли до маленької цяточки в Альянсі.

— Вогнеківка? Та ну вас у пень, — скривила губи Ведана, — їхати в це село? Я, звісно, за екологію і все таке, але якось... хоча... ніби в мене є вибір.

Рейковиком їхати не хотілось, тож скористалася магічним телепортом. За нього заплатила грошима, вирученими за продаж сусідці двох пляшок очисних закліть. Всього-то справи — взяти з олтаря магічний екстракт, додати трохи інгредієнтів і правильне намовляння — і вуаля, чари готові. П'ять хвилин роботи. Але сирий магічний екстракт швидко псувався, тож мати його під рукою із запасом, аби масштабувати свою практику, їй ніяк не виходило. Ведана, здавалось, уже майже розгадала спосіб зберігати його довго, але щоразу дослід заходив у глухий кут. Знання про те, як зберігати закліття довго, мали лише жерці. І ділитись ним не збиралися.

Їхні храми виконували дві функції. Перша — отримати знання, відчутти себе ближчим до бога, поспілкуватися з колегами. Такі собі коворкінги для саморозвитку. Друга — жерці отримували магічний екстракт у величезних масштабах і продавали його: для магічного транспорту, до великих лікарень, в університети, на виробництва, обслуговувати телепорти і потреби міст. Тобто створювали чари у великих об'ємах. І лише вони і вміли зберігати його стільки, скільки заманеться. Малий бізнес і фрилансери продавали свої послуги, але стрибнути вище голови нікому ще не вдавалося. І Ведана була рішуче налаштована це виправити.

Від телепорту до села довелось добиратись у сутінках старезним карткамом. Вийшовши на потрібній зупинці, потерла знак на руці. Жовті вогники магії яскраво спалахнули в темряві. Слідуючи за ними і намагаючись не поламати собі ноги на розбитій дорозі, Ведана не зауважила, що таких «доріжок» у селі було дві. Відьма більше переймалася тим, що казати породіллі, — це ж не вона, а її чоловік пообіцяв дитину відьмі. Ведана взагалі не знала, що робити з малям: грошей на те, аби зняти житло на двох та опікуватися дитиною, точно не вистачить.

Двері ледь чутно скрипнули. Чаклунка глибоко вдихнула, увійшла в крихітний коридорчик і у світлі каганця побачила Святослава. Ці три роки стерли з його обличчя підліткові риси, а от чорнокоса відьма все ще сяяла молодістю.

— Пані... Ведана? Ви так швидко прийшли. Вона народила кілька годин тому, зараз відпочиває, — белькотів хлопець, не сміючи підняти очі на відьму.

— Вітаю, — кивнула йому, суворо стиснувши губи, — де дитя?

— Так, цейво, ви... проходите, — заметушився.

Із кімнати вискочила бабця-повитуха. Ні на кого не дивлячись, коротко кивнула хлопцеві чи то пак уже чоловікові і прожогом вилетіла з дому, притискаючи до грудей кілька купюр.

— У вас хоч повитуха з нормальною освітою була? — зітхнула, дивлячись їй услід, Ведана.

— Так! Закінчила акушерські курси! — закивав Святослав.

— Хоч щось радує. У вас хата скоро зовсім покоситься...

— Ой, та це хата мого діда... Олеся з дитиною там, у прохідній кімнаті... — показав рукою.

Ведана штовхнула двері в той момент, коли в інші заходила Мирослава. Обидві залякли. У обох на руках палали знаки.

— Окей, а якого... милого? — протягнула Мирослава, вдивляючись в обличчя красивої чорнокосої столичної відьми. Все в ній видавало, що вона не місцева — впевнена постава, модний одяг, зухвалий погляд. І краса... не місцева. Інакша. Виняткова. У будь-який інший момент Мира б із задоволенням продовжила добирати синонімічний ряд.

— Ми сподівались, ви прийдете... в різний час, — не знав куди подітись Свят.

— Ти не міг пообіцяти первістка двом різним відьмам, — збагнула, що не так, Веда, — це одноразова акція!

— Але мені первістка завинив не він, — Мира намагалася взяти себе в руки, — а жінка його, Олеся...

— Чорт, що за... — не втрималася Ведана.

— Не накликайте, будь ласка! — Святослав благально глянув на відьму, — чорт у незахищеному домі з новонародженою...

— Це жахливі забобони, шановний, — рипнули вхідні двері. У дім зазирнув представник згаданої раси. — Який чорт при здоровому глузді щось би зробив дитині, яка тепер під опікою одразу двох відьом? Просто треба одразу вирішити всі юридичні моменти, папери оформити. Народжували б у пологовому — там би все позаповнювали, а так мені самому довелося прийти.

— Та нам грошей заледве на повитуху вистачило, — зронила ослабим голосом Олеся. Перевела погляд з однієї відьми на іншу. — Ви вже вибачте, що так... ми не спеціально, ми зі Святком навіть не були знайомі, коли клялися вам. А потім, коли вже покохали... розповіли одне одному. Навіть думали, що, можливо, так і краще — дві відьми вже точно дитину виховують і виростять достойно.

— Але ж... Олесю, — Мирослава підійшла до породіллі, провела над нею рукою, перевіряючи стан здоров'я, — ти ж розумієш, якщо дитина без магії...

— Це дівчинка! І вона не може бути НЕ відьмою. Вона перша дочка єдиної доньки у третьому поколінні жінок без магії, — запевнила Олеся. — То мені, мамі й бабусі не пощастило, а її час прийшов. Точно...

— О Симаргле, дай мені сили... Пане Василю, то про які паперові моменти ви говорили? — перебила Олесю Мирослава.

— Дитина належить вам. Є ще одне правило таких чарів, гм-м-м, де ж воно... А, ось, — дістав із кишені папірець. — Доки вона не досягне повноліття, не може бачитися з фізіологічними батьками. Бували прецеденти, коли борг... гм... хотів повернутися сам. Це дуже погано закінчується. Отже, батьків... — зиркнув на відьом і швидко виправився: — Материнські права на неї будуть оформлені на вас, пані Мирославо, і на вас, пані Ведано. Гм... Взагалі, якби ви уклали шлюб, із цим було б набагато менше проблем.

Відьми презирнулися і синхронно пирхнули.

— Ваш вибір. Захочете оформити — звертайтеся. Все законно. Я залишу вам свою візитку, як знадоблюся — просто потріть її. Що ви так недовіжливо дивитесь? За оптимальне документальне оформлення таких казусів, може, і підвищення отримаю, так що я тут не просто так папірцями розмахую, — чорт усміхнувся і тицьнув візитку Ведані. — Копії всіх документів надішлю до завтрашнього ранку. Чи сам занесу... — і він зник так само несподівано, як і з'явився.

— Боюся видатися ідіоткою, але хіба немовля не треба вигодовувати молоком? І типу... цим має займатися мати, ні? Як ми це вирішимо? — Веда несміливо наблизилась до дитини.

— Ну, якраз це я знаю, — усміхнулась Мира вперше за вечір.

— Забирайте вже, — змолився Свят і враз заляк, отримавши у свій бік одразу три осудливих жіночих погляди. — Ви тут стоїте, обговорюєте це все... Про що тут ще говорити? Це ж тягне і час, і з нас усіх жили. Забирайте дитину!

— Пропоную ось що. Ви з нами не намагаєтеся зв'язатися, але якщо задля здоров'я малої нам буде потрібно щось від вас як від біологічних батьків — ви одразу відповідаєте, — безапеляційно заявила Ведана.

Біологічні батьки кивнули.

— Хоч як її звати?

— Ми навіть імені їй не давали ще. Не хотіли прив'язуватися... Все ж... Краще, певно, так... — Олеся опустила очі, колисаючи на руках немовля.

— НЕНАЗВАНА ДИТИНА? — закипіла Мирослава, аж волосся здійнялося жовтогарячою хмарою.

— Але ж... Дитині головне дати ім'я в перші сім днів... — спробувала виправдатися Олеся, притискаючи дочку до себе сильніше, немов це могло її захистити від невідомих злих духів, що одразу почали ввижатись у кожному кутку хати.

— Але ж не в незахищеній хатині!

— У тебе є захищена? — Ведана вирішила не заморочуватися з «ви», коли терміново треба знайти нічліг хоч на пару днів. — Там є місце для немовляти й ще однієї відьми, яка тільки з дороги?

— Так, — видихнула Мирослава, трохи заспокоївшись.

Вона забрала з Олесиних рук маленький теплий згорток. Дитина від цього руху навіть не прокинулася.

— Давай руку, я нас туди одразу перенесу, щоб не шастати з неназваною дитиною поночі, — запропонувала Мира і простягнула руку Ведані.

Та не поспішала.

— А чутки різні не поповзуть? — спитала в батьків дитини.

— Та ні. Ми переїдемо звідси в Горбате.

— А це Вогнеківка, правильно?.. — пригадала нову для неї назву Ведана.

— Так. Мира живе на краю Вогнеківки, а батьківська хата Олесі стоїть на протилежному краю Горбатого... Точно не пересічемось. А тут майже ніхто не знав ні нас, ні про нас... Цю хату продамо, — випалив Святослав.

— Добре. Прощавайте.

Ведана стисла руку Мири і відчула, як від цього дотику її ніби током шваркнуло. Хапнула ротом повітря, намагаючись угамувати серце, що шалено калатало в грудях.

— Вибач, я давно не переносила більше однієї людини за раз, — відпустила її пальці Мира.

— Та я розумію, — видихнула Веда, розглядаючи кімнату, в якій вони опинилися.

— Господине, а ми вже й колиску знайшли... Чужа відьма! — задкюючи по лавці біля печі, домовик розчинився в повітрі.

— Ти — домовик у відьми і ти мене лякаєшся? — Веда насмішкувато підняла брови.

— Характер у нього такий. Він мене теж боявся перші пару років, казав, що я нечиста сила, — усміхнулася Мира й поклала дитину в дерев'яну колиску.

«Таж він сам — нечиста сила, а не ми», — подумки хмикнула Ведана.

Дитина прокинулася і заплакала. Обидві відьми отетеріли, втупившись у живий «борг».

— Ти раніше няньчила дітей? — спитала Ведана.

— Ні. Хіба лікувала. А ти?

— Глянь на мене: де я, а де діти... — Ведана підійшла до колиски, але не надто близько. — І що будемо робити?

— Погодуємо? — несміливо запропонувала Мирослава. — Я, в принципі, допомагала породіллям. Іноді в них бракувало молока, тож я знаю, чим його можна замінити... Діти, здається, постійно голодні, того і плачуть...

— О боги милостиві, дві відьми в хаті... — пролунав тоненький сердитий голосок.

Звідкись вигулькнуло маленьке створіння, присіло на край колиски і почало поїти маля молоком із пляшечки.

— Скільки в тебе домашніх духів? Хто це взагалі? — поцікавилася Веда, задкуючи від колиски.

— Це — Доманя, та вона хоче, щоб її називали Тітунєю. Домовика Ёсла ти бачила. А так — сама до пуття не знаю. Вони то приходять, то йдуть, я вже їх усіх і порахувати не ладна...

Ведана підійшла до відчиненого вікна, визирнула на вулицю — до хатини підступав темний ліс. Ніч була місячна, зоряна, ясная, жоден листочок не шелестів. Здавалось, час тут застиг...

— Ти голодна? Бо я — так, — Мира перервала її роздуми й поставила глиняний горщечок у пічку. — Пічнику!

Вогонь спалахнув миттєво.

— Дякую, таки голодна, — кивнула Веда. — Слухай, а твій дім, він що, серед лісу? Я не роздивилася.

— Ні, на узліссі, на краю села.

— О, то ти руда відьма, яка живе в повній домашніх духів хатині поряд зі страшним лісом? Це ж Темноліс?

— Так, але це найбезпечніша його сторона. Але таке ампуа для роботи й добре: людям звично, що відьма мешкає в лісі, — усміхнулася Мирослава, — та й мені подобається.

— Ти сама живеш? — Ведана старалася не надто відверто роздивлятися тонкі й бліді руки, що вміло діставали горщик із печі, і гостре обличчя, обрамлене хмарою неслухняного волосся.

— Так. Сплю я не тут, аж така архаїка — не для мене, — вона погладила білу стіну великої печі, — просто затишно. І Пічник стежить, аби їжа не згоріла. Але є плита та всі блага цивілізації на окремих кухні.

— Не будинок, а музейна інсталяція, — поплескала Ведана по спинці дерев'яного стільця. — Слухай, мені трохи незручно, але можна я в

тебе поживу там... тиждень? У мене зараз проблеми, а ще дитина...

— Можеш, без питань, — гостинно погодилася Мира.

Веда зі здивуванням помітила, що хтось невидимий уже поставив тарілки на стіл.

— Домашні духи покажуться, коли звикнуть до тебе, — не зважай, — зауважила її подив господиня. — Давай спершу спокійно повечеряємо.

— Дитина в порядку, нагодована, знову заснула. Це так, раптом вам цікаво, — долинуло бурчання від колиски.

— Дякую! — прошепотіла Мирослава, боячись порушити цю священну тишу.

Ведана наклала собі картоплі з м'ясом, зітхнула, дістала із сумки блискучу флягу.

— Взяла би більше, якби знала, що отак складеться... — прокоментувала.

— Секунду, — Мира зникла за дверима й за мить з'явилася із темно-зеленою пляшкою, — у мене чимало настоянок. Нерви заспокоїти, знаєш...

— О, знаю, — реготнула Ведана, — до речі, ми так нормально і не познайомилися. Я — Ведана, для друзів — Веда.

— Мирослава, Мира. Ти чим займаєшся? І в чиєму ти Культі?

— Я — вроджена, маг-технолог за дипломом. Одна з кращих на курсі була, мені пропонували кілька вельми смачних місць в Аркті. Але я точно не хочу йти працювати в державну лабораторію — не відкрию я там нічого нового, а просто втягнусь у систему. Тому вдома облаштувала невеличку власну лабу, пишу наукові дослідження на замовлення. І як.... е-е-е-е-е... можеш зрозуміти з того, що беру навіть дітей як оплату, — Мира гмикнула, зрозумівши жарт, — справи мої йдуть не те щоб добре. На ті дослідження купу грошей витратила, але, здається, ось-ось невеличке відкриття зроблю. Що там ще... А взагалі, належу до Культу Сварога.

— О, і ти не живеш у Крені? Занадто тепло? — підколола Мира, маючи на увазі тепло від вулканів навколо східного міста.

— Уже не живу. Ну, саме місто невимовно красиве, але його новий Старійшина...

— І ще сусідство з Порталом, так? — Мира сіла навпроти.

— Так, і ще Портал... Не найкращий краєвид із вікна. — Ведана стонула плечима. Перед очима зринуло Закляття Древніх, що висіло неподалік вулканічного міста. Краєвид був насправді доволі цікавий — величезне мутне дзеркало і поруч іще одне таке саме, але маленьке. — Хоча... розумієш, яка справа... Якось я прокинулась уранці, а перед вікном — величезна зелена пика, уяви! З неї гілляччя аж стирчало. І слина з рота текла.

— Я не знаю таких лісових духів.

— Та це один із дрібних чорних чаклунів був, вирвався перед самим Порталом.

— Гидота, — скривилась Мирослава.

— Абсолютна. Його ледь тоді від мого вікна відшкребли. Із чорними я б ще ужилась, але як оголосили той указ про переміщення в'язниць... Ну ні, дякую. Я мала трохи грошей, тож змогла дозволити собі переїхати в Аркт... — вона змовкла, згадавши, що вже не може собі це дозволити, і визнала: — Але на мої наукові експерименти пішли всі заощадження, тож не певна, що ще довго зможу жити в столиці.

— Ти могла б жити в селі, продавати свої чари і на базарі можна, — запропонувала Мира і вдячно кивнула комусь, хто поставив на стіл склянки. — Ну, це як із молоком чи що... У місті, щоби продавати молоко, тобі треба купа сертифікатів і дозволів, там перевірки і всяке таке... А щоб торгувати молоком у селі, потрібні хіба корова і відро для молока. А наукою займатимешся у вільний час.

Ведана отетеріла, помовчала, переварюючи почуте, і по паузі запитала:

— Ти справді думаєш, що воно комусь тут треба?

— Магія всім і всюди треба. Духи не з усіма ладнають, а господарство вести складно, тож... Треба щось відремонтувати, щось покращити, дітям якусь іскорку в іграшку. А їздити постійно в місто по чари місцевим селянам ніколи. До Храмів — також, бо наша Вогнеківка від них далеко. Жерці торгівлею з простим народом не переймаються — не вигідно, співпрацюють саме з великими підприємствами. Малий відьомський бізнес покриває весь Альянс.

— Хм. Я подумаю над цим. А ти яка відьма?

— Та я наче не відьма, а так... невідомо хто, — Мира відвернулася й цитьнула, бо з кутка долинув обурений шепіт. — Тихо, я кажу правду.

Я — навчена. Мала сплячий резерв, але недостатньо, щоби вважатися вродженою. Мама моя теж чаклунка, знахарка, як і я зараз, щось відчула й потягнула в Культ Симаргла. Ледь-ледь Жрець зміг розбудити резерв.

— Так це круто ж!

Мирослава нічого не відповіла, розлила по чарках настоянку.

— За знайомство?

— За знайомство.

Потім було за дитину, потім — за Тітуню (від колиски долинув звук, схожий на ляскання долонею по лобі), потім — за те, щоби діти перестали читати бульварщину, де пишуть про злих відьом, які колекціонують первістків... За пару годин Ведана згадала:

— Та-а-ак, ч-чекай. Ми мали вибрати дитині ім'я.

— Ну давай! — з ентузіазмом підхопила ідею Мира.

— Тільки не на честь матері чи батька! — змолилася Ведана, намагаючись сфокусуватися на проблемі вибору дитячого імені.

Не виходило — надто красива чаклунка сиділа навпроти. Мира зловила її погляд, і Ведана, заливаючись рум'янцем, випалила перше, що спало на думку:

— Точно не те, що буде скорочуватися до Слава.

— Моє ім'я скорочується до Слава, — Мирослава підперла долонею обличчя, щоби хоч трохи вирівнятися, — і що?

— То ходи здорова! Я ж нічого проти не маю, але дві Слави на один дім — якось забагато, — викрутилася Веда, яка спершу й не подумала про таку варіацію імені Мири.

— А твоє ім'я скорочується як Дана, — випалила Мира, намагаючись сфокусувати очі на обличчі гості. — Тебе так ніхто не називав?

— Кхм, ні... — Ведана почервоніла ще дужче.

Це ім'я раптом стало таким теплим, що вона захотіла, щоб її так називали постійно. «Або най мене так називає тільки вона».

— Якщо ти хочеш, щоби було щось несхоже на наші імена, то хай там будуть літери, яких у нас немає. Наприклад, «я». Чи «б», — не помітила її ніяковіння Мира.

— Та ти вже ледве вимовляєш слова, довші за два склади, — підколола Веда, — але, в принципі, погоджуюсь. Що такого є?

— Вона народилася перед початком сезону... О! Благословенна Ярилом! Він бог не нашої країни, але ж... як там воно було...

— Благояра, господине, Благояра, — підказав тихенький голосок істоти, досі невидимої для Ведани.

— То іменуємо її Благоярою? — Мирослава подивилась на Ведану трошки тверезішим поглядом.

— Іменуємо! — гучно поставила склянку на стіл її співрозмовниця.
— І най це ім'я...

— Так, давайте без цього, мені додому теж треба, якщо ви зараз ще почнете довго її благословляти, то буде світанок... — до них раптово хтось приєднався.

— Чорт! Справжній чорт! Стережіться! — долинуло від запічка.

— Та заспокойтеся, — чорт Василь зазирнув у відчинене вікно. — Мене відьми не запрошували, то я й не заходитиму. Треба було дізнатися ім'я дитини, аби вписати його нарешті в документи. І щось мені здається, коли ви протверезієте...

— Якщо здається — хреститись треба! — авторитетно заявила Мирослава, яка, здавалось, зовсім не здивувалась появі чорта.

Чорт виричався на неї:

— Що???

— Я колись чула про цих... як же їх? Ну... тих, які ще хрестяться постійно...

— Християни? — обережно запропонувала Ведана, згадавши назву однієї з найменших і найдивніших релігійних общин світу.

— Так!

— Я б вам радив краще лягати спати і з завтрашнього дня приступати до обов'язків матерів. До вас можуть завітати дитячі служби. Не прям скоро, вони надто ліниві, але готуйтеся, — попередив чорт.

— Це тому, що ми — дві дівчини й будемо виховувати одну дитину?

— А це кого взагалі стосується? — чорт здивовано глипнув на Мирославу. — Кохайтеся, чорноброві, собі на здоров'я. Це тому, що ви — дві різні відьми. Одна — не за вродженими здібностями працює, інша — мало не в рабстві в Культі Симаргла. Ще й без нормального оподаткованого джерела доходу в обох, — припечатав Василь і зник.

— Оце я розумію — до чортиків допитися, — зітхнула Ведана.

Мирослава встала, поманила її за собою.

— Я ляжу на печі, а тобі — ліжко, — прочинила двері в сусідню кімнату. — Пізніше попросимо домовика розширити хату і зробити тобі окрему кімнату. Ну... це якщо ти захочеш залишитись надовше.

Ведана відвела очі, ледь стримавшись, аби не зізнатися тут і зараз про затишок цього дому і що нічого подібного вона не відчувала вже роками. Натомість зосередилась на попередньому реченні співрозмовниці.

— Він таке вміє???

— Домовик у відьми багато що вміє. Солодких снів, — позіхнула руда.

— Солодких, — пробурчала Ведана і впала на постіль.

Розділ 4

Вогнеківка. Наші дні

Яра вийшла надвір і глибоко вдихнула. Оцієї сільської тиші, запахів та вітру, що змушував листя ледь-ледь тріпотіти, їй у місті й не вистачало. Минулої ночі вона встигла лише обняти Веду та Миру, поїсти і вкласти спати. А на ранок, удосталь повалявшись на рідній печі, була повна сил і готова до пригод.

— Може б то, піти до Темнолісу? — промовила до самої себе. — Давно я в них у гостях не була...

Змахнула руками, прошепотіла закляття, піднялася в повітря. Ні довго, ні високо літати вона не змогла б — але їй і не треба. Резерву до лісу вже точно вистачить. А там відпочине і відновиться.

Темноліс було поділено на кілька частин. В одну можна було ходити по гриби, ягоди, корисні трави. В іншій — збирати хмиз і дрова. Далі лісовик пускав не всіх. Ліс простягався на багато кілометрів аж до самих скель, за якими була вже територія Келю — міста серед гір. Її село було останнє із цього боку Альянсу, на віддалі від інших — Горбатого й Оглаву. В них дівчина і не бувала ніколи. Вогнеківка була мовби загорнута в Темноліс, і якраз-таки в нього Ярі завжди кортіло зайти якомога далі. Цей день винятком не був, тож від польоту в самісіньку гущавину відволікти міг хіба що стукіт сокири. У недозволеній для вирубки частині лісу.

Полетіла на звук: порушника треба чи покарати, чи хоча б вигнати. Лісовик міг терпіти людей лише тоді, коли вони не шкодили. Та, побачивши, що відбувається, дівчина розгубилася: сокира гепала по гілках сухого мертвого дерева. Це якраз ніби й було дозволено. Але територія ж усе одно заборонена для роботи сокирою!

Якусь мить спостерігала за хлопцем, який стояв до неї спиною. Нічого кращого, як крикнути «Гей, ти!» їй на думку не спало.

Врятувало Яру від сокири, яка миттю полетіла в її бік, те, що дівчина левітувала і встигла сахнутися.

— Ти... геть здурів?! — їй аж дихання забракло від люті.

— А сама?

— Ти?!! — вона впізнала голос невдахи в плащі-невидимці, який чула лише позавчора.

— Я! А ти?!! Підкралася безшумно — от я й кинув перше, що під руку потрапило. Хтозна, що за нечисть лізе... чи літає... Що, твій знак заборони вже перестав діяти? — не втримався Рос від шпильки.

— Три години тому, — чомусь вирішила відповісти нахабі, — але зараз не про це! — знову розлютилася: — Тобі не можна тут рубати дрова!

— Можна, — він забрав інструмент, демонстративно повернувся до неї спиною і продовжив цокати сокирою. — Воно мертво, бо його вгатило блискавкою. Ти знаєш, яке цінне дерево, вбите блискавкою?

Чаклунка зовсім ошаліла:

— Але ж... але ж... це заборонена для вирубки частина лісу! Тебе Лісовик...

— Шановна паняно, дякую за турботу. Але не треба переживати, цей хлопець має мій дозвіл, — почувся шелест з-за кущів.

— Почула Лісовика? Усе, відчепися, — хлопець запрацював ще енергійніше.

— Але... як?

Долинуло голосне зітхання, з-за дерева вийшов лісовий господар. Яра ледь стримала бажання вигукнути «А можна фотку?». Вона замучила його цим проханням ще років вісім тому, коли вперше отримала телефон із камерою. Щороку лісовий пан мінявся: його обличчя та велике ліве вухо завжди залишались тими ж, але сам чомусь іноді то меншав, то збільшувався, та й колір його вбрання змінювався від насиченого зеленого до пожовклого. Цього літа дух був особливо яскравим — мінився кількома відтінками смарагдового, волосся було солом'яного кольору, а очі — карі-карі. Лісовик махнув рукою Росу, вітаючись, підійшов до відьми.

— Я вас, паняно Яро, знаю відтоді, коли вперше витягнув із ведмежої ями, куди ви впали років так у шість. Мушу нагадати — теж у не дуже дозволеній для малих дітей частині лісу.

Хлопець зловтішно зареготав.

— А потім ви туди полізли вдруге. То кому як не вам знати, що я можу робити винятки із загального правила?

— Та знаю, знаю... — вона трохи зашарілася й опустилася на траву, зручно вмоцнюючись. Так її очі були на одному рівні з очима лісового духа.

— Отож. А знаєте оцю байку: якщо насмикати з мого вуха грибів і з'їсти їх, можна навчитися розуміти мову рослин і тварин?

— Ага. Але хіба ж то правда?

— Хтозна, — він почухав бороду, — сам я ніколи їх не їв: мову всіх живих істот і так розумію. А тут знайшлися малі шкідники — взимку вирішили перевірити, коли я сплю. Добре, що Рос — оцей юнак — порозганяв їх. Він якраз хмиз збирав неподалік моєї барлоги, а на це жителі всіх сусідніх сіл, включно з його рідним Горбатим, мають право. Мені потім снігурі перед відльотом розповіли.

— Так що тепер я тут типу пільговик, — закінчив за господаря лісу хлопець.

Лісовик усміхнувся й кивнув на знак згоди.

— Але вам, Яро, дякую. Передавайте матерям вітання, — він ввічливо нахилив голову.

— Обов'язково. До речі, можна замість Мирослави сьогодні збирати трави прийду я?

— А не заблукаєте?

— Та я в шість років тут бігала як у себе вдома, — вона насупила брови.

— Ліс міняється. Вибір, звісно, за вами, моя справа — попередити.

Лісовик зник так само раптово, як і з'явився, а Рос забрав собі назад сокиру. Але рубати не продовжив — присів на траву коло Яри.

— У тебе більше ніж одна матір? — безцеремонно поцікавився.

— Це довга історія, — вона не збиралася нічого пояснювати. — Чому ти намагався вкрати мій гаманець? Чи думаєш, я так легко це забуду?

Рос аж зубами скрипнув:

— Він випав, я думав, що ти не помітиш... Насправді дуже соромно, вибач. Просто... Не хотів повертатися додому. Не знав, що ще мені робити. Всі ми хочемо залишитися в Аркті, хіба ж ні?

Він похнюпився, але врешті вирішив з'їхати з теми:

— А ти чому повернулася сюди?

— Нема чим платити за гуртожиток, аби залишитися в Аркті на літо, а роботу не змогла знайти, — Яра змінила гнів на милість.

— А батьки? Чи... матері? — поправився він.

— Вони допомагають як можуть під час мого навчання. А вимагати, аби мені ще й канікули мами оплатили — то вже занадто з мого боку.

— Чуєш... А правда, що народжені відьми можуть перетворюватися на тварин? На козу, наприклад. Перетворишся? — вишкірився Рос.

— Ну ти й дурень! Я ні на що при тобі перетворюватись не збираюсь! — випалила сердито.

— Тобто таки можуть? — він переможно всміхнувся. — Ти ж вроджена, я правильно вгадав? І не сердься — я ж жартую.

— Вроджена. Але навчені нічим не гірші. Хіба без чудес у дитинстві, ну і резерви трохи менші.

— Гм... То що там із тваринами?

— З тобою неможливо розмовляти, — вона награно скривилася, але потім розсміялася: — Можу. Але при тобі не буду.

— А чому не при мені... Стоп! Одяг, так?

— Так. Узагалі, вершина майстерності — це під час того, як перекидаєшся, перетворити одяг на шерсть, але для цього потрібні певні сила, вправність, уміння максимально контролювати процес. Бо потім його перетворювати назад...

— Тобто куди тобі, молодій-зеленій...

— Ти мене б ще на слабо брав! — зверхньо кинула Яра.

— А коли ти підеш по трави? — несміливо спитав Рос.

— Завтра вночі. А що?

— Можу скласти компанію, — запропонував.

— Можеш, але навіщо це тобі? Живеш ти далеко, йти до нас тобі довго. А це ще й нудно: просто ходиш і зрізаєш правильні трави в правильний час і в правильному місці, тут більше математики і біології, ніж пригод, — покривила душею дівчина. — Чи ти хочеш таким чином вину замолити — типу захистиш мене в лісі? Теж мені, захисничок, — вона зіп'ялась на ноги. — Добре. Якщо справді хочеш, можемо завтра ввечері зустрітися. Можна просто тут. О 20:40, — вона уточнила, діставши з кишені телефон, — дай мені контакт, я напишу в цидулку, як буду на місці. Чекатиму хвилин 10, не більше.

* * *

Рос прийшов на галявину раніше за юну відьму. Сів на колоду, задумався. Нарубані дрова він уже продав місцевому крамареві. Зараз можна пошукати заробітку у Вогнеківці, яка трохи більша за його власне село, але потім... В університет не вступити без грошей та - магічних здібностей. А життя в селі... тиснуло. Все здавалось, що за ним хтось стежить, що з-за будь-якого рогу може прилетіти копняк, а наступний зустрічний на велосипеді виявиться...

— Привіт! Це не я запізнилась — це ти зарано прийшов, — перебила липкі темні спогади Яра, одягнена в темні штани та вітрівку.

Вставши поруч із ним, увімкнула телефон і почала крутитися навколо своєї осі.

— Ти накладаєш закляття? — Рос на всяк випадок відійшов подалі.

— Я намагаюсь зрозуміти, куди вказує стрілка астралісу...

Вона постукала по телефону пальцем, немов це мало б допомогти. Той подумав і видав:

— Прямуйте на південний захід!

— Круто! — вона сердито тупнула ногою. — Звідки мені знати, де тут південний захід? І сонце вже зайшло...

Рос поблажливо усміхнувся:

— Не думав, що відьми сторін світу в лісі знайти не можуть. А взагалі звідки ти знаєш, куди нам треба?

— Мені дали точні координати. Я їх у нього вбила, — розпачливо пробурмотіла вона, — але...

— Це сюди, — він поманив її за собою.

Довелось тягнутися за ним, ухиляючись від гілочок, що так і норовили подряпати.

— Чому саме в цю ніч? — не озираючись, запитав Рос.

— Якась там певна фаза місяця — бачиш, як сяє? А ще — правильно стали планети, трава, яку ми зараз будемо шукати, якраз у повній силі, деякі інші параметри... Якісь...

— Ти навіть не знаєш, яка зараз фаза місяця, — як ти потрібні трави збиратимеш? І хіба не зарано? Ще два місяці до літнього сонцестояння!

— Та хто зараз узагалі в здоровому глузді буде все це завчати й обчислювати? Забиваєш у лико, робиш нагадування в лико-календарі, і

все — тобі просто прийде сповіщення. Ну, так, періодично глючить, але що ж... І ні, не зарано. Це стрибун-трава, її можна спіймати лише в цей період, коли вона молода і зелена.

Подальші розпитування Роса перебив телефон:

— Різко поверніть праворуч.

— Я думав, ти вимкнула навігатор.

— Я теж так думала, — вона увімкнула екран, — різко праворуч узагалі-то дерево росте, мені прям у нього йти?

— Ти мене питаєш?

— Ні, телефон.

Яра все ж визначилась, куди це праворуч, і поманила хлопця за собою. Рос простував за нею на відстані метра, намагаючись орієнтуватися на низенький неакуратний хвостик її волосся — блискучо-білі кінчики пасом сяяли навіть у темряві. Він усе не міг зрозуміти — це така фарба чи з ним щось не так? А ще раптово зрозумів, що вона вже аж надто худенька.

— Ти на дієті сидиш?

— А? Що? — вона не одразу зрозуміла, про що він її питає. — Ні, просто забуваю поїсти. А недавно сесія була — студентське життя, сам знаєш.

— Не знаю. Я провалився.

— Скільки тобі? — вона повернула до нього голову, намагаючись роздивитися. — Я думала, ми десь однолітки.

— Сімнадцять. Вісімнадцять буде за пів року.

— О боги, я ще з малолітками по лісу не бігала!

— Самій-то скільки, старечо?

— Двадцять. І ми прийшли.

Перед ними посвітлішало — вийшли на галявину, повну пахучих трав. Росу з незвички трохи запаморочилася голова, довелося навіть спертися на найближче дерево. Здавалося, аж знаки на руці запекли. Татуювання, щоправда, і так нестерпно свербіли останні дні. «Може, я просто згорів на сонці?» — він не витримав і закотив рукав, намагаючись зрозуміти, що пішло не так.

— Слухай, а в тебе руки завжди світяться? — спитала Яра, яка давно вже зауважила сайво.

— У сезон — так. Але тільки вночі. Вони вбирають денне світло. У міжсезоння його мало видно, хіба на пальцях. Що, подобається?

Яра у відповідь фиркнула і злевітувала над галявиною. За мить лягла в повітрі, тримаючись низько-низько над землею. Кошик плавав коло неї.

— Пильнуй, а то в тебе резерв закінчиться, і ти носом у землю зарієшся! — знову не втримався від шпильки.

— Ні, поки що в мене сил вистачає. І тут є звідки черпати, — покривила вона душею.

— Так легко? Ти просто береш і черпаєш? — він поцікавився якомога буденнішим тоном.

Яра не відповіла — зосереджено розглядала трави. Раптово зробила різкий рух рукою й переможно здійняла тонку рослину із цибулинкою на кінці.

— Ось! Бачиш, тоненька-тоненька, а як смикається... Або ти застаєш її зненацька, або вистрибне з-під носа... А про черпати — воно так не працює, джерельця в повітрі не літають. Ай, потім покажу. Але тільки якщо розповіси, навіщо тобі такі тату. Можеш уже починати, поки я за зіллям полюю.

Хлопець сів на траву, спершись потилицею на стовбур клена. Розповідати було складно. Рос, старанно добираючи слова, щоб оминути клубок, що підкочувався до горла, почав із того, що змалечку важко переживав відсутність здібностей до магії. Його рік народження був особливо багатим на чаклунів і чаклунок — здавалося, всі ровесники поголовно використовують магію, творять чудеса, мало не шнурки собі так зав'язують. А він — без жодного натяку на активний магичний резерв.

— Я вирішив загнати магію собі під шкіру. Нарешті зміг сам заробити велику суму й ось, — голос його лунав глухо. — Але воно останнім часом почало страшенно свербіти. Може, на сильне сонячне світло так реагує...

Яра підлетіла безшумно, її пальці пробіглися лініями татуювання, постукали, ніби пробиваючись до магії, що таїлася під його шкірою.

— Можна? — спитала вона із запізненням.

— Якщо перестанеш так до мене підкрадатися.

— Насправді хочу тобі сказати... Зайдемо до мене додому після того, як я трав назбираю?

— Так швидко мене дівчата в гості ще не кликали, — він жартома пограв бровами.

— Тут щось не так, — сказала вона дуже серйозно. — Я б тебе мамам показала, бо мені дико не подобається вигляд цього тату. Тобто воно гарне, круте, але із чарами щось не так... Давай так: я їм маякну і спробую тут швидко все зробити, — вона увімкнула телефон і швидко написала повідомлення, примовляючи: — Боги, благословіть цидулку.

— До речі, щодо богів... А ти в чиєму Культі?

— Нічиєму.

— А так можна?

— Можна, правда, сил менше, доступ є лише до азів та основ... Але жити можна. А вчитись — так тим більше. От за це я і люблю Аркт: там усім начхати, чи ти в Культі, хто з богів — твій покровитель. Знаю, немагікам важче, — вона зауважила, що Рос у відповідь на ці слова доволі показово скривився, — але ж у вас теж є можливість вибору!

— Один раз, як і у вас. І я тобі нагадаю — я так само буду закріплений за якимось богом навічно.

— Ага, ніби якась худоба. Чи раб, — Яра аж поморщилася. — Та найби тільки боги, але ці жерці й Культі їхні! Буквально п'ють усі соки!

— От цього я ніколи не помічав.

— Бо ви тільки платите податки, а не стаєте до них на службу, — запевнила вона.

— Ну, досить про богів. Ти казала, щось покажеш, — нагадав Рос.

Яра кивнула й розстібнула вітрівку — під нею була сітка з прикріпленими колбочками.

— У них закляття левітації, всі корки трішки привідкриті, от і все тобі «черпання», — усміхнулась.

Назад довелося йти пішки і Ярі — магія вичахла.

— І чому Лісовик не хотів, щоб я ходила тут сама? — вголос подумала вона. — Що мені може тут загрожувати?

— Лісовик не має влади над людьми, — почула після довгої паузи відповідь. — Останнім часом погані чутки ширяться.

Яра намагалася розпитати, але Рос похмуро запевнив, що нічого й сам не знає.

Розділ 5

Вогнеківка. Дев'ятнадцять років тому

Веда відвернулася від променів яскравого сонця, намагаючись уловити ще хоч п'ять хвилин ранкового сну. Останнім часом її який-не-який режим ще більше збився. Спали вони з Мирою мало, їли похапцем, працювали по черзі, переважно Мирослава: вона мала більше клієнтів, які платили продуктами, послугами, іноді — грошима, хоч на них село було не надто багате. Ведана перестала винаймати квартиру, всі свої пожитки, а головне — лабораторію забрала із собою і таки переїхала до Мири. Різні сфери магії, різні погляди на її використання, різні Культи в одному домі виявилися... цікавою сумішшю.

Потроху відьми звикали одна до одної. Виявилось, що Миру постійно мучать кошмари. Вона пронизливо кричала вві сні, іноді навіть не прокидалася, а схлипувала, міцно заплющивши очі. Спершу Мирослава пила трав'яні настої та запевняла, що все гаразд, просто від втоми страхіття сняться. А коли це трапилося вшосте за тиждень, Веда обійняла її, гладячи по рудій голові, а та розридалася, шепочучи прокльони на адресу жерців... Подобиць вона не розповідала. Згодом виявилось, що знахарці вдавалося заснути мирним сном лише в обіймах чорнокосої... Ведана назавжди запам'ятала ту ніч, коли вперше сльози Мири стерла не пальцями, а цілунками — дуже обережно і трепетно. Вперше в житті вона так сильно боялася зробити перший крок. Серце калатало швидше за Мирославине, коли та потягнулась до неї сама. Тепер Веда розуміла, що ця рудоволоса дівчина снилася їй у місті, але страх, що вона її втратить, як уві сні, не минув...

Чаклунка всміхнулася власним спогадам, дивлячись на сплячу Миру. Поправила ковдру, згадала, що вчора закінчилися яйця та молоко.

Мирослава вже показувала їй Вогнеківку і магазини, коли вони разом гуляли з малючкою, але Веда чомусь туди ще ні разу не ходила сама. Одягнулася у звичні футболку та джинси, взяла гроші й маленький кошик.

Вона ще не звикла, що з усіма треба вітатися, але й селяни, які траплялися дорогою, не поспішали бажати їй доброго ранку. Перехожих було чимало: хтось гнав корів на пасовище, хтось прямував на ранковий рейковик, інші — в поле чи в ліс. Кілька чоловіків і жінок поспішали до маленького храму Культу Симаргла — всі місцеві немагіки служили цьому Культурі.

У крамничці вже були люди. Огрядна продавчиня, яка знала кожного місцевого, і худенька молодиця, яка тримала за руку хлопчика, жваво про щось гомоніли, доки не увійшла Ведана.

— Доброго ранку, — чемно привіталася.

— Кому добрий, кому ні, — пробурмотіла продавчиня, навіть не повертаючись у її бік.

Молодиця Веду проігнорувала, а хлопчика завела за спину.

— Я його не вкраду, — спробувала пожартувати Веда.

— Ага-ага. Так само, як ти не вкрала оту нещасну дитину, — скривила губи продавчиня.

— Що ти сказала?!

— А що, ні? А з Мирою що зробила?! Думаєш, не видно, як вона з тобою мучиться — хирлява стала, худа така, із синцями під очима, бідолашна... А ти, нахаба, ще й нашим дітям погрожуєш!

Ведана закотила очі:

— А нічого, що в дім відьми не може зайти ніхто, якщо вона сама його не покличе? І хіба впустила б мене Мира до себе додому жити, ще й із викраденою дитиною?

— Шантажем! Погрожувала, що... що... — продавчиня на мить затнулася, але аргумент швидко прийшов на язика, — що дитині щось зробиш!

— Та не стала б я дитині нічого робити! — розпалилась Ведана — Що ви таке мелете?!

— А лозкажіть, де ви дитину взяли? Ми тітку Милу питали, вона нікому не казала... — тоненьким голосочком озвався малий з-за матеріної спини.

Три пари очей вп'ялися у Веду, очікуючи відповідей на запитання, над якими все село ламало голову останні місяці.

— Я — з Аркту. Працювала я там як чаклунка — чесно, з повною сплатою податків, клієнти не жалілися. Тепер тут буду. Ну, а дитина... А най тобі матір розкаже, звідки діти беруться! Ото так само і в нас з'явилась.

За кілька днів Мира прийшла від пацієнта і з порога випалила:

— Ні, ну ти уявляєш, до чого дійшло? Вони в мене випитували, чи може відьма запліднити... іншу дівчину!

Веда розреготалася.

— Що тут смішного?! Ні, я розумію, що це смішно, але ж у мене про це спитала доросла жінка! — обурилася Мира, поставила кошик, із якого виглядало кільце домашньої ковбаси, в куточок і сплеснула руками: — У неї власні діти є!

— Я тут просто, коли в мага... магазин сходила, — знемагала від сміху Ведана, — поспілкувалась із сільськими жіночками... Ми трошки посварилися, бо вони вважають, що я тебе експлуатую, дитину вкрала і взагалі — зла-злюща відьма, — зітнула плечима. — Ну і ще сказала, що діти у відьом з'являються звідти ж, звідки й у всіх.

— А-а-а, так от що пішло не так, — з-за печі показався Осл. — А я-то думаю, що за перешіптування пішли між домовиками...

Мирослава гмикнула, але старанно уникала погляду Ведани. Та вирішила довго не чекати:

— До речі, чому ти мене від сільських ховаєш?

— Та просто... У селі чужаків не люблять. А за мене вони ще й переживають. Тут є пару медсестер та двоє жерців, — вона аж скривилася від згадки про них, — але мені найбільше довіряють, навіть люблять. А я... Ну, не знаю я, як у селі розповісти про Благояру! Не хочу, аби шукали її біологічних батьків, пліткували, особливо коли мала підросте. А брехати не хочу...

— Отже, нам треба побратися і придумати гарну легенду появи Яри, — діловито і водночас грайливо запропонувала Ведана. — Адже закони Альянсу в цьому нічим не відрізняються від столичних. У нас оно є знайомий чорт, який готовий провести нам першокласну церемонію!

— О так, він постійно тільки про це і торочить, — Мирослава закотила очі, усміхаючись. — Не те щоб я... ну знаєш... а це точно спрацює? Я про легенду — не про... шлюб.

Ведана, зачарована цією мимовільною паузою у словах відьми, не контролювала свої власні.

— Ну, я не можу відати про те, що буде... Ай! А-а-ай, ні-ні-ні!

Відьма впала на коліна і враз обхопила голову руками.

— Дано, Дано, що з тобою? Що зробити? — Мирослава схопила її за плечі, зазирнула в обличчя — в очах її коханої був сірий туман, жодного натяку на любий карий колір.

— Дано?..

— Рятуючи дитину... загубимо... себе... — прохрипіла не своїм голосом Веда. Враз туман у її очах зник — Мира піймала осмислений і наляканий погляд.

— Що сталося? Боги, ти так мене злякала! — рвучко обійняла Веду.

— Я випадково промовила початок закляття, такий собі «активатор» віданських сил, — пригорнулася до неї відьма. — Просто в повітря, без чистої джерельної води, без очищеного розуму... Так не можна робити.

— Але ж, Дано, хіба ти...

— Чи я відаю? Так. Я ж Ве-да-на — Та, Яка Відає. І моя мати, і бабуся, і прабабуся відали. Знаєш, чим це закінчилося для кожної з них? Збожеволіли. Вони заробляли цим на життя, ніколи не були довго в шлюбі — жоден чоловік не витримував. Є ритуали, щоби бачити, а є таємна сила відати *постійно*. Жити в цьому потоці туману... Розумієш, воно... затягує. Ти не завжди можеш випірнути. Чи не хочеш. Я боялася, що стану такою, як вони. Тож мені вдалося втекти до батька, вивчитися на інженерку, як і він. А їм було байдуже. Коли ти вже не розумієш, де живі, а де мертві, як знати, за кого саме перейматися? — вона сумно всміхнулася. — Я й зараз боюся, що я занадто захоплюся, що не зможу випірнути...

— Якщо ти загубишся — я тебе виведу, — твердо сказала Мира, — навіть не смій у цьому сумніватись.

За кілька тижнів на сільській дошці оголошень з'явився папірець, на якому красивим почерком повідомлялось, що всім, хто має проблеми з технікою чи потребує допомоги з побутовою магією, може допомогти чаклунка зі столиці. Адресу вказали Мирину, а телефон — Ведин.

«Легенду» детально продумали й почали розповідати всім зацікавленим: Благояра — донька далеких родичів Ведани, яку вона удочерила після смерті батьків. Вони були давніми подругами з Мирославою, ще в дитинстві закохалися одна в одну, та потім доля розвела. А тепер зустрілись, давні почуття знову спалахнули, тож вирішили нарешті одружитися і спільно виховувати доньку. Ну і головне: відьми не можуть замінити чоловіків у дітородженні.

Розділ 6

Вогнеківка. Наші дні

— Не розчухуй собі руки, тільки гірше буде! — Яра не витримала і ляснула хлопця по пальцях.

Вони вже підходили до її невеликої хатинки — звичайної, побіленої, покритої червоною черепицею. От тільки невидима стіна не дала йому піднятися на ганок.

— Чого ти? — озирнулась на заляклого хлопця Яра. — А-а-а, забула: запрошую в мій чаклунський дім.

— Ще перепони будуть? — поцікавився Рос, обережно переступивши поріг дому.

— Ага, рів із крокодилами, — хихикнула Яра, — ми вдома!

Двері самі зачинились за його спиною. Він лиш розгублено озирнувся.

— Обережно. У цьому домі надто багато магії, — Яра зітнула плечима, всім своїм видом ніби кажучи: «як і має бути».

Рос роззирнувся: вітальня (якщо це була саме вона) виглядала традиційно — розмальована біла піч, дерев'яний стіл і стільці під вікном, хіба що над різьбленою дерев'яною скринею блимав цілком сучасний телевізор популярної нині марки «Око».

— Хтось узагалі мене чує? Ви отримали повідомлення? — голосно озвалася Яра.

— І чого так репетувати? — долинув з-за дверей жіночий голос. — Як ти нам треба, то й не додзвонишся, а тут влаштувала! Показуй, де там твій хлопець.

— Я не її хлопець, — вклинився Рос, заходячи за дівчиною в наступну кімнату, в якій було ще кілька дверей.

«Нескінченний будинок-головоломка» — промайнула думка.

— Ну то як тебе звати, не-її-хлопець? — спитала насмішкувато рудоволоса відьма, яка перебирала сухе зілля на столі.

На газовій плиті позаду неї булькала вода в кількох каструлях, у кімнаті пахло травами, аж голова паморочилася. Трави й квіти були всюди, навіть на самій чаклунці: довга спідниця й блуза розшиті ліліями, руки обвивають витатуйовані стеблини й листочки. Лише придивившись, зрозумів: хна.

— Ростислав, — він затнувся, бо не знав, що йому зробити — вклонитися (аби тільки не прийняли за насмішку!) чи подати руку.

— А я Мирослава, — вона привітно всміхнулася.

— Що стоїш як укопаний? Мав би нам у ноги впасти, — захихотіла чорнява жінка, заходячи в кімнату.

— Ну, ма-а-ам, чого? — закотила очі Яра.

— А від радості, що має щастя нас бачити! Ану показуй, кого ти притягнула додому. Раніше як не хуху, так бузничого. Або кошеня... А тепер он хлопців...

Насмішкувата відьма підійшла ближче, Рос збентежено окинув поглядом жінку в легкому светрику й шортах, що зовсім не ховали її пишні стегна.

— Та жартую, жартую. Я Ведана. Що там за okazія з тату?

Вона підійшла, провела по його руках кінчиками пальців. Рос здригнувся, промимрив:

— Які у вас руки холодні...

Він не розумів, як поводитись. Сяк-так ще з однією відьмою, але коли їх три...

— Заспокойся, у тебе пульс, як у загнаного зайця, — відізначалась Веда.

— Нам усім треба спуститися в підвал — там розберемося, що за дурень робив тобі це тату і навіщо.

Яра кивнула, одразу насупившись: пацієнта з якоюсь там застудою в підвалі-лабораторії ніхто б не лікував. Отже, все серйозно.

Ведана провела рукою над підлогою в кутку кімнати. Захисне закляття спало, з'явився люк із масивною лядою, що плавно піднялася вгору.

По черзі вони спустилися крутими сходами, що ледь світилися в темряві. Рос знову автоматично почав чухати руки, за що отримав штурхана від Яри:

— Хей!

Мирослава, надійним закляттям зачинивши вхід, спитала Роса:

— Давно турбує?

— Ні. Ну, спершу просто неприємно було, але поболіло кілька днів і перестало. Але місяць тому трохи свербіти почало, далі — гірше.

— Мам, у цього тату просто вийшов термін придатності? — спитала Яра.

Рос нашорошив вуха.

— Ну, як сказати... Тебе взагалі повідомили про те, що тату може... ну... зіпсуватись? — звернулася Мирослава до Роса.

— Вона казала, що воно мало не вічне... Щось там про магічний термін придатності, але я до пуття не зрозумів.

— Я тобі зараз поясню, що означає «термін придатності» в магії, — реготнула Ведана, помахом руки включивши світильники.

Гість роззирнувся: посередині — величезний стіл, накритий білою тканиною, під стінами — шафи, полиці, заповнені банками із чимось блискучим, якесь незрозуміле обладнання, комп'ютер із двома екранами під стіною.

«А от шафи з екстрактом магії треба було приховати, — скривилась Мира. — Але вже пізно — побачив».

— Звичайні відьомські штучки, не зважай, — зауважила погляд хлопця Веда. — Зараз іди на стіл. Можеш влягтися, можеш сісти, але тримай свої руки під світлом тієї лампи, що над ним.

Роса несподівано мороз пробрав: він сам у підвалі з трьома відьмами. Згине тут — ніхто так і не дізнається. «Але навіщо я їм?» — прийшла твереза думка, коли побачив у кутку стіл, завалений аркушами креслень. Відьми-інженерки лякали набагато менше за химерних казкових відьом.

— Тепер дивись, яка цікава штука, — почала лекцію Веда, щедро поливаючи власні руки прозорим розчином, — у кожного закляття є свій термін придатності. А так звані вічні чари — річ настільки сильна і дорога, що останнє, куди її витрачають, — це на тату. Це дуже дороге і трудомістке закляття, що займає не один день. І одні лиш жерці знають, що ще, аби її добути.

— Тут така історія, — він потупився, — я знайшов салон, у якому тату робили із сирого матеріалу, певно... Такого самого екстракту, як

оце у вас на полицях, тільки його нелегально діставали з одного Храму. Мені сказали, що то найчистіша магія, без домішок закляття.

Яра ледь спіймала щелепу, що полетіла вниз. Не свою — то був результат одного з маленьких експериментів Ведани — штучні щелепи реагували на емоції своєї творчині — стрибали й клацали зубами.

— Та це ж небезпечно! Зрозуміло, чому воно так швидко зіпсувалося — жерці не дозволять «сирий» магії бути довготривалою, ще й у чужих руках! Дивись, ідіоте...

— Ведано, припини, — лагідна лікарська натура Мирослави перемогла: пацієнт завжди на першому місці. — Він же майже дитина!

— Ото хай би сидів собі вдома, а не пхався до шарлатанів. Ти ж тільки на руках тату набив, я сподіваюся? — Веда з підозрою подивилася на Роса.

Він мовчки стягнув сорочку, показуючи, що лише на руках.

— Але я хочу їх лишити! — налякався, побачивши ніж, який Яра дістала із шафи.

— Ти про тату чи руки? — фиркнула вона.

Мирослава мовчки налила в склянку настоянку, яку взяла з полицки, простягнула Росові. Той без вагань проковтнув, відчув дивне поколювання в голові.

— Ляж на стіл і зосередься на стелі, — порадила йому Мирослава, — так буде простіше розслабитися. А руки поклади на підставки, які ми зараз до тебе підкотимо.

Хлопець слухняно зробив усе, що наказали, хоча міг заприсягтися — ще хвилину тому підставок не було. Стеля, що досі здавалася темною та сірою, виявилась яскравою, з дивними, але гарними фресками.

— А тепер слухай. Магія не буває вічною, особливо сирий екстракт, — наголосила Ведана. — Ми, відьми, отримуємо її самотійно, кожна у свій спосіб — з олтаря від богів, черпаємо сили від стихій, використовуємо певні обряди тощо. Люди купують уже готові закляття в нас або в жерців. Можна купити сирий екстракт у жерців, принести нам — ми вміємо з ним працювати, але зберігати довго, окрім Культів, його не може ніхто... — її погляд мимоволі впав на полиці, заповнені банками. — Отже...

— Та... я зрозумів, — Рос ледь знайшов сили відповісти, причмелений від зілля.

Як у тумані, він бачив, що відьми оточили його: Веда та Яра по обидва боки, Мира — десь біля голови. Хоча іноді йому здавалося, що там стоїть Яра... Чи Ведана?

— Боги, яке паскудство, — прошепотіла Яра, дивлячись, як скальпель Ведани робить тонкі надрізи на руках хлопця. З них виступало гідке желе.

Ведана не звернула уваги на її репліку і продовжила відволікати хлопця:

— Отож... Навіть ми, відьми, колись помremo, хоч і живемо трошки довше, ніж немагіки, — підморгнула Ярі. — А твоє тату було зроблене жахливо... То і померло швидко. Ти досі хочеш, аби воно світилося? — спитала Роса.

— Ну... ага... — його язик заплітався.

— А нащо?

— Можу... — він ледве збирав думки до купи, — ключами... в темряві у двері... з першого разу втрапити.

— Окей, — вона встала, взяла одну з колбочок. Рос сказав би, що вона світилась, але для нього світилось і пливло геть все навколо, — можна трошки поекспериментувати...

— Ведано, — заблагала Мира, — давай хоч цього разу без експериментів. Згадай той протез руки!

— Так, його власник, паскуда, заплатив мені фальшивими грошима! І не задушив же протез його насмерть...

«Виглядає, наче вона готує зілля...» — Росові вдалося розгледіти серед кількох Ведан одну. Він дивився на неї й не бачив, що Яра саме закриває закляттям порізи на його руках. Витерла піт із чола — боялася випадково зшити до купи ще й пальці.

— Чому в тебе дві матері? — раптом голосно спитав Рос, повернувши до неї голову.

— Бо в мене не два батька, — парирувала вона звичною фразою.

— Але ж... тобі треба батько... ну, щоб...

— Ми розмножуємось на шабашах, брунькуючи частини тіла й ліплячи з них нових людей, — так ласкаво та чітко промовила Мирослава, що Ростислав одразу їй повірив. Людині з таким голосом він би повірив, навіть якби вона сказала, що йому треба відрубати руки.

— А звідки ви... берете нові органи, які віддали? — поцікавився він.

— Вирощуємо в банках... — і більше він уже нічого не пам'ятав.

Скільки опісля не намагався випитати у Яри, чи він спав, чи ще щось плів, чи виривався, — вона не зізнавалася, лише хитро усміхалася. Прокинувся Рос уже в себе вдома й кінця «процедури» не пам'ятав.

Доставку «тіла» доручили Ослу — той зв'язався з домовиком Роса і разом вони налаштували власні чари телепортації з хатини в хатину.

Але в домі чаклунок після відправки Роса додому зчинилася буча.

— Якого... милого? — Мирослава грюкнула чашкою із заспокійливим настоем по столу. — Я сюди пускаю тільки тяжкохворих! Але не на своїх двох! І не в підвал! І тим паче, не... не, — вона аж задихалася від обурення, — він бачив банки! Він бачив, що ми можемо зберігати екстракт!

— Люба, заспокойся. Нічого страшного не сталося, якщо що — йому привиділося, я подбала, щоб він нічого толком не пам'ятав, — сказала Ведана спокійно. — Та й не піде він комусь розказувати.

— А якщо щось пригадає? А якщо жерці дізнаються?! — Мирослава не тямилася від люті.

— Та нічого він не розкаже, — Яра спробувала говорити максимально впевнено, але це її матір не переконало.

— Ти його не знаєш. Ти оно чула, що у вашому Аркті знову студенток крадуть? І знаходять їх буквально пошматованими! — так легко Мира здаватися не збиралася. — А ти незнайомців додому тягнеш. Ти так і не розповіла, як ви познайомилися!

— Та припини, — закотила очі Ведана, — вислухай, Миро! — вона підняла руку, помітивши, що дружина вже зібралась виголосити ще одну гнівну тираду. — Лісовик йому довіряє — я спитала сама. Цить, Яро, я все ж твоя матір, я маю право знати, якого ти там малого ідіота знайшла в лісі й тягнеш додому. Малий облазив пів Темнолісу, попри те, що живе аж у Горбатову. А якщо Лісовик довіряє — то і я теж.

— Навіть духів можна ввести в оману, — понуро відповіла Мира, не знаходячи аргументів. — Добре, най уже буде.

Яра радісно всміхнулась. Уперше за дуже довгий час у неї з'явилась можливість провести канікули вдома ще з кимось, окрім матерів. Ведана усміхнулась разом із нею — їй не хотілось, аби донька ще один сезон провела на самоті серед дерев, рахуючи дні до несезону.

Розділ 7

Аркт

Вони збиралися на Раду Старійшин раз на три місяці, чотири рази на рік, двічі за сезон і двічі за несезон. Але цього разу вона була позачергова. Селена, Старійшина Альянсу, завжди приходила раніше, мінімум на пів години: любила спокійно підготуватися. Сьогодні вона собі теж не зрадила, і вже ліниво скролила новини в гримуарі, недбало ковзаючи поглядом по екрану.

— Ти, як завжди, — завчасно, — своєрідно привітався з порога новоприбулий і скинув каптур.

Селена навіть не підвела очей від телефона — що нового вона побачить у Ардагасті, Старійшині гірського міста Келю? Це була не перша їхня спільна Рада, навіть не десята. Старійшин обирали прискіпливо, дуже довго (іноді — не один сезон, що не завжди було добре для міста). Але потім пост закріплювався за ними або до добровільної відставки чи до смерті. Власне, саме із цієї причини вони збиралися сьогодні.

— Дорогою новенького не зустрів? — запитала.

Він підсунув собі стілець, сів поруч. Слуга Тінь, який з'явився звідкись із тіні кімнати, приніс кавник, цукорницю й молоко. Ардагаст подякував, кивнувши, і налив собі кави. Металеві пальці схопили ручку чашки точнісінько так, як би це зробили звичайні. Селена простежила за цим рухом. Власник металевої руки помітив:

— Так, я замінив старий протез на ось це. Мої лікарі вирішили трошки проекспериментувати, я погодився бути першим піддослідним.

— Спершу нова стрижка, — вона кивнула на чорне волосся, кінчики якого Ардагаст нещодавно пофарбував у біле, — тепер новомодний протез. Молодишся?

— Просто захотілося змін, — про те, що ця зачіска йому нещодавно наснилась, вирішив промовчати. Мало що там йому за все життя снилось?

Розмову перервала поява Старійшини острівного міста Ади.

— Господи, ви знову нічого цікавішого за чай і каву не п'єте, — Зоряна матеріалізувалася просто посеред кімнати.

— А ти розбазарюєш державні гроші на особисту телепортацію? Ще й без чітких меж порталів? — чи то жартома, чи то всерйоз дорікнув Ардагаст. — Потім у декларації цю статтю витрат не забудь указати, я особисто перевірю.

— Маю право, наші жерці постачають це закляття.

— І чому закляттям переміщення керують жерці богині води Дани, а не жерці бога вітру Стрибога?

— А не треба було гав ловити, коли патентували. Лишіть собі левітацію, — піддражнила його Зоряна.

Хоч вони й були старшими за неї (особливо Селена), та впевненості в собі їй не бракувало. Як і нахабності.

Зоряна сіла навпроти Селени. Жінки були повними протилежностями: смаглява Зоряна, яка ніколи не уникала нагоди відпочити на пляжі Ади, і бліда Селена, власниця сріблястого пишного довгого волосся. Ніхто вже не пам'ятав, яким був колір її кіс до того, як вона посивіла з роками. Селена особливо не переймалася своєю зовнішністю, натомість Зоряна приховувала свій справжній вік, пила молодильні настоянки та ходила до найкращих чародійок-косметологинь і масажисток, любила вишукані прикраси й модний одяг. Нині пів її обличчя прикривали криси улюбленого капелюха, оздобленого низкою крихітних людських черепів. Ардагаст на мить замислився: імітація то чи справжні рештки, вміло зменшені магією?

— Усім вітання! Це не я запізнився — це ви прийшли завчасно, — ще один чоловік увійшов до залу.

— О, Велемир! Та тобі найближче з усіх нас, — озвалася Зоряна.

— Аркт великий, доки доберешся до кав'ярні «Ніколи не заходьте в оту дальню кімнату, там Рада Старійшин» — цілий день мине. Я ж не телепортами літаю, — знизав плечима Велемир, Старійшина столиці.

Він був наполовину правий: зал засідань і справді був магічно прихованим приміщенням у модній столичній кав'ярні. Але це місце

було набагато старіше за кав'ярню. Колись зал цілодобово охороняли військові маги, а Старійшини могли зайти всередину лише після ретельної перевірки: між ними були не найкращі стосунки. Потім напруга спала, для конспірації до древнього залу прибудували невелику кав'ярню, саму кімнату Ради модернізували. Сюди й досі можна було заходити лише Старійшинам, уже без охорони та перевірок (вистачало сучасних охоронних чарів), та нащадкам родини Тіней, які дбали про цю кімнату і прислужували Старійшинам мало не від дня заснування самої Ради.

— Тож ми майже всі зібрались. Із Крену були хоч якісь вісті? Бо мої джерела подають настільки суперечливі звіти, що й не знаю, кому вірити, — вдавано байдуже спитала Зоряна, обводячи поглядом різношерсту компанію.

— Вони ж лише сьогодні підбивають підсумки голосування за нового Старійшину, бо ж попередній після перевороту... гм, спочиває з миром. Усе відбулось так швидко, що незрозуміло взагалі, хто в них на тих виборах виграє. Ніби й був очільник повстання, але... Таке відчуття, ніби там гримуар відключили, — відповів Велемир.

— Раніше хоч глашатаї були, а тепер про все дізнаємось тільки зі сторінок у гримуарі, — закотила очі Селена.

Зоряна ледь втрималася, щоб не пожартувати, що Селена, певно, застала ті часи з глашатаями.

— А що ж він тобі так не подобається?

— Мені ці лідерки думок із недолугими спробами призивати демонів з Порталу просто поперек горла стоять!

— Ніби ти, Селено, хоч раз власноруч ту нечисть назад за Портал закидала, — пролунав голос новоприбулого.

Він з'явився безшумно й непомітно, як чаклун. От тільки Закон забороняв обирати в Старійшини магів, тож попід його ногами ще виднілись іскорки телепорту.

— Ти... ти таки новий Старійшина? — схвильовано видихнула Селена.

Зоряна, яка звикла бачити її незворушнішою за крижані скелі Келю, зацікавлено повернула голову.

— Я, я, — нахаба самовпевнено посміхнувся й зайняв останній вільний стілець, — я ж правильно розумію, що очікували лише мене?

Я не запізнився?

— Ні, — кивнув йому Велемир, — не спізнився. Вітаю в Раді! Якщо хочеш замовити собі напій — поклич Тінь.

Новий Старійшина, русявий, стрункий, одягнений у модні джинси та темно-червону сорочку, молодший навіть за Зоряну, помахом руки покликав слугу — чорного, непомітного. Нарешті всі зайняли свої місця за круглим столом, на рівній відстані одне від одного.

— Як ти зміг стати Старійшиною? — здавалось, очі Селени метали блискавки.

— А ми тут усі на «ти»? — поцікавився він незворушно.

— Ага. Всі рівні. Й оскільки нас не поспішають знайомити — я Ардагаст, очільник Келю, — чоловік навпроти простягнув руку.

— Ярополк. Новий очільник Крену, — хлопець потиснув руку у відповідь.

— Зоряна, я з Ади, — помахала йому рукою жінка, неприховано розглядаючи.

— Велемир, місцевий, так би мовити, — повідомив Старійшина Аркту.

Ярополк знав їхні імена, знав також, як вони виглядають, бо сторінки Старійшин у гримуарі доступні всім. Але він чудово розумів: попри те, що вивчив усі новини і всі матеріали про них, він абсолютно їх не знає.

— Селено, а на що ти сподівалася взагалі? — по хвилині мовчання спитав. — Коли роками висилаєш усіх неугодних у Крен, невже віриш, що серед них не буде людини, яка нарешті скине старого покидька і спробує навести лад?

Зоряна стриманістю не славилась:

— О, а за що ти туди заgrimів?

— Я був старшим радником Альянсу, але не хотів упадати коло обожнюваних Жерців і носитися з їхніми Культами як із писаною торбою. Але, підозрюю, навіть не це спричинило моє заслання, а те, що я забагато знав.

— Ти мене зрадив! У Крені таким — саме місце, — прошипіла Селена.

— Саме це я хотів обговорити сьогодні, — він спохмурнів, одразу втративши шарм молодості. — Досить відсилати до нас усіх своїх злочинців, а молодих магів лякати нашим Культом. Крен населяють

мирні й добрі люди. Ми охороняємо Портал, нам потрібні достойні містяни, а не психовані головорізи, з якими ви не можете впоратися. Нам потрібні гарні воїни та лікарі, добрі відьми й травники. Адже насувається щось лихе. Наш Портал...

— Ти немов до війни готуєшся, — відмахнулася Зоряна. — Закляття на Порталі стоїть споконвіків. І навіть не здригнеться, доки якомусь підлітку не заманеться викликати Пікову Даму.

— Зоряно, припини! — втрутився Ардагаст. — Ярополку, продовжуй. Я розумію, ти хочеш відновити велич вашого регіону, згублену двома чи й трьома твоїми попередниками. Але до чого тут лякалки про Портал?

— Тому що на Порталі з'явилася тріщина! — він випалив трохи зашвидко, ніж мав би, і тепер шкодував про це.

— Ого, то могутнє Закляття Древніх почало тріщати по швах саме тоді, коли ти став Старійшиною? А до цього воно наче надійно трималося більше тисячоліття, — Селена насмішливо підняла брови.

— Це сталося ще за попереднього Старійшини, — він не піддався на провокацію. — Але той ігнорував проблему, та й Верховну Жрицю, яка попереджала про небезпеку, чути не хотів. Саме тому я й очолив те, що ви називаєте «заколотом».

— Ми ніколи не ліземо у внутрішні справи одне одного, тож як ти там здобув владу й чим це мотивував — твоя справа. Але не треба прикриватися надуманими проблемами. — Зоряна хмикнула: — Ще скажи, що скоро впадуть небеса.

— Та послухайте... — Ярополк розгубився.

— Ми сьогодні зібралися насамперед для того, щоби познайомитися з тобою, Ярополку, й ознайомити тебе з тим, як проходять наші засідання, — подав голос Велемир, який досі мовчав, уважно вивчаючи новачка. — Я тебе почув. Але я не агітуватиму молодих фахівців їхати до вас, доки не буду впевнений, що їм нічого не загрожує...

— Якщо закляття Порталу впаде, біда прийде до всіх, — гаряче перебив Ярополк.

— Ти хоч би фото скинув, — сказав Ардагаст насмішкувато. — Як нам тобі повірити?

Тут він свідомо покривив душею: всі знали, що Портал неможливо сфотографувати — замість зображення будуть лише туманні плями.

Велемир теж кривив душею: до загрози у вигляді злочинців, які населяли тепер Крен, він добряче доклався, висилаючи їх туди на виправні роботи. Тож зараз вирішив трохи підтримати новенького:

— Ми розуміємо, що то іронія. Але ти мав би надати конкретні підтвердження. Най би Верховна Жриця твоя теж прийшла чи що. Якщо конкретики нема... то до нагальних справ. — Він дістав із коричневої шкіряної сумки товсту папку: — Підозрюю, що попередник тобі не розповів, як у нас тут ведуться справи. Ознайомся, будь ласка. Я додам тебе в чат у цидулці.

Ярополк здивувався:

— Тобто ми можемо проводити всі ці збори у відеочаті?

— То дуже небезпечно, — втрутилася Селена, з підозрою поглядаючи на Ярополка.

— Чат у нас лише для того, щоби призначати збори Ради. Усі питання ми вирішуємо за цим столом, дивлячись одне одному в очі. Надто серйозні речі доводиться обговорювати. Подивися протоколи нашої кібербезпеки. Й ось цю папку також, — Велемир дістав із сумки ще одну, — вважай ці збори... настановчими.

— Та невже вам зовсім байдуже? — в очах Ярополка зблиснув майже тваринний страх. — Нам справді потрібна допомога *всіх* міст — загроза надто велика. Воно тріснуло, розумієте? Трі-сну-ло! І ви просто на це заб'єте?

— Я пораджуся із Жерцями, — неохоче пообіцяла Селена, — думаю, вони обізнаніші за мене чи тебе в магічних справах.

— Я теж зі своїм Верховним Жерцем зустрінуся, — докинув Ардагаст.

Зоряна просто кивнула.

— Я подумаю над цим, — важко зронив Велемир. — На цьому Раду закінчуємо.

Зоряна покинула зал першою, недбало кинувши слугі щедрі чайові, за нею потягнулися Селена й Ардагаст. Велемир трохи затримався.

— Скажи мені, — звернувся до нього Ярополк, — як так вийшло, що столиця так довго живе без Верховного Жерця?

— Країні потрібна столиця, у якій немає жодного панівного Культу. Ми зробили висновки після останньої битви за неї п'ятнадцять років тому, — відповів Велемир.

Ярополк знав, що він скаже саме це. І гаряче заперечив:

— То чому ти не розумієш, яка небезпека на нас чигає? Ти ж воював у тій війні! Згадай, скільки чорних чаклунів ви відправили за Портал! Скільки з них перейшло до рук самої богині смерті, Мари! А якщо...

— Вони були далеко не перші — сотні років туди відправляли носіїв найбільшого зла. І захист Порталу вистояв, — запевнив Старійшина Аркту, важко звівся, — тож і зараз має. Бувай.

Коли останній Старійшина покинув зал, із чорноти тіні з'явився Тінь. Помахом руки вимкнув світло. Після чого ще довго стояв і дивився в порожню темряву залу. Його задоволений вишкір ніхто вже не бачив.

Розділ 8

Вогнеківка

Ростислав прокинувся у своєму ліжку. Ошелешено зірвався на ноги, намагаючись зрозуміти, як він тут опинився. Подивився на свої руки і не стримав захопленого вигуку. Раніше на них вилися стрічки, що перепліталися, мов ті змії, а тепер красувалися геометричні фігури. На пальцях з'явилися ескізи планет із тонкими орбітами, на долонях — ромби. З одного боку, йому сподобалося, а з іншого... «І як ці відьми доправили мене додому?! Домовики?.. І я ще й нічого не заплатив чаклункам». Похапцем зібрався і поспішив до Яри, заскакуючи на велосипед на ходу.

Дівчина запевнила його, що оплати не потрібно — вони просто рятували його від неминучої загибелі. Проте, якщо хоче, може і далі бути їй компанією у лісі. Рос погодився.

Мирослава невдоволено зітхала ще тиждень, дивлячись як ці двоє ходять у Темноліс, а Ведана сміялася:

— Най побалакають, Яра ж до цього взагалі до хлопців інтересу не виявляла. Ну, крім того упира з її школи...

— Мамо, називати його упирем нетолерантно, — перебила донька, яка несподівано зазирнула на кухню. — А Рос — ну... не такий уже і кепський.

— А він ще Культ собі не обрав? — спитала Мира.

— Вони всією сім'єю в Культі Симаргла, а він хотів тільки втекти до столиці. У нього зовсім нема магічного потенціалу, а батьки бідують — аж на край Альянсу на заробітки подалися, — байдуже відповіла Яра, вільна від обов'язків перед жодним Культom.

Обличчям Мирослави майнула тінь — згадала, як важко було випросити, аби жерці розбудили її сплячий резерв магії. Мама вже майже здалася — не вірила, що дочка отримає дозвіл на це (його міг

дати тільки Верховний Жрець). Та дванадцятирічну дівчинку, яка днювала й ночувала під дверями Храму, запримітили старі жерці з липкими поглядами. Вона була тоді навіть рада, що ці «великі чаклуни» звернули на неї увагу...

Знадвору долинув якийсь гвалт, перервавши Мирославині спогади. На нього одразу вискочила Ведана, Яра побігла за нею. Стежкою, що вела до Темнолісу, двоє жерців Культу Симаргла у символічних зелених сорочках із рукавами, розшитими коричневими нитками, тягли стару жінку, заплутану в ловчу сітку. На сердиті крики Веди вони не зважали. Здійнявся вітер, долинув загрозливий шум — Яра відчула обурення лісових духів. Один із жерців зневажливо плюнув у бік Темнолісу, вишкірився і глузливо вклонився Ведані. Та вже мовчала, безсило стискаючи кулаки. Жерці тим часом скористалися телепортом і зникли разом із жінкою.

— Доки ти була в столиці, влада Альянсу вирішила, що занадто поблажлива, — гірко зронила Мира, яка теж підійшла до доньки.

— Точно, наче знову ж були... зміни в податках, так? — Яра ледь пригадувала новини.

— Ти ж навіть не цікавилась, чи не так? — сердито вигукнула Ведана. — Це стосується всіх нас взагалі-то! Ось у чому справа: у чортовій системі є інформація про всіх — хто приносить прибуток Альянсу, хто ні, хто помер, хто народився і таке інше. Це зручно — влада про всіх усе знає. У столиці безробітний без перспектив, але з боргами не проживе і тижня — заберуть і змусять відпрацювати. В Альянсі було простіше: більше магії від таких, як ми, і духів, роботи в сезон. Цілих три боги-покровителі, три Культу — люди якось давали собі раду... Але, видно, ресурсів меншає. Жерці вимагають все більше грошей за магічний екстракт, а платня у людей не росте. Тепер, якщо в тебе борги і нема грошей на відплату, як у бідолашної старої Маргарет, то тебе відловлять як худобу.

— Вона буде безкоштовно працювати на Культ, а вони сплатять чортам її борг? — зрозуміла Яра.

— Наче й так, — кивнула Ведана. — Тільки одна проблема — ті, хто потрапляє на роботу в Культу Альянсу, щезають. Маргарет намагалась утекти в ліс — лісовик би прихистив, але не встигла. І це вже четверта

людина за останній місяць. Миро, треба і нам на олтарі не забути покласти пару дарів. Ми теж давно не платили, — сказала після паузи.

Її дружина кивнула і зайшла в дім.

Яра з дому втекла — вона воліла не бути поруч із матерями, коли ті підносили дари богам — завжди здавалось, що вона зайва там. Але піти їй особливо не було куди — або в ліс, або до Роса. Вибір був очевидний.

— У нас вранці таке сталося! — випалила, влітаючи у двір.

Рос підняв голову і з натугою випрямив спину: плів кошики на продаж із самого ранку.

— Як же тяжко жити, коли в тебе ні натяку на магію всередині! — пожалівся, не надто вслухаючись у її слова. — Вас, магічних, цінують! Вам банально вступити в університети легше. І робота сама в руки йде!

— Та зараз! — заперечила Яра. — Не треба думати, що як у тебе є резерв, то все буде вдаватися. Може, треба було просто не прогулювати уроки в школі? Немагіки теж можуть учитися добре і здобувати собі професію.

Рос обурився:

— Ти хоч раз задумувалася, що прогулювати уроки можна не тому, що ти хочеш повеселитися, а заради пошуків грошей на їжу? — спалахнув, аж у руках хруснула лозина: — Немагік! Знаєш, яке слово до цього синонім? Непотріб! Та що ми можемо в цьому світі, створеному для вас?! Ви з дитинства щасливі й усім забезпечені! І люблять вас усі!

— Думаєш, моє життя сповнене рожевих хух і веселих співів із русалоньками? Ну-ну, — обурилась Яра і не одразу змогла знайти потрібні слова. — Ніколи не замислювався, чому в такої щасливої мене в цій довбаній дірі немає друзів?

Вона втекла, грюкнувши хвірткою.

Рос завмер, полишивши роботу: «Дарма я визвірився. Що... що в неї сталося?».

Про це він запитав наступного дня, примчавши на велосипеді у Вогнеківку з вибаченнями.

— Покажу тобі дещо, — сказала вона ще ображено, але вже не так сердито.

Вивела з маленького сарайчика свій велосипед із яскравою червоною рамою і рвонула вперед. Він ледь встигав за цим ошалілим дівчиськом, мало в неї не врізався, коли та різко загальмувала.

— Слух-х-хай, — намагався відновити дихання, — те... що я... раз на тебе нагримав... ще не причина вбивати мене!

— Я над цим подумаю. Знаєш це місце?

Перед ними височіла гора. Точніше... до Роса дійшло — то був високий насип, що лишав вузький прохід для пішоходів. Яра пішла туди, Рос — за нею.

— Що це? — він указав на порослі мохом руїни посеред галявини, оточеної земляним валом.

— Древній олтар Симаргла, а насип — для захисту його жерців і магів. Городище. Раніше навколо олтаря було декілька хатин, перше поселення вцілілих. Знаєш, скільки їх тоді гинуло? Песиголовці, вовкулаки, упирі — діти богині Мари, діти ночі та смерті, постійно нападали на поселення людей. Маги і жерці Вогнеківки обороняли весь наш край. Випалювали нечисть, пакували їх у вогняні клітки, створені магами Крену, відправляли у Портал. А потім нечисті ставало менше й менше, олтарі більше не активували, згодом і забували про них...

— А це що? — він указав на кіптяву. — Дивись, тут начебто хтось недавно проводив обряд!

— Ага, хтось... Мені було тоді десять. Я була мала-дурна й нещодавно дізналася, що вмю чаклувати. І я не переставала цим хизуватися — так, як це роблять діти. Аж доки одна моя «подружка» не заявила, що її мама сказала, ніби справжні чаклунки вмють говорити з богами й отримувати магію від них, а не лише змушувати шматок крейди піднятися у повітря. Я вкрала мамин записник, де вона іноді нотувала закляття, і разом із кількома однокласниками ми прийшли сюди. Вони хотіли перевірити, чи справді я чаклунка, чи просто фокусниця... Я почала читати закляття — ті, які звучали найкрасивіше. А старий олтар візьми та спалахни! Нас усіх відкинуло потужною хвилею, а я ще і стояла найближче... Отямилася у своєму ліжку.

— Ну от, добре ж усе закінчилося? — він спробував підбадьорливо всміхнутися.

— Мгм... Одразу після спалаху сюди негайно прибули жерці. Вони сказали, що постраждалих дітей лікуватимуть. А я... а мене виходять матері. Якщо в них вийде. Мовляв, і так Мирослава забагато від них отримала. Знаєш, що вона отримала від них насправді? У неї був сплячий резерв. Достатньо було одного закляття Верховного Жерця — одного! — і він би прокинувся. Але з неї знущалися, обіцяли це взамін на найважчу і найдурнішу працю, яку тільки могли придумати. Вона каже тільки це, — Яра зітнула плечима, — і ніколи не розповідає більше. Але вона навіть улітку все тіло закриває: комірець під горло, довгі рукави... І ніколи не ходить у Храм, хіба якщо її викликають туди. Мама ніколи не розповідали, як їм удалося мене вилікувати, — її монолог перервав дзвінок телефона, голос Яри враз став безтурботним: — Та-а-ак, ми тут із Росом катаємося на великах по Вогнеківці — показую йому село. Десять за годину повернуся, добре?

Навіть до Роса долинав невдоволений голос Мирослави.

— Чому ти не сказала, що ми тут? — спитав, дочекавшись закінчення розмови.

— Вона буде хвилюватися — винить себе в тому, що сталося зі мною, не хочу псувати їй настрій. Ведана до всього ставиться трохи простіше, але Мира... Клятві жерці!

— І чим усе скінчилось? — спитав Рос по паузі.

— Та нічим. Якось мене вилікували, пішла в школу. Фокусницею більше не називали, — гмикнула вона, витерши сльози, — але тепер боялися і казали, що я то втнула спеціально. Здобула славу сказаної відьми, а такі, знаєш, завжди лишаються самотніми магівками.

— Магія — це дар, — задумливо сказав Рос, — і з ним теж важко, та я б віддав усе що завгодно, аби її мати. Це хоч якась свобода.

— Свобода у постійному служінні Культурі? — вона скривилася.

— Ти ж у Культурі не служиш! Але твій резерв навіть без Культу дає тобі змогу чаклувати! А я що? Ніщо.

— А якщо в тобі є сплячий резерв? — бовкнула Яра, пожалівши хлопця. — Духи до тебе привітні, а Лісовик навіть поважає.

— То через добре ставлення, а не через магію. Сенс вбивати в лико «100 і 1 спосіб дізнатись, чи ти чаклун»? Дитиною тисячу разів це робив. Мені вже сімнадцять, пізно йти до жерців. Та й грошей, аби

вони доклали «особливих зусиль», нема. І все, і все, і я ніяк і нічого і ніколи не втну і не дізнаюсь — і взагалі!

— Ну чому... — Яра прикусила язик, але запізно.

— Ну? Почала — то договорюй! — схопився Рос.

— Ти чув коли-небудь про бездонника? — все ще з ваганням у голосі спитала вона.

— Ні.

— Це душа самогубця, який упав у безодню. Ну, вірніше сам стрибнув. Вони живуть лише в ущелинах Кельських гір. Є легенда про те, що цей дух може розбудити резерв. Але це надто небезпечно. Були такі, хто спробував... Хтось повертався, але до смерті наляканим. Хтось утрачав глузд, а хтось лишався таким же... ніби.

— А якщо магія прокинеться?

— Ти вже не дитина, твій резерв не буде рости і розвиватися разом із тобою. Я не знаю, що від цього очікувати! Воно тобі не треба! — Яра вже жалкувала, що і бовкнула, і продовжила говорити.

Як Рос у неї далі не розпитував, вона не піддавалась.

* * *

Десь за тиждень-другий по тому, в дощову ніч, відьом наполохав шум на вулиці: хтось гукав Яру. Ведана спинила дочку, що вже схопилася зі стільця, вийшла і через кілька хвилин повернулася з Росом, який, мокрий до нитки, ледве переставляв ноги.

— Відведіть мене... до... бездонника, — прохрипів він і, непритомний, звалився на підлогу.

— Звідки він... Яро, ти навіщо йому розбовкала?! — гримнула Ведана.

— Накладем на неї закляття мовчання наступного разу, — підтримала її Мирослава.

Провела рукою над тілом Роса, повідомила:

— Живий, дихає. Яро, ану підключайся. Що ми, даремно оплатили твої курси першої магічної допомоги?

Донька заплющила очі й зосередилася, вставши над тілом хлопця. Рухи мали бути чітко вивірені, а розум — максимально налаштованим.

Мозок сам підкидав потрібні знання з анатомії. Складні хвороби вона б так не встановила, але зараз і не про них була мова.

— У нього тріщина в ребрі, синці по всьому тілу, на нозі буде гематома. Виглядає так, ніби його довго й безжально били. А ще на ньому якийсь дивний магічний слід.

— Підозрюю, прокляття, — Мира вже гриміла склянками, намагаючись щось знайти.

Дістала пляшечку та довгі хірургічні ножиці. Ведана простягнула їй окуляри з великими туманними скельцями — останній винахід. Крізь це скло можна було побачити дрібні прокляття, майстерно приховані крихти магії.

— Є, бачу! Прокляття втоми, із часом поширяться на весь організм. От паскуди, хто б його не наклав — а із часом хлопець стане настільки виснаженим, що лежатиме овочем...

Травниця замовкла і поринула в роботу, прибираючи видимі тільки їй нитки чарів, якими був обплутаний хлопець.

— Слухайте... Відчуття, ніби хлопця роками проклинали. Чари розсіюються, як і годиться, але тонесенький слід все ж видно. Прокляття втоми, прокляття спотикання, прокляття головного болю... Цілий посібник із найдрібніших зараз! Ось чого ти так захотів до бездонника: з пробудженням резервом хоч захист можна виставити, — похитала головою Мирослава.

За кілька хвилин роботу було завершено, і Ведана помахом руки плавно підняла Роса в повітря та вклала на піч. Потім повернулася до доньки:

— Тож... коли плануєш вирушати? — спитала Яру, дивлячись їй в очі.

Та знітилася:

— Із чого ти взагалі вирішила, що ми підемо?

— З тобою чи без — він піде. А ти самого його непустиш, — вона зітнула плечима, — бо відчуваєш провину за те, що напоумила його. Боги, як ти додумалася взагалі?!

— А от я так легко не дозволю, — втрутилася Мира. — Чому я маю відпускати свою доньку аж у Кельські гори із хлопцем, який вічно наривається на неприємності й падає замертво на нашому порозі?

— Тому що інакше ти не відпустиш її ніколи, — Ведана поклала свої пальці на її руку, заспокоюючи. — Я відаю, пам'ятаєш? Я відчую, якщо щось піде не так із нашою донькою. Але ми не можемо вічно приховувати її справжню силу від неї самої, — прошепотіла дружина вже ледве чути, — най вчиться бути самотійною.

За кілька днів, коли Рос набрався сил, ці двоє таки вирушили в Темноліс — так було найпростіше дістатися до Кельських гір. Яра збиралася у подорож ретельно: довго добирала підходящу сумку, зручний одяг, усілякі баночки-скляночки, перечитувала записник ще з пар, щоби не забути, як узагалі спілкуються з тими чи тими лісовими істотами, як їм раптом хтось із незнайомих трапиться дорогою, та дуже довго і прискіпливо вибирала потрібні в похід найтонші й найзручніші джинси, які вона взагалі могла знайти. Ведана лиш схвально кивала:

— Бери дощовик — мало яка погода буде, — вручила крихітний пакунок.

Вона поцілувала доньку й обійняла на прощання. Мира стояла на порозі й ховала за спиною тремтячі руки. У ліс вона сама останнім часом заходила дедалі рідше, до ймовірного ареалу бездонника максимум долітала, перекидаючись на горлицю у свої найкращі роки. Яра ж усе ще не вміла й перекидатись на тварину, і це її матір лякало: донька видавалась напрочуд беззахисною перед цим великим і страшним світом.

Розділ 9

Кабінети Старійшин

Зоряна скористалася телепортом удруге — з коридору Зали Старійшин перенеслася до себе в кабінет. Із відкритого вікна влетів морський вітер Ади. Враз відчула, що в кімнаті було вологіше, ніж зазвичай.

— То що, як усе пройшло? — почула голос за спиною, але навіть не здригнулась.

Старійшина вже звикла до того, що він приходить до неї без стуку й запрошення. Гола вона чи одягнена, у розпачі чи весела — Верховному Жерцю Дани було байдуже, все одно він не міг її бачити: маски Верховних не мали прорізів для очей. Стара традиція — вважалося, що вони, отримуючи цю довічну посаду, приносять у дар богам усе, навіть свій зір. А ще це ніби допомагало бачити магічні резерви. «Були ж часи, — подумала, згадавши це, Зоряна, — коли боги не просто ділилися магією, а навіть наводили лад. Коли востаннє хоч хтось із них подарував нам свою пораду, підтримав чи хоча б насварив? Певно, про нас забули. Одні жерці навколо». Уголос сказала зовсім інше:

— Ти знаєш, ніби непогано. Кава була смачна.

Верховний Жрець невдоволено поморщився: традиційне звертання на «Ви» Зоряна вперто ігнорувала. Лише уточнив:

— А як новий Старійшина?

— Екзотичний юнак. На жаль, тепер я не наймолодша в Раді. Його в Крен Селена запроторила. Тепер він лякає, що скоро впаде захист Порталу, тож йому терміново потрібні наші люди, наша магія й наші гроші.

Жрець гмикнув: із таких вимог до Ради Старійшин починав мало не кожен новачок.

— Закляття Древніх на те й Закляття Древніх. Вони вічні — мало не від самих богів живляться. Сумніваюсь, що це щось більше, ніж істерія чи шантаж хлопчика, який раптом став головою міста з найбільшою концентрацією злочинців у країні.

— Чи буде Дана до нас прихильна в цей сезон? — запитала вона по хвилинній паузі.

— Дана до нас прихильна завжди однаково. А Храм і жерці свою роботу виконують, — кинув зверхньо.

Зоряна скривилась від його тону, але змовчала. Одного разу підгледіла, як Жрець богині води змінив свою подобу на геть іншу, тож вирішила максимально пильнувати цього... слизня. У Зоряни було достатньо часу, аби перевернути всі доступні їй фоліанти і древні сувої, тож кілька років тому вона знайшла старі записи про те, що Верховні Жерці богині Дани наділені здатністю змінювати свою подобу частково чи повністю. Але всі згадки про це самі ж Жерці методично знищували. Саме тоді вона остаточно переконалася, що має надійно сховати деякі інші знайдені скарби навіть від нього. Її рука несвідомо ковзнула до шухляди — перевірити, чи надійно її захищає механічний хитромудрий замок: захисні чари цей пронира вже точно б унюхав.

* * *

Тим часом Ардагаст міряв кроками свій кабінет. Сірі стіни гнітили. Не витримав, накинув плащ, вийшов у коридор. Прохолодне гірське повітря та відкритий простір — найкращі компаньйони для чоловіка, який поринув у свої думки.

— Тобі скласти компанію? — до нього підлетів Верховний Жрець Стрибога.

— Буду радий. Закинь нас кудись подалі.

Жрець узяв його під лікоть і підняв у повітря. Удвох вони полевітували до однієї з найвищих скель гірського хребта. Маска у вигляді пташиного черепа з довгим дзьобом і без очниць не заважала супутнику Старійшини чудово орієнтуватися.

— Про що говорили? — без зайвих церемоній запитав Верховний, коли вони приземлилися на захищеному від вітру майданчику.

— Про те, що Крену потрібна наша допомога. Його новий Старійшина панікує, мовляв, Портал пошкоджено.

— І які шанси?

— На те, що він її отримає? Мінімальні, якщо чесно. А на те, що Портал упаде, — ще менші.

— Хіба не призначення Крена — гартувати армію країни для охорони Порталу? Так було задумано Древніми й самими богами, — нагадав Жрець, по-пташиному присівши на камінь.

Ардагаст низав плечима, потім згадав, що не певен, чи Жрець це бачить, і відповів:

— Ти ж знаєш, вони тонули в злочинності та корупції... Попереднього Старійшину все влаштовувало, нового ж — ні. Я його розумію, та... маніпулювати тим, що Портал впаде, — наївно. Він мав би це розуміти... Диму без вогню не буває, авжеж. Нам потрібно підготуватися без зайвого розголосу, щоб не провокувати паніку. Організувати курси з додаткового вивчення бойової магії, попросити чортів зробити ревізію кадрів, запасів, краще озброїти і збільшити сили охорони порядку. І треба послати в Аркт запит на збільшення набору в медичні університети.

Здавалося, маска не заважає Жерцю дивитися із цієї висоти на одне з найменших міст країни — місто цілителів, оповите таємницями та моторошними легендами. Їм під силу порятунк безнадійних хворих, але Кель і досі викликав страх серед народу Портлу. Студенти і нові маги переїжджали сюди неохоче: чутки, що розпускав про них Альянс, надто сильно вкорінилися у свідомості людей.

— Якщо вам вдасться домовитись зі Стрибогом, то буде більше екстракту магії — зможемо посилити все виробництво.

— Ми й так її отримуємо достатньо й надмірно не витрачаємо, сам знаєш. Нам треба більше людей. Більше нових жерців і жриць Культу Стрибога. Ми вже й санаторії для іноземців повідкривали, щоб народ до нас затягти, але... — понурив голову Жрець.

— Альянс, — прошипів Ардагаст, — усі розпускають плітки, що ми тут мало не орлам непокірних чаклунів згодовуємо. Для нас могла би бути гарною союзницею в цьому Зоряна, але в багатій Аді відбувається щось дуже нехороше. Зоря вже ледь дає собі раду. Їй здається, що

тривогу можна приховати демонстративною безтурботністю та яскравим одягом, але я все бачу.

— Бачиш чи відаєш? — піддражнив його Жрець.

— Питай частіше, і скоро у вас буде новий Старійшина.

— Вже і пожартувати не можна...

Відаючи, навіть якщо вони мали лише дар провидіння і малесенький магічний резерв, вважалися чаклунами. Обійти заборону обіймати пост Старійшини магікам колись допоміг Ардагасту саме цей Жрець — і чоловік досі нічого не знав про причини такого рішення. В усьому іншому його Верховний друг ні разу не порушив приписів релігії. Або ж Ардагаст просто про це не знав.

Двоє чоловіків стояли, дивлячись на гори. Один із них був дуже втомленим від політичних ігор, фальшивих посмішок, невиконаних прохань та лицемірних обіцянок. Тому жив відлюдником, намагаючись уникати навіть зборів Верховних Жерців. А другий випрямив спину, порухав металевими пальцями, бо досі не звик, що в нього знову дві руки, і рішуче сказав:

— Час братися до роботи.

* * *

Велемир не скористався телепортом: йому було пів години до дому. На вулицях його іноді впізнавали, проте соромились підійти — і він був із цього тільки радий. Він якомога сильніше хотів загубитись у натовпі, тож завжди обирав людні й галасливі місця. І дуже рідко їхав у власному авто. Він дуже боявся тиші. Минуло п'ятнадцять років, а він досі чув Її голос, як тільки лишався на самоті.

Він приїхав сюди на навчання з Альянсу, та так і залишився. Відрікся від усіх Культів і ревно боровся, аби жоден із них не мав влади над містом. Аркт під його владою бував ідеями, людьми та чарами, звідтоді як останні найсильніші чорнокнижники були замкнені за Порталом. «П'ятнадцять років, як немає Її», — ця думка знову обпекла, змусивши його машинально потерти шрами, що спотворили все обличчя, — дивом лишилися цілими його очі. Велемир вижив, коли чорнокнижники спробували захопити місто і створити тут Культ Мари — богині смерті. А його кохана — ні.

— Вони не повернуться сюди, — прошепотів сам до себе, — твоя смерть не буде даремною.

Велемир боявся й думати про те, що Портал може обвалитися. Бо немає Древніх, аби його відбудувати, немає нікого, хто міг би врятувати, якщо вирвуться ті, кого вони століттями викидали за Портал. Раніше ці думки його не турбували — аби місто процвітало, а все інше — не його проблема. У Крену ж був власний Старійшина? То значить, усі проблеми Порталу — його головний біль. І Велемиру дуже не подобалось, що раптово ці проблеми отримали шанс стати спільними. Він накинув каптура, захищаючись від перших крапель дощу, і попрямував до Ради міста: «Для початку перевірити оборонні споруди столиці. А далі...».

* * *

Селена нарешті залишилася сама в кабінеті Дому Старійшин Альянсу. Не хотілось зараз нікого бачити, ні з ким говорити — навіть світло не увімкнула, лишила одну настільну лампу.

— Саме цього мені не вистачало, — пробурмотіла сама до себе. — Ну чудові новини: паскудник Ярополк — у кріслі Старійшини! Перший день, і вже такі заяви — Портал обвалиться! Та скільки шансів на таке?

— Жодного, — пролунав тріскучий голос.

Стара жінка перелякано зіщулилася, побачивши Верховну Жрицю Симаргла. Розкішна маска ховала очі, але хижу посмішку було надто добре видно. Жриця з першого ж дня на своїй посаді демонстративно ігнорувала вимоги аскетизму та скромності. Зараз її очі прикривали зірки, інкрустовані дорогоцінним камінням.

— Я тобі одразу казала: його треба позбутися. Так ні! Сама винна! Ти стала надто м'яка!

— Може, вона просто втомилася від посади? — Верховний Жрець Мокоші, вбраний у зелені шати, виступив із тіні. — Ми, люба моя, можемо бути занадто старанними радниками.

«Радниками, аякже! — подумала Селена, так кутаючись у шаль, ніби вона могла її захистити від непроханих гостей. — Та хтось інший уже би здох від таких порад! Витримувати трьох богів! І їх трьох Верховних, і три Культи... Три Культи на один Альянс?! І що, що він

найбільший і за територією, і за населенням? Можна було тоді й три Альянси утворити, а не всі села докупити ліпять». Подумки зраділа, що чути її думки навіть жерцям не під силу.

— Вона — надто вперта, — докинув найстарший із трьох, Жрець Велеса.

Очі Селени вже звикли до напівтемряви, і вона добре бачила сивого чоловіка, вдягненого у прості полотняні штани та сорочку.

— «Вона» йде у відпустку, — втомлено заявила Старійшина.

— Просто зараз? Що? Як? — троє непрошених гостей випалили хором.

— Так. На тиждень. Або й на два. Я хочу побачити доньку і відпочити. Ви вважаєте, що не існує загрози руйнування ні Порталу, ні Крену, ні всієї країни. А в мене нема підстав вам не вірити, — покривила душою Селена, — тож я маю право на час для себе.

І Старійшина втекла, доки вони не опам'яталися.

Жриця помахом руки зачинила за нею двері й підняла маску з лиця. Зелені очі примружилися.

— Ти б так маску постійно не знімала, — зауважив Жрець Мокоші, — ще побачать.

— Розбачать, — передражнила його Жриця, — а мені ці маски... Сліпа віра богам... — вона згадала старі постулати. — Як ти можеш служити богам, коли ти навіть не бачиш, як ложку до рота піднести?

— Кажуть, Жрець Келю справді ніколи не знімає маску. Старий ворон.

— Та знімає, точно тобі кажу! Або її знімають, — хихикнула, — як я тобі, — натякнула на гучний шабаш, куди були запрошені лише «свої» чарівники і відьми.

— Ой, перестань, — махнув він рукою, — а взагалі треба нам делікатніше зі старою. Ще помре від серцевого нападу. Нагадую, моя люба, не кривися так: Альянс її поважає і слухається. Ну що ж, усе, що хотіли, ми дізналися. По келіях?

Його співрозмовники кивнули на знак згоди й зчезли, скориставшись телепортом.

Минув тиждень

— Вони надіслали мені порядок засідання Ради! — він із ненавистю втупився в екран.

— Ну, ти тепер Старійшина. Так і має бути, — кивнула його співрозмовниця в позолоченій масці, — чого ти так бісишся?

— Тому що в цьому довбаному порядку немає жодного пункту про Портал! Жодного!

Він стукнув по столу, від чого жінка здригнулась. Воно й не дивно — вона ж зараз на цьому столі сиділа, закинувши ногу на ногу. На ній була одна з її найкращих червоних суконь, що скромно огортала жінку аж до самої шиї, проте мала широкі розрізи на стегнах. В інші дні рука Ярополка злегка погладжувала б оголену шкіру її ніг, проте сьогодні він навіть не дивився в її бік.

— Досить казитися — не допоможе, — спробувала заспокоїти Жриця. — Що там?

— Збільшення кількості студентів-медиків, розподіл сезонного врожаю, зростання податків... Вони ідіоти? Хочуть, щоб села обезлюдніли в Альянсі? І врешті-решт, куди зникають люди, яких змушують відпрацьовувати борги? Вони нам востаннє надсилали таких три роки тому! А яких чуток я наслухався про те, що безхатки почали щезати безслідно, як тільки ті нові Верховні Жерці Мокоші та Симаргла позаймали свої трони!

— На вулицях Аркту волоцюг і досі повно. Може, вони туди стікаються?

— Ти буваєш в Аркті? — він неабияк здивувався. — Хіба тобі взагалі можна покидати межі володінь нашого бога?

— Іноді боги хочуть, щоби ми, Верховні Жерці, зустрічалися, — вона подумки прокляла себе за довгий язик.

— Але ж Аркт не має Верховного Жерця чи Жриці! — він усе ще не міг зрозуміти.

— Отож! Це нейтральна територія, — викрутилася знову.

— А тобі Жерці Альянсу не розповідали, куди дівають отих бідолах?

— Ні. Думаю, це плітки... Досить про це.

Вона зістрибнула зі столу, стукнувши підборами високих чобіт. Ярополк лиш неуважно кивнув, знову зосереджуючись на екрані

ноутбука.

Верховна Жриця заспокійливо поклала руки йому на плечі, злегка масажуючи. Старійшина звично потерся щокою об її долоню, вивчаючи документ.

— Оце я кретин! — він аж по лобі себе ляпнув. — Це ж тільки проєкт документа, всі повносили свої правки й доповнення. Зараз-зараз... і я це зроблю! Тепер, люба моя Жрице, вони не викрутяться!

— Не хочеш часом внести туди пропозицію відмовитись нарешті від поділу на сезон і несезон у нашому календарі?

— Він зручний для аграріїв, у нас дуже багато сезонної роботи в країні.

— Що, і тут теж? — гмикнула, забираючи руки. — Ну-ну. Моє діло — запропонувати. А поки я тебе покину. Справи Верховної кличуть.

— У Верховної знайдеться час на її Старійшину сьогодні ввечері? — Ярополк, радісний від того, що може досягти бажаного, нарешті перемкнув увагу на жінку поруч.

— Побачимо, — всміхнулась. І втекла, аби не помітив, що усмішка була силуваною.

Вона намацала ручку дверей і тихенько їх за собою причинила. Кинула закляття телепортації, опинилася у своїй келії і з полегшенням зірвала маску. Широко розплющила очі, вдивляючись у дзеркало.

— Нам потрібна допомога! Нам *дуже* потрібна допомога!

Сварог не відповідав. Боги могли говорити з Верховними Жерцями, та лише тоді, коли їм, богам, цього хотілося.

З вікна потягнуло теплом — вона жила поряд із вулканом. Небезпечно, але Верховні Жерці Сварога завжди жили в цій келії: звідси можна було за потреби викликати виверження. Щоб зупинити тих, хто за Порталом. Досі цього робити не доводилось.

Ще великі Древні закрили перехід між світами — тріщину в невидимій стіні, що розділяла світ і потойбіччя, де панувало саме зло. Подоба каламутного великого квадратного дзеркала повисла приблизно в метрі над землею. Поряд з'явив чорнотою ще один мініпортал, діючий: невеликий, приблизно два на два метри вихор повітря — перехід лише в один бік. Потойбічну нечисть, яку вдавалося зловити й паралізувати закляттям, через нього закидали назад —

додому. Із часом жерці почали викидати туди і чорних чаклунів. І страшно уявити, що буде, якщо в них буде можливість звільнитись...

— Свароже, покровителю! — знову покликала вона.

Ніхто не відповів, лише олтар на мить спалахнув. Вона ще трохи почекала і вирішила: «Треба запросити Старійшин сюди ще до найближчої Ради. Якщо Ярополк мене не послухає, скажу, що наш бог підказав. Але чому б йому мене не слухати?»

Кинула погляд на атласну піжаму, яку сьогодні привезла доставка. На її щастя, Ярополк ніколи не питав, звідки у Верховної Жриці стільки коштів на нові комплекти білизни. Трохи не до того було. А в її планах було підтримувати це його зачарування якомога довше.

Розділ 10

Темноліс

Дорога на протилежний край Темнолісу мала забрати в них тричотири дні. Можна було б і полетіти, але витратити магію на Роса — надто дорого і безглуздо. Та й у Темнолісі під покровительством Лісовика обоє почувалися майже як удома. Старий господар лісу скрушно похитав головою, але відмовляти не став. Супутниками подорожніх були маленькі хухи, які вигулькували то з високої трави, то з густих крон дерев.

— Я вважав за щастя побачити хоч одну-двох, а тут їх десятки! — дивувався Рос.

Яра лише гмикнула, адже звикла до такої компанії з дитинства. Вголос же в черговий раз дорікнула:

— Ти так і не розповів мені, що сталося.

— Допекло мене. Нема що розповідати, — вперто запевнив він і раптово перечепився через корінь, що буквально виріс з-під землі.

— Ти просиш мене про допомогу, але де твоя повага до мене? — обурилася Яра. — Я розумію, ти матерям казати не хотів — але мені? Я веду тебе до бездонника! Ти наражаєшся...

— На великий ризик я наражаюсь уже тим фактом, що живу! — майже гаркнув.

Відьма зітхнула, поправила наплічник і пішла вперед. Рос мовчки теліпався за нею, не помічаючи ні свіжої зелені, ні лагідного вітру, ні ніжного сонця.

— Ти вже тут була? — по хвилині спробував розтопити кригу між ними, але Яра лише міцніше стиснула губи.

Йому ж набридло йти мовчки, тому здаватися не збирався:

— ...Бо інакше як би тебе саму відпустили? А може, в бездонників просто бізнес, і ти — їхня агентка?

— Припни языка, о боги! Та, я тут була кілька разів. Три роки тому — востанне.

Мимоволі з ностальгією згадала, як із року в рік вони з Мирославою ходили в ліс. Мама знайомила з лісовою живністю, розумною і ні, вчила збирати трави, пояснювала, як допомагати пораненим тваринам, як порозумітися з лісовими істотами.

— Ми з Мирою проходили повз ті ущелини не раз — і в сезон, і в несезон. Не один ти піклуєшся про спокій лісових істот узимку.

Наплічники потроху починали муляти, переобтяжені їжею, що дбайливі матусі напакували на тиждень уперед.

— Давай перепочинемо і поїмо, — Яра, не чекаючи на відповідь, умостилася біля найближчого дерева.

Ростислав сів поруч.

— Гарний дуб, — погладив величезний корінь, що випнувся з-під землі й правив йому за опору для спини. — Це ж скільки років йому?

— Близько п'яти сотень, — несподівано пролунало над головою.

Босонога, з довжелезним волоссям дівчина сиділа на гілляці й весело бовтала ногами в повітрі.

— Мавка! — чи то зрадив, чи то налякався Рос.

— Людина! — передражнила його дівчина й легко зіскочила вниз. — Боги, ти що, мавок боїшся?

— Привіт! Не забувай, які про твій дуб легенди ходять! — засміялася Яра.

Рос сторожко дивився на незнайомку, борючись із бажання зазирнути мавці за спину (якщо вона в тої взагалі є), бо мавок досі в Темнолісі не бачив — хіба чув сміх і помічав краєм ока невловимі тіні.

— Ті дурники самі винні. Я кого попереджала, щоб під дубом не спали?

— А... де ви їх попереджаєте? — хлопець підняв очі на дуба, шукаючи табличку.

— У гримуарі, на своїй сторінці «Мавка-Дубовиця_87»? — вона вдавано обурилася. — Яро, а в тебе немає із собою отих... ну що Мирослава пече...

Благояра кивнула й дістала пару пиріжків, Мавка вдячно кивнула і насмішкувато пояснила Росові, який і далі витріщався на неї:

— Данина це мені, щоб я раптом її не звабила. А де твоя данина?

— Я-яка? — хлопець так затаювався і червонів, що Яра не втрималася від реготу.

Врешті, віддихавшись, вона порадила Росові:

— Підпишись на неї в гримуарі. І полайкай її дописи.

Мавка-Дубовиця усміхнулася, присіла в жартівливому реверансі й розчинилася у вітті.

Яра доїла останній пиріжок:

— Нам пора. Я тут знаю одну галявину, до сутінків там влаштуємо табір.

— А якщо йти і вночі? — несподівано запропонував Рос.

— То тебе зжеруть, друже мій, — Дубовиця визирнула з густого листя, — слухайся дівчину й не рвися так до скель. Бездонник усе одно приймає лише за попереднім записом.

— Серйозно?! А звідки ти знаєш, до кого ми йдемо?

— Та заспокойся, в мене свої джерела, — Дубовиця засміялася. — А років сто тому люди до нього ломилися... Ото часи були!

Вона хижо облизнулася, насмішкувато спостерігаючи, як знічується Рос, і знову розтанула серед зелені.

Вони вчасно дійшли до галявини, влаштувалися на ніч: Рос — в одномісному наметі, а Яра — на спальнику просто неба: нескладне залягання чудово зігрівало, а спати під зоряним небом було так казково. Скинула мамам повідомлення, налаштувала захисні чари і вже почала була дрімати, як раптом почула сопілку. Підхопилася. Мить повагавшись, пішла на поклик музики.

Місячне світло сріблило білу шерсть, якою була вкрита масивна істота, яка трохи нагадувала ведмедя — тільки обличчя й пальці були людські.

— Чугайстер! — пошепки покликала.

Сопілка замовкла.

— Сідай-сідай! Якщо хочеш, розпали багаття, — запросив той.

Яра кивнула, змахнула рукою над купкою хмизу, яку завбачливий чугайстер уже встиг зібрати. Вогонь радісно затріскотів.

— Що тебе сюди привело? — спитав він. — Невже молодих відьом теж відловлюють? Чи від упиря якого тікаєш?

— Ні, ми з другом ідем до скель, що межують із лісом. Тобто до ущелини, — уточнила.

— Не так часто заходять відьми в саму гущавину Темнолісу. Сюди частіше забрідають утікачі або відчайдухи. Ти втікачка чи відчайдуха?

— Ні те, ні інше. Напевно. Хоча в ліс від мам я втікала не раз: спробуйте пожити в хаті з двома відьмами...

— А, то я тебе знаю, Яро, ти донька Мирослави і Ведани! То гарні чарівниці, особливо Мирослава — колись пощастило зустрітися. До скель, кажеш... Я проведу вас. А по що з другом ви туди йдете?

— Бездоннику хоче в очі зазирнути... А як нам вас називати?

— Називай просто Гаєм. І чого ти кажеш «ви»? Я ж тут наче сам... — здивовано роззирнувся.

Біля вогнища було затишно, сопілка співала тихо і ніжно, Яра задрімала і прокинулася від Росового переляканого волення:

— Яро!!! Де ти?!

Вона підскочила, метнулася до намету.

— Щось сталося? — спитала стривожено.

— Тебе не було, я злякався — раптом щось трапилося? Яро, обережно, до нас іде величезний...

— Так, я знаю, — перебила вона, — це чугайстер Гай, він відведе нас до скель. Шановний Гаю, це Рос, про якого я розказувала. Росе, дай мені пляшку з молоком і досить витріщатися. Чугайстрів не бачив?

— Ні, тільки у школі про них читав...

Рос поліз у намет по молоко, намагаючись трохи оговтатися, а по хвилині повернувся з пляшкою у руках. Яра передала її лісовому духові:

— Гаю, це тобі. Прийми в подяку. Все наше молоко, доки ти з нами, — твоє молоко.

— Так тут же трошечки, — Гай розчаровано дивився на пляшечку розміром із його палець.

Яра відчепила від рюкзака похідний казанок.

— Перехили її над казанком. Але не наповнюй весь! — попередила.
— Хазяйкам корів теж треба залишити.

— Ви крадете молоко? — не витримав Ростислав, коли вони вже втрюх вирушили далі.

— Ми ж відьми. Ми повинні робити щось лихе, — розсміялася Яра.

Гай крокував попереду, пив молоко, іноді озирався, спостерігаючи, як ці двоє дітей сперечаються, сваряться і миряться. Щось їх пов'язувало, але не надто вдивлявся, аби зрозуміти — не його то справи.

— Ось тут ми й розійдемося, — наступного дня під вечір сказав Гай супутникам. — Ми вже на узліссі, а я більше люблю гущавину Темнолісу. Якщо знадоблюся — то просто тихо поклич мене, маленька відьмо, я почую. І ти клич, раптом що, — перевів погляд на Роса.

Вони підшукали місце для табору, Яра розпалила багаття. І вже коли вони всілися біля вогню, дівчина озвучила те, що не давало їй спокою:

— Ти все ще можеш відмовитися. Повернемося назад. Знайдеться інший спосіб поводити твої проблеми.

— Немає ніякого іншого способу. Або я магик, або я труп, — відповів він тихо, але твердо.

Наступного ранку Яра зробила останню спробу:

— Бездонник — це душа самогубці, тіло якого не упокоїли за обрядом. У цьому проваллі їх кілька. Вони можуть тобі показатися чи ні — вони самі собі господарі. Ти пам'ятаєш, що, подивившись йому в очі, ти можеш утратити розум, якого в тебе і так малувато? — не втрималася від шпильки.

— Так, я чув це стонадцять разів.

— І?

— І я своєї думки не зміню, — Ростислав відвернувся від неї і пішов першим.

Невдовзі вони спинилися за сотню метрів від урвища.

— Ми прийшли. Далі ти мусиш іти сам. Я буду тут. Спостерігатиму, спробую підстрахувати. Але не певна, що зможу. Йди цією стежкою, — показала на ледве помітну стежку серед валунів. — Постарайся не зірватися вниз і не стати черговим бездонником.

— Якщо я не виживу... о, чарівна чаклунко, відкрий секрет, чому кінчики твого волосся такі білосніжні! — спробував невдало пожартувати.

— Виживеш — розповім! — пообіцяла.

Рос пішов, не озираючись. Ледь не послизнувся вже коло прірви, схопився за уламок скелі. На пальцях виступила кров.

— Ну, давай ти й сам у прірву впадеш, будеш бездонником-невдахою, — пробурмотів сам до себе.

— Кликав? — спитав згорблений карлик, який сидів на самісінькому краю провалля, дивлячись у безодню. Довжелезне волосся ховало-оповивало всю його кістляву постать.

Рос міг поклястися, що ще мить тому його там не було.

— Ну... я... так, кликав! Як мені можна до вас звертатись?

— Тобі в принципі не можна до мене звертатись — ти що, правил не читав?

— Що не робив?.. — отетерів Рос.

— «Правила поведінки з неупокоєними духами» — такий посібник є в кожному Храмі. Ти що, взагалі не доганяєш?

Бездонник поплескав по каменюці поруч із собою:

— Сідай сюди, не бійся — в очі не заглядатиму.

Ростислав обережно присів, а тоді ляпнув перше, що спало на думку:

— А коли ви померли? — трохи прийшов до тями: — Я не знаю, чи можна таке питати...

— А хрін його знає, — байдуже відповів дух. — Не так давно, мабуть, може, з рік тому. Тут із мене ржуть наші, бо я розбився випадково. Послизнувся, коли тікав від... не має значення, від кого. Десь твого віку був, може, трохи старший.

— Добре... тобто, погано... співчую, тобто... — почав плести щось несусвітнє Рос.

— Ти теж невдаха, який магом бути захотів? Прийшов зазирнути мені в очі? — перервав його бездонник. — Ну то цейво... дивись!

Він раптово відкинув волосся з очей, повертаючись до Роса. Той скам'янів, не відводячи погляду від його лиця. Зморщене, старе, землисте, і ті очі... Рос відчув, що вони перетворюються на такі самі бездонні провалля, на краю якого вони сиділи. Він занурився в цю чорноту, розчиняючись у ній...

— Проблема в тому, хлопче, — слова долітали немов крізь товщу води, — що потрібно платити за те, що отримуєш. Але я не хочу чекати довго — тож спробую випити з тебе душу одразу. Нарешті матиму хоч щось! І не сподівайся на свою відьму — ніхто не може бути швидшим за вітер!

Бездонник штовхнув Роса в провалля. Але, порушуючи всі закони гравітації, його тіло злетіло вгору.

— Вітер мош-ш-ше бути ш-ш-швидш-ш-шим з-са вітер, — зазвучало, здавалося, саме повітря.

Невидима сила змела бездонника назад у провалля, а тіло Роса повільно спустилося біля Яри, яка, заплющивши очі, продовжувала

пронизливо свистіти.

— Ти мене вж-ш-ш-ше викликала, відьмо, зас-спокійс-ся, — почула вона, — дос-с-сить, замовкни, я тобі не хлопчик на побігеньках! Ти вж-ш-ше знаєш-ш-ш, до кого ти молиш-ш-шся? Ти с-свис-стіла вперш-ше в житті? — здавалось, що слова линули звідусіль водночас.

— Так, — видихнула вона, — одна з моїх мам учила мене, як можна покликати вітри на допомогу, але я боялася розгнівати тебе чи твоїх братів і сестер, тому навіть не пробувала.

— Що ж-ш-ш-ш... Ти викликала Пос-свис-стача, дівчино, — зашелестіло у відповідь, — ти с-с-сильна відьма. Такі потрібні вітрам. Такі потрібні С-с-сварогу, — вітер, здавалось, завив ще сильніше, — тож-ш-ш-ш, якщо ти не в Культі, можеш-ш-ш відплатити за допомогу не тільки ф-ф-фізично...

— Я зрозуміла, — ледве видушила перелякана чарівниця, яка навіть не знала, чим саме має заплатити йому.

— А тепер, відьмо, біжш-ши, біжш-ши назад у ліс, звідки ти вийш-ш-шла!

Розділ 11

Вогнеківка. Одинадцять років тому

— Ти ніде не бачила мого записника? — Мирослава гортала папери на робочому столі. Ведана відповіла, не відриваючись від книжки:

— Ні, не бачила. Ти могла його кинути на кухні?

— Та ні, я ще вранці пару думок записала. А потім він десь зник. Якраз тоді, як мала в школу пішла.

— Ти ж не думаєш, що наша дев'ятирічна донька його із собою забрала? — Ведана відірвала очі від книги. — Ти просто десь поклала та й забула.

— Щось надто часто останнім часом усе забуваю... — Мира присіла на край ліжка. — Вчора забула, де гроші поклала, сьогодні — де записник, а завтра що — забуду Яру зі школи забрати? — засміялася.

— Ого, ти вже забула, що вона спокійно може повернутись сама, — усміхнулася й Ведана. — Ти дуже багато працюєш останнім часом, — легенько дорікнула.

— Ніби я не знаю, що ти йдеш працювати поночі, коли я сплю, — жартома обурилася Мира. — Хто б казав!

— Хех, — Ведана поцілувала її в лоба, усміхаючись, — знаєш, ми так і не відгуляли медовий місяць.

— Хіба? Наче ж закупились медом? — Мира підняла на неї брови й опісля весело засміялась, побачивши бентегу на обличчі дружини. — Та жартую! Треба, треба... Най трошки Яра підросте, бо на кого її тут лишити?

— А-а-а! — Ведана раптово схопилась за голову. — Чому так боляче?

— Мігрень?

— Ні-ні-ні, це не мігрень, — із криком Веда схопилась на ноги, — це... це... це видіння. Як же болить...

— Що ти бачиш? — перелякалася Мирослава. — Що сталося?

— Яра! Це вона у вогні! Вона палає! Нам треба до неї!

— Ти бачила майбутнє чи теперішнє? — вже на бігу, ледь устигаючи за Веданою, допитувалася Мирослава. Чорнява відьма не встигла відповісти — пролунав вибух.

Усією Вогнеківкою прокотилася така сильна хвиля енергетичного удару — аж верхівки дерев у садах понагиналися, а шибки в хатах загрозливо задзвеніли.

— Звідки?.. — ледве видихнула Веда, остовпівши, але Мири вже тягнула її за собою.

— Від древнього олтаря, — відповіла похапцем, кидаючи закляття телепорту.

За мить вони були біля магічного місця. Вся середина городища палала.

— Яро! — заголосила Мири, побачивши непритомних дітей і доньку коло них у пожовклій траві. — Дано, Дано, вона тут!

Ведана, стримавши перший порив кинутись услід за нею, повернулась до олтаря: спершу треба знешкодити його, бо буде ще гірше.

— Не підходьте, — перед нею раптом став жрець Симаргла. — Він спав століття, його давним-давно деактивували наші служителі, і раптом хтось... А-а-а, — зневажливо підняв брову, — всім відоме подружжя відьом, які ростять донечку-відьмочку. Все зрозуміло, — він вступився в Мирославу, яка тримала доньку на колінах.

Ведана проковтнула обурені слова і кинулася до Мири. Впевнившись, що мала жива, почала надавати допомогу решті дітей, більшість з яких відбулась звичайними опіками. Тим часом один за одним спалахували телепорти і з них виходили жерці. Деякі почали приборкувати рештки вогню закляттями, інші підхоплювали малечу й несли до порталів. «Так, у Храмі їх вилікують — там досить магії», — полегшено подумала Ведана, але полегкість швидко змінилася тривогою: на Яру ніхто не зважав.

— Допоможіть нашій доньці, — кинулася до найближчого служителя Культу.

Похмурий, той скривився з неприкритою зневагою:

— Ага, зараз! Ніби це не ваша донька це все затіяла! Тихо! — гаркнув, побачивши, що Ведана відкрила рота, щоб заперечити. — Хто б ще це

міг бути? Її однокласники без резервів? Ми ще прийдемо до вас із перевіркою. Бо звідки в дитини такі знання? Не чорнокнижжя раптом? І штраф до-о-овго доведеться вам виплачувати!

— От с-с-сука, — прошипіла крізь стиснуті зуби Ведана, коли він зник, скориставшись телепортом.

Благояра ледь чутно дихала. Не говорячи ні слова, жінки теж розбили закляття переміщення й опинились у рідному домі.

— Я не знаю, як її врятувати! — заголосила Мирослава розпачливо.

Ведана вражено застигла: вона вперше її бачила такою: Мира ніколи не втрачала самовладання біля пацієнта.

— По ній вдарила незнайома мені й дуже потужна сила. Тут не дати ради ні травичкою, ні настоянкою, — Мирослава сховала обличчя в долоні й заридала, — я... я нічого не можу вдіяти.

— Які в неї симптоми?

— У ній згасає життя, все її тіло вражене, кожен орган, кожен м'яз, кожна кістка! У неї купа переломів, гематом, але найгірше — на ній прокляття смерті!

Раптом коло Яри, яка блідла просто на очах, з'явилась Доманя.

— Ви не врятуєте її дозволеною медициною. Те, чого вчать жерці і... — вона затнулась, — те, що вам дозволяють знати жерці, не підійде. Вона згасне. Але якщо ви зумієте навчитись маніпулювати її магічним резервом...

— Нас за це запроторять у підвали Храмів ще до того, як ми вийдемо з хати, — підняла на неї шалені очі Мира, — нам, простим смертним, не можна навіть бачити резерви! Це можуть виключно Верховні Жерці серед людей, саме тому мене малою вели до них, щоби зрозуміти, чи вийде з мене навчена відьма! — вона випалила це на одному диханні, здригаючись від самих лише спогадів про той день.

— Ну... *майже* лише Верховні Жерці, — стисла губи Ведана. Доманя зиркнула на неї, після чого змахнула рукою. У ній тепер лежали окуляри дивної форми. Їхня оправа була у формі маленьких долоньок, між якими було накручено десяток дротів.

— Ти рилась у моїх речах! — мало не прогарчала Ведана.

— Ти занесла свої речі в мій дім, — прошипіла Доманя. — Ти серйозно досі вважаєш, що духи тут живуть як слуги? Протри оченята, відьмо, і подивися на свою доньку, — вона простягла їй окуляри.

— Що це? — спитала Мира.

— Дуже давній експеримент. Я працювала на різних замовників, коли вела практику в столиці. Іноді — не надто легальних... Один із них дуже хотів мати пристрій, який би допомагав бачити магічні резерви людей. Казав, що стане неймовірним лікарем, що рятуватиме душі... Я виконала замовлення — створила окуляри, які поганенько, але показують резерв. Таких у всьому світі лише дві пари — у мене і в нього.

— Вони працюють? — Мира начепила їх похапцем.

Світ навколо став чорно-білим, тільки у грудях Ведани та Благояри пульсували багрянні, сповнені життя згустки сяючої речовини.

— У неї такий великий і активний резерв, аби він тільки міг її жити! — вигукнула руда чародійка.

— Великі маги це вміли, — Ведана поморщила лоба, — я читала про випадки, коли не чаклун свідомо черпав із резерву, а резерв підтримував у ньому життя. Може, вдасться так зробити з Ярою?

— Її резерв замалий для цього, — втрутилася Доманя. — Так, відьмо, ми можемо його бачити, у нас є і свої таємні знання. Казати про це нам зазвичай заборонено... Ким-ким, богами, звісно! Та відчепись від мене зі своїми запитаннями! Його треба розширити. Якщо він буде більшим — то зможе її відновити.

— Зараз, — Мира припала до Яри.

— Як можна розширити резерви? — спитала ошелешена Ведана.

— Ми спробуємо поділитися власними, резерви ніби мають властивість відновлюватися, як кров після донорства...

— Мало про це відомо, — докинула Доманя. — Теоретично ви і справді можете пересадити їй шматки власних резервів, а потім зачекати, доки ваші самовідновляться... Але, ну... тільки теоретично.

З усіх кутків долинуло непевне бурмотіння. В іншій ситуації Ведана би звернула на нього увагу — от тільки їй зараз точно було не до духів. Доманя владно махнула рукою і промовила щось настільки тихо, що людське вухо почути не могло. Шепіт урвався.

Мирослава не гаяла часу — кинулася до шафи, почала перебирала свої інструменти і переглядати запаси чародійських ліків, напружено розмірковуючи, як відрізати шматок від того, що зазвичай і не видно. Ще й пересадити іншій людині...

Доки вона дошукувалась істини, подобу життя в тілі Яри підтримували молитви, замовляння і дуже дивний пристрій, до якого Ведана підключила доньку. Мирослава переступила через себе — повернулась у Храм Симаргла і знайшла в його бібліотеці книги з чарів на власній крові. Здогадувалась: звичайних подарунків богам у вигляді яблучок та меду буде недостатньо. Озброївшись окулярами, магічно замовленими на крові інструментами та древніми закляттями знахарів, які рятували найтяжчих хворих у війнах із нечистю, отриманих у спадок від матері, Мирослава змогла відрізати по шматочку власного й Веданиного резерву. Попри біль та слабкість, приладнала їх до резерву доньки. І сталося диво: Яра вдихнула на повні груди. Її резерв охоче прийняв нові частини і врятував її життя.

Опісля окуляри були надійно сховані в підвалі, а на запитання про те, як їм удалося без служителів Храму зцілити напівмертву доньку, відьми відповідали: благословеннями і молитвами. Жерці, віднайшовши в них книги про магію крові, лишень скривились: така магія не була заборонена, тож цілком вірогідно, що просто посилила цілительські чари Мири. Книги забрали із собою. А штраф порівняно з життям доньки здавався чимось дрібним і неважливим.

Розділ 12

Темноліс, наші дні

Яра намагалась не дивитися на обличчя Роса, загортаючи його в сітку, в яку були вплетені крихітні бульбашки магії. Провела тремтячою рукою над його тілом, підняла у повітря. Сама одним духом випила невеличку пляшечку із зіллям.

— Я не певна, що надовго вистачить, але хоча б до лісу... Лети поруч зі мною! — скомандувала і зірвалася з місця.

Темноліс зустрів її непривітним шелестом, та вона не зважала — бігла щодуху, намагаючись не звертати увагу на пекучий біль у боці. Вона могла зараз бігти втричі швидше за звичайну людину, попри неприємні побічні ефекти. Десь за пів години такого марафону чари, що підтримували в повітрі Роса, почали розвіюватися.

— Ні! Ні, ну ні! Веда неправильно розрахувала період розпаду магії... Ще б хоч один денний піший перехід... Гай! — гукнула голосно. — Гаю! Я кличу тебе!

— Привіт, юна відьмо! Достатньо покликати один раз.

Дерева немов розступилися перед ним.

— Ти так усіх чугайстрів покликаєш. О, із бездонником таки зустрівся? — відреагував на нерухомого Роса, який повільно спускався на землю.

— Що з ним можна зробити? — вона в розпачі глянула на непритомного хлопця.

— Доправити додому й молитися богам, — кажучи це, чугайстер обережно підхопив Роса на руки. — Ти ще маєш сили летіти чи бігти?

— Так!

— То не відставай.

Велетень пересувався швидко, попри гігантський зріст. Навіть дерева розступалися, даючи йому дорогу. Ярі ж доводилося оминати гілки і

перестрибувати вузлувате коріння. У боці знову запекло, очі сльозилися від різкого вітру.

— Ти б перекинулася на когось, звірині легше пересуватися лісом, — голос Гая звучав так спокійно, ніби він просто вийшов на ранішню прогулянку.

— Я не... вмію... — важко дихаючи, зізналася вона.

— Ти боїшся, — впевнено сказав Гай.

— Коли прийде час... навчусь.

— Наступного разу магія з пляшки може не допомогти.

Ліс світлішав, частіше траплялися сонячні галявини: село було близько.

— Клич своїх матерів, — заохотив Гай і стишив ходу. — Вибач, не діло нам межі людей ходити. І ліс тут неправильний — рідкий, дерева одне від одного тікають, а я люблю, коли туляться.

— Дякую! — видихнула вона, дістала телефон і набрала номер: — Виходьте, я поруч, чекаю. Потім, потім розкажу! — присіла на траву, намагаючись віддихатись.

— Дякуємо тобі, чугайстре, — Ведані знадобилось буквально пів хвилини, щоб опинитись поруч. — За все дякуємо й обіцяємо й тобі свою допомогу, — вклонилася.

— Тримай, відьмо, — повернув він їй посудину від молока. — Пригостиш колись ще молоком — от і розрахуємось. Я не забув Мирославиної доброти.

Ведана не гаяла часу: додала левітаційної магії, підняла Роса в повітря, примовляючи:

— Казала — почни бігати вранці, а ти все вилежувалася. Ось тепер трохи пройшлася — а вже дихати не можеш.

— То твої чари не протрималися довго, — образилася донька.

— Це у твоїй голові нічого не тримається довго, — прикрикнула на неї Ведана, — ти печатку на них наклала, щоби вони не розсіювались? Тільки запечатані чари тримаються добре! Рухайся, рухайся, щось мене нервує стан цього малого.

Мирослава вже чекала їх на порозі, глипнула на Роса і скомандувала:

— Щось пішло не так. Униз, у лабораторію. Негайно!

— Його знову різати треба? — ляпнула Яра, дивлячись, як Роса вкладають на стіл.

— Шукати залишки розуму? — фиркнула Ведана. — Краще давай коротко — що саме сталося?

— Він знайшов бездонника, зазирнув йому в очі, а бездонник потягнув його в провалля. Я викликала вітер, син Стрибога підхопив Роса і приніс до мене.

— Хто то був?

— Посвистач.

Мира вражено вирячилася на доньку:

— Наймогутніший син Стрибога?!

— Ну та-а-а-ак, навіщо когось слабенького кликати, — знущалася Ведана, метушачись коло Роса. — Ох, мені не подобається...

Хлопця вигнуло дугою, за мить почало трусити, мов у пропасниці.

— Тримай його голову, Яро! — прикрикнула Веда. — Бо він так рештки мізків відіб'є.

— Ті, хто йде до бездонника, можуть втратити глузд, — прошепотіла дівчина. — Але щоб було аж так погано... Про таке в книжках не писали...

Ведана зосереджено почала сканувати руками тіло Роса, бурмочучи:

— А що як це — резерв? Відкритий неправильно, тому пре неконтрольовано на повну потужність?

Хлопець раптово розплющив очі, з його вуст вирвався крик. Ведана і Мира Perezirнулися, Мира вихопила з найближчої шафи пляшечку, відлила трохи в чашку, рахуючи кожну каплю.

— Яро, випий! Це заспокоїть...

— А це точно... правильна доза? — після першого ж ковтка Ярині повіки почали злипатися.

— Звісно, правильна, — Мира підхопила її попід руки. — Вибач, але тобі цього бачити не треба. Спи.

— Ми не можемо вічно приховувати від неї те, що скоїли з її резервом, — Веда стурбовано подивилася на Миру. — Вона сильнішає — он із першої спроби викликала Посвистача.

— Вона ще дитина.

— Миро, їй уже двадцять!

— Вона відьма, ми живемо довше, вона ще дитина! І він теж! І не час сперечатися!

Ведана насупилася: гіперопіка Мири її турбувала дедалі більше. Але зараз було не до цього. Вколовши палець голкою, відкрила потаємну шухлядку, захищену замком і закляттям крові, дістала окуляри і простягнула Мирі зі словами:

— Вдягай і кажи, що робити.

— Який жах! — Мира аж здригнулася, подивившись на Роса через скельця. — Я й не знала, що резерв може... кровоточити.

— То будеш знати. Ти пам'ятаєш, як і чим ми рятували власні резерви після надрізів?

— Так, я записувала. Там твої улюблені чари на крові, зілля, намовляння, схожі на заживлення людських сердець... Зараз скажу точно. Ну, до роботи! — скомандувала рішуче.

Ведана зробила надрізи на своїх долонях, потім — на руках Мири. Жінки встали обабіч хворого, взявшись за руки, й завели кожна свою мелодію, що злилися в одну пісню. Кожна зверталась до свого бога, приносячи в жертву власну кров. Якби Яра зараз була при тямі, вона би побачила вражаючу картину: магія переповнювала її мам, сяяла, струмуючи крізь рани на руках...

За кілька хвилин дихання Роса вирівнялося, а м'язи розслабилися. Благояра, яка прокинулася за пів години, влаштувала галас — чому її приспали? Чому не дали допомогти другові? Але Мирослава була непорушна, мовляв, чари, які вона застосувала, були секретними чарами Культу. Тим, хто до нього не належить, заборонено це бачити. Ведана мовчала — вона не хотіла брехати. Але й казати правду про це теж не поривалася. Яра, все ще трохи ображена, відмовилась іти з кухні, де на печі спав Рос. Їй понад усе праглось захистити хоча б його сон.

Пізнього ранку наступного дня, коли Ростислав прокинувся, перше, що він побачив, була Яра, яка мирно сопіла, скрутившись калачиком на великому кріслі.

— Кхм... ей! — він хотів подразнити свою «охорону», але горло ніби стиснув обруч.

Вона миттю прокинулася й аж підскочила.

— Води? — спитала стривожено.

Він кивнув, не ризикуючи відповісти вголос. Вода допомогла: зміг видавити шелест, який нагадував «дякую».

— Я спалила кінчики волосся, схилившись над колбами, — несподівано зізналася. — Так виходить постійно, бо забуваю заколювати, а випари з відварів зілля позбавляють його пігменту, от воно і світлішає. Я пообіцяла тобі розповісти, то от...

Він усміхнувся і спробував дотягнутися до її волосся. Руки не хотіли слухатися.

— Що, боляче? — вона сердито дивилася, як він кривиться. — Я могла би дати тобі знеболювальне зілля. Але не дам! Мучся! Ти мало не вмер! Двічі! — штовхнула в плече, нахабно скориставшись тим, що він може лише шипіти крізь зуби.

— Ну так убий його за це, — розсміялася Ведана, яка, непомічена, вже кілька секунд спостерігала за ними з порога. — Я піч розпалю, мені треба борщ варити. Ростиславе, хочеш їсти? Наш хлопчик, певно, і жувати не зможе. Хочеш — я збігаю по дитяче пюре в магазин? — знущалася відьма, накладаючи в полумисок сир і щедро поливаючи медом. — Це тобі. Й оцю настоянку випий, вона допоможе, — подала йому ще й склянку.

Ростислав слухняно, хоч і повільно, з'їв сніданок. Сили поволі поверталися. Досі боліло все тіло, але гіршими за фізичні страждання були темні, важкі, незрозумілі думки й образи, що нав'язливо били кудись у потилицю, гуділи у скронях. Здавалось, відколи прокинувся, кожна тінь навколо почорніла.

— Давай ти ще поспиш, — подала йому чашку із чимось духмяним Ведана, — ми тебе з того світу повертали не для того, щоби ти зараз вмер від виснаження.

— І що, реально... з того світу? — трохи чіткіше вимовив Рос.

— Та пий уже. Десь між світами ти таки поблукав, — втрутилася Яра. — Хоч щось пам'ятаєш із того, що там бачив?

— Н... ні, нічого... Якась каламуть, — швидко збрехав він.

Що відбулося, він і справді пам'ятав туманно. Але темрява, яку він побачив в очах бездонника, підступала щоразу, як стуляв повіки. Лише завдяки лікам він зміг спати спокійно.

Яра залишилася біля страждальця. Ведана вийшла на вулицю, до Мири.

— Здається, це той самий Рос, — повідомила з полегшенням, — тож, може, не так і сильно він змінився? Розум не втратив, не став упирем

чи вовкулакою... Хоча... де зараз ті вовкулаки? Щезли, бідолашні... Просто резерв розпанахало. Ну то й що ж, кожна магічна дія має свою ціну, — зітхнула Ведана, — кому, як не нам, це знати.

Мирослава тільки кивнула, міцно стиснувши губи. Вона ніколи не промовляла це вголос, але їй здавалося, що вони досі свою ціну за порятунок Яри не заплатили.

За кілька днів Рос знову зміг ходити і виразно говорити, правда, всі три відьми іноді потай думали, що в стані овоча він був значно приємнішим: тепер новоспечений маг вимагав, аби його негайно навчили управляти власними силами.

— Ні, доки ти повністю не одужаєш, — вкотре відмовила йому Яра одного дощового дня, коли вони перебирали трави на кухні.

— Ну будь ти людиною! От коли ти зрозуміла, що ти відьма? — хоч Рос і знав, що вона скаже, але спроб не полишав.

— Коли зуміла вкрати цукерки з найвищої полицки, бо випадково злівітувала, — замість дівчини відповіла Ведана, яка сиділа поряд і гортала стрічку в гримуарі. — Ми тоді повну сил і здорову дитину кілька днів відпоювали настоянками — аж так вона силу перевитратила.

До повного одужання Рос залишався жити у відьом, спав у вітальні на печі. Видіння мучили його, тримаючи десь між снами і реальністю, але про це не зізнавався. Яру теж мучили кошмари — вона не раз забігала у вітальню впевнитись, що хлопець і справді тут, що він у їхньому домі й живий, що йому нічого не загрожує.

Цього разу він ще не спав, коли боса дівчина прийшла до нього, закутана в ковдру. Він звів голову з печі:

— Знову не спиться?

— А сам?

— Та дещо згадував...

— Що саме? — вона загорнулася в ковдру, немов гусінь у кокон, сіла у велике крісло.

Ростислав набрав у груди повітря і почав розповідати. Цю історію дівчина заслуговувала почути із самого початку, але він боявся, що вона його висміє. Або не зрозуміє.

Якось він повертався вночі з роботи. У Горбатову почали будівництво нового двоповерхового магазину, і він не втратив нагоди

влаштуватись туди помічником. Платили непогано, хоч і працювати іноді доводилось від світанку й до заходу сонця.

Того дня Ростислав затримався на роботі. Видавали зарплату на тиждень. Він був задоволений: заробленого на тиждень вистачало б на місяць життя в Аркті, доки не знайде новий підробіток.

— Далеко зібрався, босота? — почулося йому в спину. Рос закрив очі, набираючи повітря в груди.

— Поки що — додому.

— А що так? У місті жебраків не люблять? Тебе звідти випхали? — під світло ліхтаря вийшла трійця. Колишні шкільні вороги. Раніше йому вдавалось їх уникати — просто не ходив у місця, де міг перестріти їх. Коли виїхав із села, це здавалось перемогою — він більше ніколи сюди не повернеться, більше ніколи їх не зустріне. Але ж ні.

— Слухай, ну ми ж старі друзі. Хіба не скучив? — найстарший із цих трьох, Богдан, вийшов наперед. Такі, як він, далеко не пробивались, але тієї влади, що він мав, йому вистачало. Тут, оточений своїми прихвоснями, маючи в кишені пару гарних заклятъ і стоячи перед стомленим Росом, він був королем. І він це знав. І Рос це знав.

— Що там тобі? Вдалося трошки підзаробити грошень? — витягнув із кишені руки, потираючи їх. — А ти знав, що... за прохід цієї вулиці треба платити?

— Відколи? — Ростислав закотив рукава, оголюючи тату, яке за день під палючим сонцем сяяло сліпучим вогнем. Трійця відсахнулась. У хлопця зажевріла надія, що він зможе втекти.

— Відсьогодні. Ти щасливчик, — процідив його суперник, потроху опановуючи себе. — Що, злигався з відьмами й тепер ходиш весь обвішаний магією? А застосувати ти її зможеш? Що, вже не такий борзий?

Ростислав коротко видихнув, готуючись до бійки. Єдине, на що йому залишалося сподіватись, — махання кулаками. Там він ще може спробувати вистояти. Або ж... або ж можна спробувати втекти.

Він розвернувся на п'ятках, збираючись загубитись серед вузьких вуличок та відірватись, але в спину вдарив гнучкий регіт. І щось ще. Почувся гучний дзенькіт розбитого скла. Хлопець відчув, як тіло

дерев'яніє, і впав пластом, розбиваючи собі обличчя об нерівний і пошарпаний асфальт.

— Куди розігнався, оленю?

Рос завмер, не маючи влади над власним тілом. Він ненавидів це відчуття. Паралітичне закляття — чудова сила проти тих, хто не може накласти на себе навіть примітивний захист. Усе, що лишалось, — так і лежати долілиць, не маючи змоги поворухнути навіть пальцем.

Його перевернули на спину.

— Що, вже і говорити не можеш? Язик не повертається? А слинкою не похлинешся?

Закляття тривало п'ять хвилин. І повторно його не зможуть накласти ще пів години. Але яким же він був дурнем, що поклав усі отримані гроші в одне місце, радіючи такій великій зарплаті! Зараз йому лишалось лише спостерігати, як вони з кишені переміщуються до найменшого з трійці. Найбісячішого з них. Він був нездара в усьому: що в бійках, що в магії — але цим хизувався так, ніби він тут мало не Старійшина.

— Ну що ж... А тепер варто повчити тебе поваги, — присів поруч із ним найстарший, схопивши двома брудними пальцями з криво обрізаними нігтями чисто виголене підборіддя Роса. Повернув його голову до себе, посміхаючись. — А то ж що далі? Красти почнеш, як твій любий татусь? Знав мій батько, що не треба крадіїв брати на роботу... Вони потім все псують! Як йому там відробляється свій борг? А як твоя мамка-хвойда? Хоча їй борг відробити...

Вони зареготали.

Рос, відчуваючи, як по щоках побігла непрохана волога, заплющив очі, не в силах бачити перед собою їхні лица.

— Чуєш, а ти ніколи не казав — а чьо вони на гроші влетіли?

— Ну бо знаєш як буває... Ставиш ото тупих немагіків, а вони з магією лажають... Це ото тоді, коли в нас велика партія бракованого товару була. Ледь відбились від сусідів через цих...

— Ти ж сказав, що тоді ви просто перебрали з розведен...

— Заткнись! — штурхнув допитливого у плече. Але за мить повернувся до Роса з тим же поглядом, повним ненависті. — Але що мені ця босота зробить?

Аргументом, що прикріпив цю тезу, був кулак, який щосили зацідив у лице Росу.

Яра вивільнилася з ковдри, обома руками незграбно обійняла Роса, як дитину. Мовчки гладила його по спині, даючи тому можливість вирівняти дихання. Все ж по миті спитала:

— Ти колись казав, твої батьки відробляють борг...

— Так... Батькові цього... виродка. Він ніби милосердно вніс за мого батька викуп у суді. Тоді тато працював на його виробництві... Нічого особливого — чарівні пилки, що допомагають працювати з деревом. Треба було просто розливати на них зілля з пляшечок. Він ще нам із мамою казав, що в якийсь момент здалось, ніби чари... водою розбавлені. А потім люди почали скаржитись на поганий продукт. І на те, що ті пилки виходили з ладу і ледь не калічили. Вину повісили на мого тата як на відповідального за процес... А це все... ці виродки...

— Рос сховав обличчя в руки, — я не можу більше витримувати таке життя, розумієш? Ходити по вулицях і трястися від кожної постаті, яка з'являється з-за рогу! Я на таке не заслужив! Мої батьки на це не заслужили! І це все просто... бо я немагік... Але тепер! — його очі зблиснули. — Із чарами я зможу вступити на магічну квоту... Є шанс на гарний підрібок... Може, навіть борг допоможу відпрацювати. Щоб хоч щось... хоч якось... Я... я так давно їх не бачив, розумієш? Я навіть не знаю, коли їм узагалі вдасться повернутися...

Яра лише гладила його по спині, не спиняючи його оповіді про численні невдачі, побої та засудження, а ще про мрії, про те, що він завжди хотів заробити так багато грошей, аби повести батьків на благодійний бал Старійшин. І купити матері найкрасивішу сукню. Здавалось, того вечора він виливав їй свою душу цілком і повністю, до останньої дрібниці. Але про одне Рос мовчав — про всеохопне бажання миттєвої помсти, що з кожною згадкою кривдників дедалі сильніше сповнювало його нутро.

Розділ 13

Ада

— Таню, ну пошукай, ну може, десь завалялися ті книжки — «Азбука чарівника», «Магія для початківців», «Основи побудови залять»? — нетерпеливилася Яра.

Вона із заздрістю поглядала в екран ноута на Тетяну, яка ліниво гортала журнал, сидячи на балконі тітчиного будиночку біля моря. У Вогнеківці цього ранку було холодно. Яра минулого року гостювала в Тетяни, але цього літа з'явилася перепона — впертючий новоспечений маг.

— Він реально планує вивчити все за два місяці, скласти іспит і потрапити на бюджет? — Таня аж брови звела. — Він хоч шарить, скільки це роботи?

— Каже, що багато читав уже кілька років, аби знатися на лісових істотах і травах.

— Знатись — це фігня, на магічну квоту ще треба пройти. І на кого хоче?

— Він і сам не розуміє: стихій поки не відчуває, заляття йому не даються, чисту магію звідки йому брати...

— То відведіть його до когось із жерців — легше ж буде, — порадила Тетяна.

Вона й сама хотіла приєднатися до Культу Дани, але обіцяла татові спершу закінчити навчання в столиці. Дівчина старанно розвивала вроджені здібності до телекінезу і штудіювала міжнародні відносини на парах, плануючи після університету перебратися в Аду й працювати із закордонними партнерами.

— До речі, про богів... — Яру пробрало холодом від вітру, що здійснювся. — Я досі не зверталася до Стрибога.

— Ти об дуб там у лісі вдарилася?! Прийняла допомогу його сина, але йому борг не повернула, до Культу не приєдналася, навіть до жерців не з'їздила?

— Я просто... ну, спершу Роса треба було на ноги ставити, допомагати вчитися...

— Ага, а потім по твою душу прийдуть жерці! Тільки не нормальні, а богині Мари — щоб відправити за Портал померлу душу! Це просто відмовки, сама знаєш!

— Я боюся! Посвистач — це найсильніший Стрибожий син, значить, і оплата має бути відповідна. А він ще й життя Росу врятував! Усе має бути за правилами — життя за життя, треба почати служити Культу. Мені ж сам Посвистач на це і натякнув. Я не уявляю, яка ще може бути фізична оплата, хіба що... — скривилась Яра від здогадки. Їй негайно стало бридко від самої думки про те, щоби платити Культу Стрибога тілом. І кому? Вітру? Жерцям?

— Та що за страхіття ти розказуєш? — закотила очі Таня. — Припини! Яке ще життя за життя?

— А що мені, слова вітра в лико перевіряти? Чим платити сину Стрибога за врятоване життя? Скільки це коштує в яблуках? Таке мені забивати в пошук? Я стовідсотково впевнена, треба віддати власне життя, душу, резерв, що там ще...

— Ти ж не в рабство богів продаєшся! Вважай, що просто укладаєш угоду. Ти йому — дари, він тобі — магію і знання, — Тетяна замовкла, уважно подивилася на подругу. — Щось ти мені не подобаєшся. Ти взагалі як?

— Ніяк, — Яра клацнула пальцями.

Цей її простий трюк раніше викликав спалах полум'я, а тепер — бліду іскорку.

— То який у тебе вибір? Ти вже гаснеш — шуруй до вітрів, доки можеш ходити! Твій Рос почекає. Як ти така рятівниця, могла б із кошенят почати!

— Бачила б ти його, теж би шкода стало. Та й... він справді мій єдиний друг тут за кілька років, — серйозно відповіла Яра. — Але давай про щось веселіше. Тобі там не нудно?

— В Аді? Повір, тут сумувати немає коли. Якщо хочеш подивитись, чи багато пропускаєш, я скину тобі фотки молодих морських магів, із

якими зависала на вечірках, — захихотіла Таня і послала повітряний поцілунок. Переконати Благояру щось вирішувати з тим, що її магічні сили танули, мов сніг на сонці, не вийшло, тож за кілька хвилин дівчата розмову перервали.

Тетяна солодко потягнулася — її чекав чудовий день. У холодильнику було пусто, тож закинула на плече торбинку і вибралася на місцевий базар — великий, гамірний, химерний. Торгуватися за свіжі устриці з русалками, вибивати з морського народу знижку на камбалу, що лежала тут же — що може бути веселіше на канікулах? А ще — збирати свіжі плітки. Тетяну всі знали як милу дівчину, яка приїжджала щороку на літо до когось із місцевих у гості, тож завжди були не проти перекинутись словом чи свіжими місцевими новинами.

Коли вона повернулась додому, розпашіла від спеки, з доверху напханою торбою, що летіла за нею слідом, її чекала несподіванка.

— Привіт, мала! — Зоряна метушилася на кухні, снуючи босими ногами по підлозі. — Ти принесла чогось їстівного?

— О, як це ти змогла вирватись додому? — здивувалась Таня, викладаючи продукти на стіл. — Невже Старійшини мають право на зайві вихідні?

— Ну, це нам і вирішувати, — Зоря потягнула з пакета полуницю, кинула в рота і скривилася: — Фу, вона кисла!

— Та не може бути, сама ж пробувала! — здивувалася Тетяна, спробувала і теж скривилася: — От гад, підсолоджувачем зачаклував!

Вона зиркнула на улюблений капелюх тітки й не змогла стримати смішок, бо саме вона колись на базарі пустила чутку, що ці черепа — людські. Сама власниця цього елемента гардеробу, наразі босонога і розхристана, готувала на них двох фруктовий коктейль. Таня телепортувала склянки з полички на стіл.

— Розлінилася! Колись у тебе атрофуються м'язи, — підколола її Зоряна.

— Ти вже, як тато, говориш.

Батько Тані, Дем'ян, був старшим братом Зоряни. Вона стала Старійшиною дуже рано, їй лише минуло тридцять — але вона вибиралась кар'єрною драбиною, ніби вивірка, — швидко й ковзко, перестрибуючи щаблі. Зараз між нею і племінницею було майже

двадцять років різниці, але чим старшою ставала Таня, тим більше вони це ігнорували.

— Як він у тому Аркті, до речі?

— Та весь у роботі, як і ти. Вчора зідзвонювалися, обіцяв повернутися за тиждень. Там ще й якась магічна аномалія між Келем та Темнолісом бабахнула днями... — вона раптом замовкла, зрозумівши, про що йшлося.

Зоряна оживилася:

— Ти щось знаєш! Розповідай.

Таня довіряла тітці: мама померла рано, тож татова сестра з раннього дитинства була поряд, підтримуючи дівчинку і щиро дбаючи про неї.

— У Яри з'явився новий друг — Рос, я тобі про нього розповідала... Якщо коротко: той малий дуже хотів розбудити магічний резерв, але на жерців грошей не було. І Благояра, звісно що, навіть і не подумала про цей варіант — у них там якась масова недовіра до жерців... про що я?.. А, то він попхався до духа, який може дати магічні сили, якщо зазирнути йому в очі. Це смертельно небезпечно, тому такий метод — для геть відчайдушних. Як же його звати... о, бездонник! Ну і з хлопа магія аж поперла — от тобі й магічна аномалія. Треба татові сказати. Правда, бездонник його ледь не вбив, але Ярині мами відкачали — вижив. І тепер усіх заколупує, щоби навчили його чаклувати.

— Мда, знала б я молодію, що отак можна по скелях пострибати і всьо...

Зоряна зітхнула: вона, хоч і давно заріклась мріяти про магію, і досі пам'ятала, як боляче було в дитинстві усвідомити, що цим талантом вона обділена.

— Я тобі все розказала, — продовжила Тетяна, — а ти так і не відповіла на моє запитання: чому прийшла посеред робочого дня додому?

— Та тебе хотіла спіймати, вертихвістко, — Зоряна усміхнулася, — ввечері ж гуляти знову підеш.

— Ти теж пізно приходиш! Скажи правду, — посерйознішала Таня.

— Буду збиратися у відрядження: новий Старійшина Крену запрошує нас до себе. Він переживає, що Портал руйнується, запевняє, що з'явилася тріщина. Маємо пересвідчитися. Я йому не дуже довіряю,

— Зоряна скривилася, — якісь дивні страхи в голову приходять — що нас там буде чекати засідка, наприклад.

— А навіщо це йому? Ти сама казала: його найбільший злочин — то конфлікт зі Сталевою Відьмою.

— Я занадто багато вам із батьком розповідаю, коли вип'ю, — реготнула Зоряна. — Але досить про серйозне: давай юшку з риби приготуємо.

Тетяна змусила рибу й ножа піднятися в повітря, хоч не була певна, що їй це вдасться: чищення риби було філігранною роботою, але, зосередившись, таки змогла це зробити.

Спостерігаючи за нею, Зоряна згадала, як Таня зраділа, коли змогла посунути магією склянку на столі. Їй було років дванадцять — трохи запізно для активації магічних здібностей, але дитина швидко надолужила. Дем'ян наполягав на домашньому навчанні, боявся віддати дитину не в ті руки, а Зоряна боялася, що самоучка з Тетяни буде кепська. А вона так прагнула до нових звершень, що часто випадково різала собі пальці, намагаючись левітувати навіть ніж. Але терпіла, перемотувала і знову і знову тренувалась. Ох і вперте, проте талановите дівчисько... Однак приємним спогадам завадили думки про поїздку до Порталу. Неспокій тітки Таня відчула, тож коли сіли за стіл, спитала:

— Ти сама-то хочеш їхати?

— Трохи вагаюся. Припускаю, що Ярополк каже правду... А як раптом там і справді щось пішло не так? Хоча я дуже сумніваюся... Чекай, — телефон пікнув новим сповіщенням, — о, Велемир і Ардагаст погодилися. Селена у відпустці за сімейними обставинами, тож довіряє нам перевірку. Стара зараза точно боїться. Коротше, ні, що це я? Їду! День-два максимум, подихаю вулканічним повітрям — на користь, може, буде.

Розділ 14

Вогнеківка

— Я абсолютно. Нічого. Не відчуваю, — шипів крізь зуби Ростислав, усоте водячи руками по воді.

Яра зітхнула. Чисту магію йому ніхто не поспішав давати, а пальцями поки хлопець ледве міг запалити навіть вогник.

Але Яра теж цього не могла — геть ослабла. Проте старалась не показувати.

— Бо ти занадто концентруєшся, — пояснила вже вдсяте. — Це щось, що має відчуватись як твоє, природне. Це ніби махати рукою. Чи бігти. Навчився — і бігаєш.

— А звідки ми знаємо, що в мене так спрацює? Може, я тепер якийсь покруч?

— Покручів роблять темні чаклуни — не духи.

Рос хотів було заперечити, але передумав, попросив:

— Покажи так ще раз.

Вона провела рукою у воді й повільно підняла вгору. Вода покірно потягнулася за рукою, зависла на кілька секунд і плюснула вниз.

— Ти раніше підіймала вище...

— А зараз не захотіла.

— Не бреш! Я ж бачу, що щось не так. Ти ледве-ледве ходиш, ти мерзнеш на сонці, ти не можеш чаклувати... Яро?.. Яро, спокійно, не плач! Я не хотів!

Вона розридалася. Рос уперше бачив подругу такою... безпорадною. Торкнувся її руки.

— Яро, ти крижана. Ти реально крижана, ти розумієш? Пішли, скажемо твоїм мамам.

— Не хочу... — вона відсунулась від нього, сильніше кутаючись у кардиган.

— Та ти мені скажеш нарешті, що з тобою?

Вона завагалась. Хлопець лише пильніше вдивлявся їй в очі, мовляв, ні, шановна, відкрутитись не вийде.

— Коли ти падав у прірву, мені допоміг Посвистач, — сказала по миті, зібравшись із силами, — син Стрибога. Діти богів просто так людей не рятують. Усьому є ціна, а ціна життя доволі висока. Я думаю... Та ні, це вже точно — мені тепер треба вступити в його Культ.

— То чому ти досі цього не зробила?

— Бо я банально боюся! Це вибір на все життя! А що як я помилюся? — вона знову затремтіла. — Я мала обирати пізніше, хоча б після універу, в ідеалі — взагалі ніколи, але так уже вийшло...

— То все через мене, — винувато схилив голову Рос. — А в якому Культі твоєї матері? Вони ж не обидві в Альянсових?

— Відьми можуть жити де завгодно, незалежно від того, чий Культ вони сповідують. Наприклад, Ведана в Культі Сварога.

— Логічно. Вона ж постійно щось придумує, майструє, а Сварог був першим ковалем і винахідником, — уголос подумав Рос. — А Мирослава?

— А Мирослава — у Культі Симаргла.

— Отого, який завжди приймає подобу пса? Та, у неї теж особливий зв'язок із природою...

— Отож-бо! — у розпачі аж скрикнула Яра. — У кожної є свій фах! А я вчуся на екобіотехнолога. Та в самій цій назві — вже три науки! Я... я не хочу обирати! Як узагалі можна вибрати щось одне?

— Тоді... тоді чому справді не піти в Культ Стрибога?

— Ти так говориш тільки тому, що в мене не лишилось вибору, — вже тихо сказала Яра, ховаючи очі.

— Це в будь-якому випадку був би найкращий варіант. Дивись, Культ Стрибога — це найкращі лікарі...

— Та не хочу я бути лікаркою!

— Дай домовити! Я бачив свіже фото Старійшини Келю — в нього новий протез. Він металевий, але світиться знаками. І функціонує абсолютно як людська рука! Тобто винахідники сумістили магію і технології у новий спосіб! Розумієш?! Я е-е-е... не знаю точно, хто такі ті екобіо...технологи, але що це, як не це?

Яра щось нерозбірливо музикнула. Рос здаватись не планував:

— Скажи мені, як узагалі вступати в Культ?

— Можна піти до жерців. Можна поговорити самій із богами або їхніми дітьми...

— Ага, от тільки потрібні тобі жерці — у Келі. Але до дітей Стрибога ти ж можеш достукатись? Знову посвистіти?

— Ніби так... Я не знаю! А раптом не вийде? А раптом я вже не маю стільки сил?

— Ну, борг вони мають якось забрати, так що прийдуть! — гаряче заперечив Ростислав. — Хоча би спробуй! Окей? Я почекаю. Потренуюсь сам. Ти перейдеш у Культ — і будеш ще крутіша. І я в якийсь потім вступлю. А потім ми все зможемо! — він захоплено змахнув рукою.

Очі Яри зблиснули:

— А казав, нічого не можеш!

Ростислав здивовано вирячився на воду, що полинула за його пальцями, розтягнувшись у повітрі широкою дугою.

Яра звелася на ноги.

— Але ти правий. Треба із цим покінчити.

— Куди підеш?

— Вибач, — вона жартівливо всміхнулась, майже лукаво дивлячись на нього, — спілкування з богом — це інтимно...

І хоча йти в дім вона намагалася впевнено, як тільки закрила за собою входні двері, затрусилась, мов студент на першому іспиті.

«Отже, пора. До бога треба йти гарною: перше побачення все ж таки».

Прийняла найгарячіший душ, аби змити холод, ретельно розчесала коси. Чорний комбінезон, футболка й намисто на шию, чорні сандалі — наче все добре. Кинула в рюкзак необхідні дрібниці, вискочила з хати, біля хвіртки обернулася і накреслила пучками пальців знак-замок у повітрі. Цей простий трюк вичавив із неї всі сили, які могла зібрати. Яра похитнулася, однак уперто попрямувала в бік лісу. Темноліс, межуючи зі скелями Келю, ховав і пагорби, і її сьогоднішню ціль — кам'яні валуни. За легендою, вони з'явилися в лісі після ігрищ вітрів — Стрибожих дітей, тож вони й досі любили навідувати ці місця. Свистіти отут біля дому вона все ще боялась — раптом ніхто не прийде? Тільки ото сусідським курам на сміх...

Доманя, яка спостерігала за нею через вікно, зітхнула.

— Колись вона себе погубить. Хіба можна так ставитись до сили? — скрушно похитала головою. — Нормальна відьма ще дні три тому злягла би, а ця он — бігає... І геть не помічає ж...

Яра зупинилася на відкритій галявині, де гігантські камені, навалені один на одного, утворювали подобу піраміди.

— Якщо це не Стрибоже місце, тоді я й не знаю, що ще шукати, — сказала вголос і подерлася вгору, намагаючись вирівняти дихання.

Її не хвилювало нічого, крім бажання дістатись верхівки, щоб...

— Щоби що? — почулося звідкись.

Вона перелякано скрикнула, зриваючись зі слизького каменя. М'який подих вітру підхопив її і підняв на вершину. Яра завмерла, цокотячи зубами від холоду і страху.

— От мені справді цікаво, навіщо ти сюди взагалі дряпалась? — заговорила примарна постать, яка з'явилася перед нею.

— А... а можна спитати, хто ви?

— Літник я, син Стрибога. Посвистач зайнятий. Я прийшов.

— Але ж я не кликала... — вона швидко виправилася: — *Ще* не кликала.

— І не треба було, — просто відповів Літник. — А ти вирішила долучитися до Культу Стрибога?

— Так. Хочу сплатити борг за допомогу Посвистача.

— А принести найжирнішого чорного півня в жертву не хочеш? Вітри теж люблять ласувати. Йди собі додому, знайди найкращого півня, принеси в дар і більше не бійся страшного бога і його дітей, — розсміявся Літник.

«Півня? Півня?! Ось що означало — фізично... А я подумала... Та й біс уже з ним!»

Яра зауважила, що обриси подоби вітру перед нею стали набагато чіткішими.

— Не піду, — вперто заявила. — Прийшла долучитися до Стрибожого Культу, то так і зроблю.

— Ти ж наче не хотіла, чому тепер так рвешся?

— Це перевірка така? — вона спробувала уникнути відповіді на запитання.

— Ні, я просто занадто добрий як для божого сина. Повір, був би тут Буревій зараз, то ти була би рада, що жива лишилася, — розсміявся, обдавши теплим повівом.

— А що, Стрибожі сини не добрі?

— Десь такі самі, як і доньки, — він теж ухилився від відповіді й перепитав: — То воно тобі треба?

— Треба, — вона хитнулася — чи то від подиху Літника, чи то від виснаження.

— Та вона зараз упаде, брате, і не матимемо ми ще однієї відьми серед наших вірних. Вітаю, Яро, я — Світана, донька Стрибога, східний вітер, — долинув високий жіночий голос.

Поряд із Літником переливалися обриси стрункої жіночої постаті, яка в руках тримала геть не примарний сувій.

— Коротше, дитино: краплина твоєї крові на цьому — і ти в Культі Стрибога. А потім прямуй до Храму в Келі. Жерці все розкажуть.

Яра дістала крихітний складаний ніжик і різонула по пальцю.

— Досить, досить — це договір, а не олтар! — спинила кров Світана. — А тепер не захлинився...

Сили повернулися — одним махом, заповнюючи магічний резерв ущерть. Яра, не витримавши цього потоку, знепритомніла. Літник підхопив її знову.

— Цікаво, вона сама хоч знає про свій резерв? Чи матері до пенсії в секрети гратимуться? — зітхнула його сестра. — Віднеси це кошения додому і не запізнюйся на вечерю.

— Знову сирі півні?

— Краще! Хтось додумався пожертвувати миску вареників. Не встигнеш — сам винен.

Розділ 15

Ада

Тетяна майже засинала після ночі в клубі на найближчому пляжі, але вперто не йшла спати, доки не попрощається із Зоряною. Її тітка крутилась у гардеробній уже годину — обирала, у чому ж їй їхати у Крен.

— Мені треба щось не надто офіційне, але не надто просте, — пояснила, риючись у шафі. — Може, сукню?

— Ага, весільну... Щоб кожен маніяк за кілометр бачив... До речі, — вона голосно і протяжно позіхнула, — я ніколи не питала, але... А тобі норм, що ми всіляких злочинців туди засилаєм, а Крен погоджується?

— Ну так, а чого має бути не норм? У Крені вистачає роботи в шахтах, а в нас у містах спокійно, за утримання в'язниць платити не треба... О, о, о-о-о! — Зоряна продемонструвала темно-синій діловий костюм і продовжила: — Там вони відпрацьовують борг державі, замість роками скніти у тюрмах.

— Але ж це вбивці! Або ґвалтівники... — здригнулась дівчина.

— Ну... Вони перевиховуються там... Або ні. Взагалі не певна, як їх розподіляють. Я чула, ніби найпаскудніших теж викидали за Портал, аби менше проблем...

— Людей?!

— Не мала я тобі це казати...

— Портал — для магічних істот! Правда, для нас він уже ніби якась валюта... Не дивись так на мене! Я бачила в останніх новинах про продаж іноземцям права скидати туди і своїх тварючок, — обурилася Тетяна.

— Та й що? Хто нас покарає? Служки богині смерті Мари? Так вони всі так само за Порталом! У будь-якому випадку... ці точно сюди

пасують краще... — Зоряна паралельно вибирала між двох пар взуття, — це мене не стосується. Ця схема прекрасно діяла стільки років!

«Можливо, саме тому, що такий спосіб позбавлення від зайвих людей і нелюдей — далеко не найкращий, у Крені і стався переворот, а з Порталом щось коїться», — подумала Таня, але тактовно промовчала. За оцією метушнею з одягом Зоряна ховала власну знервованість. І її племінниця чудово це знала.

— Ну, бувай! Сама зустрінеш тата завтра вранці. Я привезу тобі магнітика, — попрощалася Зоряна і зчезла в телепорті.

* * *

Крен

Телепорти Зоряна любила — особливо створені Верховним Жерцем Ади: переміщення завжди було м'яким і миттєвим.

Ось і зараз: мить — і вона зажмурилась від саява світильників на стінах печери. Ардагаст, який уже прибув, притримав її під лікоть і привітався:

— Доброго ранку! Селена не передумала, не знаєш?

— Не більше за тебе.

— Я не запізнився? — замість привітання спитав Велемир, який матеріалізувався поруч.

— Ви всі так вчасно, що здається, ніби запізнилися ми, — у підземелля увійшов Ярополк у супроводі жінки в довжелезній чорній сукні та позолоченій масці — Верховної Жриці.

— Вітаємо в Крені, — вона немов відчула їхні погляди, — місті вогню та вулканів.

— Приєднуюся до привітань! Із міркувань безпеки телепорти знаходяться на протилежному від Порталу кінці міста. Але ми запаслись закляттям левітації, щоб довго не гуляти. Шкода, що Селена не змогла до нас приєднатися. Може, ви знаєте, що стало причиною її раптової відпустки?

— Ну, старенька давно мріє про пенсію... — підпустила шпильку Зоряна, але спіймала важкий погляд Ардагаста і змінила тон: — Захотіла провести час із сім'єю. Більше нічого не говорила.

Старійшина Крену кивнув і поманив їх на вихід.

— Зараз буде трохи сліпити, — попередив Ярополк, коли вони вийшли з підземелля. Зоряна одним рухом одягнула брендові сонячні окуляри, тож єдина змогла насолодитися зеленими схилами гір навколо та блакиттю чистого неба над головою.

— Це ми вийшли з вулкану, правильно? — Велемир із цікавістю озирався.

— Так, але він уже сотні років не діє, тож ми використовуємо печеру під ним як зручну й безпечну станцію для телепортації. Отже, вітаю в Крені, — Ярополк широко розпростер руки. — Місто внизу, он там, на плато між горами, але ми зараз забудовуємо і схили сплячих вулканів. Он там далі вони утворюють ланцюжок, з'єднуючись перевалом із горами Келю, — жартівливо вклонився Ардагасту, знову набувши шарму молодого жевжика. — Тут є діючі вулкани, є давно згаслі, є сплячі. Праворуч навіть видно крайні села Альянсу, прямо по курсу — найбільший наш вулкан, а за ним — Портал. У центрі міста найвища будівля, ота, з величезним куполом — то Храм Сварога. У разі виверження купол підніметься, збільшиться і накриє все місто. На жаль, захищене лише плато.

— Але якщо ви просите нашої підтримки й наших людей, то де ви їх будете розміщувати? — у розмову втрутився Велемир.

— У нас ще є вільне захищене магією житло на плато й трохи — всередині згаслих вулканів... — про те, що ця «безпека» тримається лише на вірі в Сварога, Ярополк промовчав.

Вони прямували вуличками міста, яке видавалося дивним гібридом різних стилів: від лаконічності споруд Келю — до сільських будиночків із садами, характерних для Альянсу. «Вигнанці привозили із собою в Крен і звичний для них стиль житла, — здогадався Велемир. — А гострі шпилі й вигадливо викувані двері прикрашають житла тих, хто жив тут споконвіків. Як же вони сприймають те, що Крен із величного міста ремісників і воїнів став містом для заслання?..»

Крен був припорошений пилом та піском шахт. Потріскані будівлі та асфальт — і начисто вимиті вікна будинків. Бруківка, що поросла травою, рештки мозаїки і графіті, зухвало залишені місцевими вуличними художниками просто поверх рекламних папірців на дошках оголошень. Не було їх лише на стінах Храму Сварога, до якого

саме підійшли шановні гості. Між чотирма високими вежами, прикрашеними вилитими з міді фігурками дивних тварин, сяяв золотий купол, укритий древніми письменами.

Портал знаходився далеченько від межі міста, тому Верховна Жриця скористалася закляттям левітації. П'ять постатей здійнялися в повітря.

— То що *насправді* тут коїться? — стиха спитав Ардагаст, порівнявшись зі Жрицею.

— Ви про що? — Жриця навіть не повернула голови. — Щось відаєте?

Ардагаст не відреагував на провокацію.

— Я не відаю. Я намагаюсь зрозуміти, наскільки вам можна довіряти.

— Ти відаєш. А я знаю, що Старійшині заборонено бути магом, — я не сліпа. У масці, але не сліпа. Обдурив свого Жерця? Так це неможливо. У змові з ним — і навіщо? У лотерею любиш грати? Чим ви там у своїх горах займаєтесь?

— Бо куди ж мені до Жриці, яка допомагала Ярополкові очолити повстання злочинців, крадіїв і вбивць. І ще бозна-кого, — Ардагаст перейшов у наступ.

— І несправедливо засуджених. І також воїнів і ремісників — вони якраз жили тут задовго до Старійшини Марка, який уклав той ганебний контракт. Тепер ніхто добровільно до нас не поїде — раптом крадії та вбивці з'їдять?

Відповісти Ардагаст не встиг. Вони прибули.

Портал ніхто з них раніше не бачив. І точно не знав, що тут настільки спекотно — поверхня «дзеркальної» стіни, що захищала від навали потойбічних тварюк, аж пашіла від жару.

Зоряна із цікавості підлетіла ближче.

— Обережніше, — попрохала її Жриця, — погляньте, просто перед вами — тріщина.

— Раніше її не було?

— Раніше поверхня була ідеально гладкою. А тепер...

Сонце зайшло, і сітка тріщин, тонких і багряних, що вкривала кілька квадратних метрів поверхні, стала особливо яскравою. Старійшини отетеріли.

— А може, якось... ну... зашпаклювати цю частину Порталу? — Зоряна оговталася першою. — Вони ніби не надто глибокі, а решта

поверхні неушкоджена.

— Зашпаклювати? Ви ще скажіть, заштопати! — розізлилась Жриця.
— Ми — не Древні! НЕ ДРЕВНІ! Ми навіть не знаємо, із чого створений Портал!

— І що ви хочете від нас? — холоднокровно спитав Велемир.

— Крен, коли була потрібна військова допомога, не відмовляв, — втрутився Ярополк. — Ми допомагали в битві за Аркт, а також кілька років тому, коли в Аді буянили прокажені водяники. Всі ваші міста викидали за Портал не тільки нечисть, а й чорних чаклунів! Якщо Портал перестане їх стримувати, наших людей не вистачить і на кілька тижнів...

Ардагаст ураз здригнувся від дивного поколювання на потилиці. Його рідна рука затремтіла, і він, не розуміючи, що не так, роззирнувся. Жриця помітила його рух і пригледілась до Порталу, що сяяв у променях призахідного сонця: щось було не так. Вона повернулась до Старійшини Келю, який у своєму плащі зливався з кольором темного нічного неба, ледь не губився в ньому. Вона завмерла, осяяна раптовою здогадкою:

«Сонце сіло. Це не його світло».

Жінка скрикнула:

— Геть! Тікайте!

Одна з тріщин ураз зашипіла і розкрились. З отвору з'явилась величезна собача голова.

— Песиголовець! — верескнула Зоряна, у паніці задкуючи.

— Назад, назад, назад! — розгублений Жриці знадобилось кілька секунд, аби згадати бойове закляття і вразити нечисть.

Але вона не встигла. Ніхто не встиг: ні Ярополк, який поспіхом вихопив пістолет з-за пояса, ні Ардагаст, який потягнувся за пляшечкою з магією.

Песиголовець, бризкаючи піною з оскаленого рота, стрибнув на Зоряну. За мить його бік пропік вогняний заряд Жриці, нечисть заскавчала, повертаючись мордою до нападниці, але Ярополк був швидший і поцілив у голову чудовиська.

Зоряна важко дихала, лежачи на землі. Тремтячими пальцями вона намагалась закрити шматком тканини рвану рану під ребрами.

— Чортові пси! — Ардагаст присів коло неї, дістаючи похідну аптечку, повну помічних склянок: — Зараз я зупиню кровотечу...

Закляття швидко заблокувало потік крові, знеболило. Зоряна почала дихати спокійніше.

— Все буде добре. Ми доправимо тебе в Кель. Пам'ятаєш твої останні гостини в Келі? Я тобі знайду найкращих лікарів, найрозкішніший пансіонат, ти відпочинеш...

— Не... забивай... мені... баки... — вона затнулася, переводячи подих. Кожне слово коштувало їй зусиль, — я... знаю... що буває... від... укусів песиголовця.

Всі це знали. У «кращому» випадку Зоряна стане ще одним песиголовцем. У гіршому — довго вмиратиме в муках.

— Передай... передай моїй племінниці... ось це... — вона витягнула з кишені ключик на мотузочці. Разом із ним — згорнутий папірець.

Старійшина кивнув, ховаючи його у нагрудну кишеню.

— Але ми встигнемо доправити її до ваших лікарів! — розгублено крикнула Жриця, шукаючи по кишенях закляття телепорту. — Я відкрию вам шлях...

Ардагаст похитав головою:

— Таких ми не вміємо лікувати.

— Ти маєш... дозвіл... — Зоряна ледве говорила, хоч рана вже майже затягнулася. — Врятуй... мене. Я не хочу стати нечистою.

Старійшина Келю зітхнув. Але іншого виходу не було, і Зоряна теж це знала. Він дістав із нагрудної кишеньки пляшечку з темно-синьою рідиною.

— Воно подіє як снодійне.

— Добре, — вона видихнула й скривилася. — Передайте Дем'янові й Тетяні, що я їх дуже люблю. Ні, не плач. Не смій! Ти даси мені те бісове зілля чи ні? — слабкими руками Зоряна вихопила отруту з його рук, відкрила і влила собі в рота. — Прощайте. Не втрачайте країну без мене. Інакше повернусь із того світу і...

Її очі заплющились, а рука ослабла. Ардагаст лише мовчки притулився лобом до її чола.

Розділ 16

Вогнеківка

— А існує якась відпустка від материнства? Я вже не знаю, як цю малу стягувати, — спитала Ведана, похмуро спостерігаючи, як Стрибогів син летить до їхнього дому, тримаючи на руках непритомну Яру.

— Вона таки приєдналася до його Культу, — зітхнула Мирослава. — Хоч би з нами порадилась...

— Вона ж на очах марніла, що їй ще лишалось робити? — заперечив Осл, який стояв тут же, на порозі хатини. — Ви, господині мої, іноді їй мозок за змерзлі ноги пів години виносите, а іноді — як сліпі кошенята.

Ведана, подякувавши літньому вітру, взяла Яру на руки.

— Ну ти подивись на неї, вона сама — немов повітря. І геть холодна! — забідкалася Мирослава, торкнувшись доччиної щоки.

Домовик лиш зітхнув і похитав головою. «Забагато різних богів шанують під одним дахом, — подумав. — Знову треба буде розширювати хатинку. Можливо, якщо ця прийшла до бога вітру, то забажає собі маленьку башточку для олтаря і своєї лабораторії? Як я створив підвал для Ведани, а для Мири розширив кухню... Але яка загалом різниця?» Він знав, що послухається і виконає будь-яку забаганку цієї малечі, яка босою бігала, заганняючи скалки собі в ноги, і ніколи не плакала, коли він їх витягав їй.

Веда помахом руки розтопила піч. Вогонь ледь чутно потріскував, зігріваючи їхню доньку, яку поклали на лавку поруч.

— Можна? — Рос зазирнув у вікно. — Вибачте, але я не міг довше чекати. Вона повернулася? — спитав схвильовано.

Мира кивнула на дівчину.

— Може, спробуємо розбудити? Їй не завадить поїсти. Доню! — Ведана легенько поторсала Яру за плече.

Благояра прокинулася не одразу — снилося, що літає серед гірських вершин, де її хтось чекає. Вона вже майже підлетіла...

— Мені такий дивний сон снився, — Яра потягнулася й протерла очі, — я літала... Так гарно було...

— Ну, схоже, тепер ти можеш літати коли й куди завгодно, — трохи заздрісно прокоментував Рос, намагаючись знайти якісь зміни у зовнішності дівчини.

Сіли вечеряти. Рос не наважувався при матерях розпитувати Яру, а ті теж старанно стримували бажання випитати подробиці й водночас дати прочухана за самодіяльність. А Яра просто намагалась не заснути над тарілкою. Раптово дзенькнув телефон Роса. Той прочитав сповіщення і не стримав тихої лайки.

— Що там? — поцікавилась сонно Яра. — Знову ціна на пшоно виросла?

— Я б так не жартував, — він увімкнув звук.

Кореспондентка стривожено повідомляла:

«...Старійшини ні з ким не контактують, жоден із них не дав офіційного коментаря. Ніхто не покинув територію Крену, але їхні представники запевняють, що всі в повній безпеці — проводять екстрену нараду. Нагадаємо: сьогодні пополудні на території Крену, поруч із Потойбічним Порталом, було вбито Старійшину острівного міста Ади, Зоряну. Подробиць не розкривають, але наші джерела повідомляють, що в Порталі з'явилася тріщина. Можливо, щось, що проникло до нас із Потойбіччя, і стало причиною смерті Старійшини. Очікуйте новин разом із нами. Далі в ефірі: поліції ніяк не вдається спіймати вбивцю кількох молодих дівча...»

Ростислав вимкнув трансляцію.

— Срань, яка срань! — прошипіла Яра, вставши з другої спроби. Роззирнулася, крутячи головою в усі боки і не зважаючи на запаморочення. — Де той клятий телефон?!

— Що з нею? Я розумію, що це жахливо, але коли це Яра аж так переймалася подіями в Портлі? — здивувався Рос.

Мирослава, яка сиділа навпроти нього, сховала обличчя в долоні й не відповідала. Він перевів погляд на Ведану, але та сказала щось лиш по

миті, невидючим поглядом дивлячись у стіну.

— Вона тобі розповідала про Тетяну?

— Подругу з університету? Так, казала, що вони разом у гуртожитку живуть.

— А щось ще? Наприклад, про родину?

— Ну, обмовилась якось, що Таня росла без мами, з татом. Тітка в неї є — живе коло моря... Таня — племінниця Зоряни, тої самої Старійшини Ади? — видихнув, вражений раптовою здогадкою Ростислав. Ведана лише кивнула.

— Вона не бере трубки, — повернулась на кухню Яра, стискаючи телефон у руці. — Вона не хоче брати клятий телефон! Я розумію, я б теж не хотіла, але... Боги, як вона зараз?

* * *

Ада

Тетяна була ніяк. Вона відкрила нову емоцію — ніяк не почуватися: ні добре, ні погано — ніяк. Просто дивилася в стіну. Тато сидів поруч, обіймаючи Таню за плечі.

— Я відмовляюся у це вірити, — сказала беземоційно. — А ти?

— Теж, — Дем'ян лиш міцніше пригорнув її до себе.

— Вони... вони ж дадуть нам попроситись? Вони привезуть сюди тіло? Що взагалі відбувається на похороні? Я не можу згадати.

— Так-так, — запевнив тато, — Ардагаст про все попідкується.

— Я можу лишитися тут? — вона закуталася в одну з яскравих шалей Зоряни.

— Так, якщо ти цього справді хочеш... але ти певна, що варто? Себто... можу забрати тебе до себе до кінця канікул.

— Я не знаю. Як тепер тут усе буде? А що буде з Адою?

— Це точно не наша турбота — не нам за Адою наглядати, — батько похитав головою. — Тут є Жрець — він подбає про все.

«А я попідкуюсь про тебе», — пригорнув доньку, ховаючи у своїх обіймах. Її нарешті пробило — заридала, тремтячи всім тілом. Дем'ян лише гладив Таню по спині, продовжуючи міцно обіймати.

Крен

В одній із зал дому Старійшини в Крені тим часом лютувала буря:

— Вони чекають! Вони хочуть від нас рішення! — завжди незворушна Селена метала очима блискавки і сама металась по кімнаті, не в силах усидіти на місці.

Вона примчала в Крен негайно, за наказом своїх Верховних Жерців. Сімейна відпустка скасувалась появою трьох постатей просто у неї вдома.

— Якого рішення? І хто такі вони?! — спробував угамувати її Велемир.

— Народ усього Портлу, наприклад! — вона зуміла кричати, не підвищуючи голос. — Люди хочуть, щоби ми хоч щось прокоментували! Виважено їм пояснили! Хоча про яку виваженість я говорю — вам же було сказано, що Портал тріснув. Репнув, як кавун! А ви сюди приперлися!

— Якраз ти в небезпеку не вірила, — похмуро кинув Ярополк.

Селена зневажливо на нього глянула:

— На твоєму місці я б тут по підлозі повзала, перепрошуючи. Адже це твоє запрошення цілком можна розцінити як замах.

Старійшина Крену вибухнув:

— Я щось приховував? Ні! Це ви мені не повірили, довелося припрошувати прийти! Зоряну попередили: не підходити до Порталу надто близько. Але кого вона коли слухала...

— Вгомоніться, — так люто прошипів Ардагаст, що обоє заткнулися.

— Ми сьогодні втратили Зоряну. Винний песиголовець, що її роздер. Усе! В Аді є Верховний Жрець і радники Старійшини, вони проведуть нові вибори. Головне питання — що робити з Порталом, бо, вочевидь, скоро з'явиться інша нечисть. Може, навіть наступної хвилини.

— Ми виставили сторожу, — спробував втрутитися Ярополк.

— Я знаю, — відмахнувся Ардагаст, — але чи надовго її вистачить? Підозрюю, що, коли тріщини підуть далі, вона не стримає потік із Потойбіччя.

— Можливо, тріщина буде лише одна, і нам удасться її залатати? Адже Древні змогли збудувати захист, — невпевнено запропонувала

Селена.

— Ти знаєш, де зберігаються Скрижалі Древніх? — Велемир глянув на Старійшину Альянсу, яка враз спохмурніла. — От і я не знаю. Призначимо нагороду — раптом хтось таки відкопає. Тоді й заштопаємо.

— Не смішно, — вона аж зубами скрипнула. — Скрижалі Древніх — це міфічні артефакти. Може, їх ніколи й не існувало.

— Я не бачу іншого виходу...

— Тихо, я бачу! — вгамував їх Ардагаст. — Нам і справді треба готувати людей до війни. Загони лікарів та воїнів, магів та ведунів — для початку. Потрібна мобільна і сильна армія. З Потойбіччям вести перемовини не вдасться. І ми геть не знаємо, до чого готуватись. Якщо всі... — він затнувся, — якщо всі чорні чаклуни вижили... Я навіть не уявляю, що вони могли задумати. Велемире, — звернувся до Старійшини Аркту, — думаю, слід збільшити фінансування розробки бойових технологій.

— Добре, я також збільшу набір на факультети бойової магії. І перегляну список військових професій. Але вік призову в місті я не зменшу. У мене найбільша кількість молоді та студентів. Їм треба хоча б довчитись.

— Воювати з нечистю мають добре підготовлені люди, — кивнув Ардагаст, — нам будуть потрібні всі сили. Найвигадливіші уми.

— Але нам потрібно збільшити армію, оголосити загальний призов, — Селена постукала пальцями по столу, — особливо для немагіків. У мене вистачає здорових робітників, які байдикують під час несезону. Перекваліфікуються як миленькі. Магічною зброєю можуть користуватись не тільки чаклуни, будуть ходити сильні-здорові.

— Ага, а нездорові в тебе постійно кудись зникають, — зі злістю кинув їй Ярополк.

— Не лізь не у свої справи! У мене хоч Портали не кришаться.

— Досить! Пропоную чергову нараду провести через три дні. На ці дні оголосити траур, сказати, що йде розслідування, все стане відомо незабаром. Вам треба порадитися із Жерцями, мені — з Радою Аркту, а потім разом узгодимо план дій, — Велемир спробував внести конструктив.

— А зараз що людям скажемо? Заявимо: «Не переймайтеся, Зоряна померла через власну дурість!» — обурилася Селена.

— Та замовкни ти нарешті! — зірвався Ардагаст. — Іди до біса, Селено! Чи кому там поклоняються твої Жерці...

— Я б на твоєму місці припнула язика, — просичала жінка, — бо і про твого бога багато чого говорять. А в мене їх три. Хочеш заробити потрібне прокляття?

— Слухайте, хочете сперечатись — уперед, хоч до ночі. Я не збираюся брати в цьому участь, — не витримав Велемир і активував телепорт.

Ардагаст кинув щось схоже на «бувайте» і пішов за Велемиром. Селена затрималася, старанно розгладжуючи прим'яті від сидіння складки на спідниці. Ярополк не втримався від шпильки:

— Тобі твої Жерці не видали магію для активації телепорту? Чи ти не спитала в них дозволу?

— Заткнись.

Ярополк притих, майже співчутливо дивлячись на неї: його шпилька влучила в яблучко.

— Селено, я тобі не ворог, попри те, як ти зі мною вчинила. Може, Жерці мають над тобою забагато влади? — він простягнув їй пробірку з магичною речовиною. — Ти — Старійшина.

— Ага. Посмертно. Помру — тільки тоді буду від них вільна, — останню фразу Селена прошепотіла, немов побоюючись, що вітер може підхопити її слова й донести до Жерців.

* * *

«Піти до Жриці? Ні, вона зайнята розгортанням варті біля Порталу та роботою в Культі. Пошукати Скрижалі Древніх самому? Чи плюнути на цю ідею одразу?» — розмірковував Ярополк дорогою до міської бібліотеки.

Згадав уроки з історії магії: вже поважного віку викладачка скрипучим тихим голосом розповідала про минуле, доки він шкрябав щось на полях зошита, намагаючись не заснути від тих байок. Хто б знав, що ті байки зараз будуть такими помічними?

«Наші боги давним-давно мали владу ще в одному світі. Але там вони були не єдині — існували пантеони й інших. Тодішній князь обрав іншого, єдиного бога, в угоду політичним помислам, наказавши забути про наш пантеон, дерев'яних ідолів утопити в річках, а олтарі — зруйнувати. Древні чарівники і їхні послідовники мусили втікати звідти, бо магії без ушанування богів добути не могли. Боги, зглянувшись над ними, надали їм знання про переміщення між світами. Вони стрибнули в наш вимір. У цьому світі панував лише один пантеон — наш. Це був казковий, золотий час — красиві Храми, міцні Культи. Але й тут їх не чекали і привітно зустрічати не збирались.

Місцеві Верховні Жерці об'єднались супроти чужинців, керовані страхом перед їхньою могутністю. Новоприбулих гнали з кожного міста, з кожного Культу, аж доки вони не добрались до Дикого острова — так тоді називалась наша безлюдна, населена лиш нечистю та злими духами країна. Тут, на самому краю острова, між вулканами та океаном, завжди був розрив між двома світами — нашим і нечистим, потойбічним. Саме звідти приходили в наш світ песиголовці, вовкулаки, упирі та інші представники фауни, яку ви вивчатимете на заняттях зі “Знання нечистої сили”. Тож... Де я зупинилась? А. Древніх чаклунів вигнали на Дикий острів. Древні, володіючи сокровенними знаннями богів про розлами між паралельними світами, змогли закрити пролом, замкнувши там дітей богині Мари. Боги ж, побачивши “гостинність” цього світу, розізлились... На знак своєї прихильності до новоприбулих шестеро з них — Сварог, Дана, Симаргл, Мокош, Велес і Стрибог — перемістили власні Культи з інших країв на цей острів та віддали наказ збудувати головні Храми на Дикому острові, зробивши Древніх своїми Верховними Жерцями. Саме Древні встигли за життя побудувати Башти Жерців у головних Храмах і записати свої знання на Скрижалях, надійно сховавши їх від злого ока».

Ярополк штовхнув важкі скриплячі дерев'яні двері. Дорогою сюди так і не придумав, що саме шукати. Хотілось просто побути серед книг, пошурхотіти їхніми сторінками, відволіктися від реальності. Згадав свої перші дні в цьому місті, коли він, злий на Селену, Жерців і свою долю, просиджував дні й ночі в бібліотеці, намагаючись сховатися від

усього світу. Напросився до старого бібліотекаря в помічники, протирав полиці, впорядковував каталог. Там він же і вперше зустрів Верховну Жрицю.

— Що вам, Старійшино? — бібліотекар Премисл підлетів до чоловіка. Його, колись молодого чаклуна, який ще не встиг побути в Культі Стрибога і трьох років, вигнали з Келю. У Культ Сварога він покірно перейшов, а от звичку літати не покинув.

— Хочу сам спробувати дізнатися про Скрижалі Древніх. Де про них згадується?

— Ну, в нас колекція велика, — Премисл задумливо похитав головою, — що ж... що я відаю?... — він затнувся, його погляд затуманився: дар активувався.

Не зронивши ні слова, поплив до найдальших полиць. Ярополк попрямував за старим відуном. Той зміг змусити власний дар працювати лише з книгами: Премисл відав кожну сторінку кожної книги в бібліотеці, якою опікувався. Саме за це його і вигнали з Келю — настільки кардинальні експерименти з даром відуна були заборонені навіть серед кельців.

— Тут може щось бути, — витягнув Премисл тоненьку книжку, — це старий збірник легенд і віщувань.

— Тоді відунів було небагато? Чи це неповне видання? — спробував пожартувати Ярополк, обережно беручи брошурку в руки.

— Відунів завжди мало. Це перші, які насмілились опублікувати свої видіння та їхні тлумачення. Адже майбутнє часто розпливчате — важко розібрати, що правда, а що тобі примарилось. Тут є один автор, який спробував зробити навпаки — зазирнути в дуже далеке минуле, у період зародження наших міст.

— Так можна?

— Під час другої спроби він утратив розум, тож його відправили в Кель, а коли він там помер — розвіяли попіл за вітром, як і просив. Невідомо, чи не з'їхав він із глузду вже тоді, коли писав ці віщування... За його версією, Скрижалі все ще зберігаються — по одному в кожному місті. Автор просить жерців дивитися собі під ноги. Гм-м...

— Вони можуть бути зашифровані в бруківці?

— Дуже смішно, — похитав головою Премисл. — А ще він пише, що зуміють їх прочитати лише тоді, коли половина Порталу впаде, а

Старійшина вітряного міста зможе знайти правильне запитання, аби на нього дали правильну відповідь.

— Він же заглядав у минуле — звідки такі знання про майбутнє?

— А я знаю? — розвів руками бібліотекар. — Не факт, що хоч щось із цього — правда. Але, мабуть, це все, що я можу тобі дати.

— Дякую, — Ярополк сфотографував сторінки з пророцтвами людини, яка підписалася просто «Автор». Поночі, лежачи у своєму ліжку, довго роздивлявся ці фото, читав, намагаючись знайти хоч якусь підказку.

— Невже всі пророцтва завжди мають бути такими заплутаними? Не можна було путівник написати? Типу: гримуар виглядає отак, лежить отам, ключик від сейфа — у кишені Старійшини, який давно спочиває в могилі... Тьху, сам уже цими загадками почну говорити скоро...

Розділ 17

Вогнеківка

Яра сиділа на кухні, підібгавши під себе ноги й тихенько пила ранковий чай наодинці — Ведана ще не прокинулася, Мирослава вже пішла в ліс. Учорашньої втоми вже не відчувала, але чаклувати не спішила. Голова була забита думками про смерть Зоряни. Вона не знала, що робити, коли Тетяна нарешті відповість: «Як розрадити її? Просто вислухати? Спробувати відволікти на якусь буденність?».

Яра відставила чашку і вийшла надвір, тихенько прочинивши двері — Рос укотре напросився в них ночувати, тож йому постелили на печі. Спав він завжди неймовірно міцно, закутавшись у ковдру, мов та лялечка: йому бракувало тепла навіть на натопленій печі.

— Як же добре, — вона стала босими ногами на ганок і підставила обличчя прохолодному ранковому вітру — той немов обійняв її, прогнав гнітючі думки.

З подивом зрозуміла, що залишати рідне село і їхати в Аркт їй наразі не хочеться. Вперше за два роки вона не чекала цього із зачудуванням і нетерпінням, а радше навпаки. Вона нарешті зуміла знайти тут собі друга, якого не лякало спілкування з нею. А от власне майбутнє її дуже навіть лякало.

— Що, молода господине, не спиться? — почувся шелест маленької мітли. Коло її ніг пройшовся чоловічок із підковою на шиї.

— Тобі дати води? — не дочекавшись відповіді, Яра пішла до криниці, аби накачати води дворовику.

Той не відповів, пішов за нею, дивлячись, чи немає де скалки, яку ця невгамовна відьмочка може знову загнати собі в п'яту.

— Тримай, — налила в невеличкий кухлик води й поставила його в затінку дровітні.

Дворовик вдячно кивнув.

— А скажи, от ти магію від самої природи черпаєш, так? — вона замислено подивилася на чоловічка.

— Так, — він кивнув і витер губи мозолистою долонькою, — а що?

— А як це? Як це відчувається? Ти докладаєш зусиль до цього?

Дворовик, який теж бачив, як її приніс син Стрибога, усміхнувся поблажливо: «Приєдналася до Культу, а тепер не розумієш, що за сила тобі відкривається?». Вголос це промовити він не наважився, натомість спитав:

— А ви, господине, докладаєте зусиль, щоб дихати?

— Але хіба то не інше? Дихання — це невід’ємна частина життя.

— А магія хіба ні? Як ви без магічного запасу почувалися? Добре було? — Кажучи це, дворовик почав перетворюватись на півня: на руках виросло розкішне пір’я. Уже яскраво світило сонце, і негоже було йому зберігати людську подобу. — Тепер, можливо, якісь ваші здібності будуть іншими. Не зможете пожежу вчинити в сіннику, — хитро підморгнув, на що Яра поморщилася, — але ви на самому початку пізнання своїх нових можливостей. Не бійтесь.

На цих словах він цілковито обернувся на білого півня, голосно кукурікнув, змусивши молоду відьму прикрити долонями вуха, і, задоволено квокчучи, сховався у квітнику.

Яра вийшла за огорожу й пішла в напрямку лісу, але її спинив окрик:

— Мала, а куди це ти пхаєшся, ледь ставши на ноги? До другого бога в Культ? — визирнула з вікна Ведана.

— Побути на самоті не вдалося... — похнюпилася Яра.

— Дав же... ритуал дитину, — Ведана вистрибнула просто у вікно, тримаючи в одній руці якусь подобу черевиків.

Взула їх, тупнула ногою і підпливла до доньки.

— О-о-о! Клас! Мамо, а ти знаєш що несанкціоновані експерименти з транспортними засобами заборонені? — Яра захоплено дивилась на новий винахід, що трохи димів.

Це було щось типу сандалів, тільки у вигляді круглих дисків із ремінцями, що кріпилися до ніг.

— Ну, твоя мама не настільки дурна, як дехто, щоби шукати в них надвідділком Захисників. Тут майже немає магії, лише трошки техніки та фантазії. Але ти ліпше скажи, куди зібралася, — вона облетіла доньку й загородила їй шлях.

— Не знаю. Походити. Подумати. Пошукати відповіді навколо й у собі.

— Магія не повернулася? — стурбовано зазирнула їй в очі Ведана.

— Я не перевіряла, — Яра зітнула плечима, ховаючи очі, — мені... страшно. Я не відчуваю особливих змін у собі... хоч... хоч і обрала Культ, якому буду *прислужувати*.

— Ти досі неправильно це сприймаєш, — зітхнула Ведана, — це не рабство. Це обмін. Ти знаєш, на чому ґрунтується взаємодія з богами?

— На чорних півнях? — спробувала пожартувати Яра, але матір лише закотила очі.

— Ні, дурне. На вірі! А ти ще не віриш.

— Як я можу не вірити в богів? Вони є, так само, як є я і ти.

— Ти не віриш у свою безпеку. Ти не довіряєш Стрибогові.

— А як я можу йому вірити, якщо... — вона стишила голос: — Я знаю, чому Мирослава так боїться за мене. Я чула уривки ваших розмов про ті знущання, яких вона зазнала від жерців.

Ведана у відповідь на її слова скрушно зітхнула.

— Це — жерці Альянсу. Мирослава ненавидить служителів Культу, але ти бачила, як вона довіряє своєму богові, яка вдячна за ту магію, яку він щедро їй дає. Ти ж ще не знаєш, що підготував тобі твій власний Культ. Треба тобі в Кель з'їздити, у Храм Стрибога. Розвідати трошки, що там і як відбувається. Зареєструватись, оформити документи, стати на облік, оце все... З таким не затягують — оно в Альянсі навіть штраф за довге неприїжджання можуть впаяти.

— Я би поїхала, — кивнула Яра, — але ти певна, що це гарна ідея?

— Поїдемо втрьох. Сумніваюся, що Мирослава зараз тебе саму туди відпустить — із такими новинами в Портлі.

— Я ж в Аркт їжджу вчитись. І в Аду їздила до Тані... — закотила очі Яра.

— Мала, ти знаєш, я завжди була на твоєму боці, — перебила її Ведана. — І якщо ти думаєш, я не знаю, що ти втікала ночами тусити в ліс до духів, — її очі хитро зблиснули, — і не прикривала твою худу дупу, ти сильно помиляєшся. Але в Крені руйнується Портал. Боюся, той песиголовець не буде останнім. Краще нам зараз не роз'єднуватись.

Про те, що на додачу до цього все її нутро волато не відпускати доньку саму, вона промовчала. Не розуміла наразі, де її відання, а де — параноя.

Вони повернулись у дім, де на них уже чекав заспаний Ростислав.

— Що, знову втікала в Культ вступати? — замість привітання підколов він Яру.

— Чуєш, якщо ти вже тут... Що таке? — звернула увагу Ведана на його червоне аж до вух лице. Ростислав старанно відводив погляд від її голих ніг. Повільне старіння, властиве відьмам, давалося взнаки: відьма виглядала років на п'ятнадцять старшою за нього.

— О боги, — вона помітила і накинула халат. — Так от... А розкажи мені, які в тебе плани на майбутнє.

— Вступити в університет ну... вчитися магії і працювати паралельно.

— Магічна квота? Непогано. Відчуваєш у собі сили на це?

— Я дуже цього хочу. Але мені вдалося лише підняти воду вгору вчора, і то випадково... Не знаю, чи вдасться швидко навчитись...

— Ну й що? Яра теж не контролювала це спершу. Уяви, що ти мала дитина, яка вчиться тримати ложку в руці й нею їсти. Ти, звісно, можеш їсти руками... Але ж ложкою їсти зручніше і приємніше, так? Ото вчися собі потроху. І це стане природним.

— А для мене така стратегія спрацює? — втрутилася Яра.

— Ні. Це наче тобі приростили крила, але відрізали одну ногу, — спробувала дібрати потрібну метафору Ведана, але дружній регіт звів нанівець усі її спроби, — коротше, працюйте обоє. А я пішла, — вона постукала ногами одна об одну, сандалії слухняно задиміли, — треба оце доробити і подати на патент.

— А ти взагалі як? — спитав Ростислав у Яри пізніше, коли вони обоє, сперши велосипеди об паркан, сиділи вже у його дворі.

— Ніяк. Такий дивний стан — наче з похмілля, але нічого не болить. Ведана, до речі, запропонувала мені поїхати в Кель, відвідати Храм Стрибога.

— Звучить логічно. Коли?

— Не знаю. Треба б іще з Мирою про це поговорити. А ти що робитимеш?

— А я... твоя мати права — треба сідати за книжки вже. Бо якщо почнуть формувати військові загони...

— Але хіба ти не надто малий, аби тебе призывали?

Ростислав витріщився:

— Ти реально не цікавилася? Селена роки три тому змінила закон, у нас тепер вік обов'язкового призову в армію найнижчий.

— Ем... ні, — відвела погляд Яра. — Старійшина що, боїться безробітних? Безхатків кудись забирають, молодих безробітних — призивають.

— Ага, аби люди зайняті були. Ти дзвонила Тані?

— Так, але вона з учора не бере трубки. Я написала їй, — стурбовано закусила губу дівчина, — але вона мовчить... Та і я не знаю, що їй казати. Тож... Давай вертатись до науки. Ще експериментуємо з водою?

— А в мене можуть бути здібності виключно до води? — він покірно вийшов за Ярою надвір. — Чи як?

— Та необов'язково. Суть у тому, що зараз, без Культ, у тебе є здібності до... плюс-мінус усього на початковому рівні. Це як початкова школа: всі однаково вчать писати, читати й рахувати, вивчають природу та малюють курчаток. А далі вже піде розподіл — кому краще даються гуманітарні науки, кому — математичні, кому — природні. По суті, так само з магією, от тільки знання тут сам не здобудеш. Кожен Культ ревно охороняє свою інформацію й досягнення, показуючи лише результати.

— Щоб не було чорнокнижників? — він задумано провів долонею над поверхнею води, але та лишалась непорушною.

— Так. Адже чорнокнижники — це ті, хто краде чужі знання й чужу магію. Їм недостатньо чарів і покровительства власного бога, і вони бунтують проти цього. Є, щоправда, ще страшніші — ті, хто обирає собі за богиню Мару і поклоняється їй та постійно намагається відродити Культ Смерті...

— Останні з таких найсильніших чорних чаклунів загинули в битві за столицю, хіба ні?

— Ну... були вислані за Портал, — зітнула плечима Яра. Вона нічого про це не пам'ятала, бо їй було всього лиш п'ять. — Якщо їхні

послідовники і з'являлись, то все це дуже швидко зупиняли чаклуни Крену.

— Тобто всі ці таємниці — через жменьку чорнокнижників?

— Ні. Ще — через бізнес. Кожен Культ ревно охороняє створені й запатентовані чари. Винятки становлять хіба маги-практики в Аркті, бо вони там періодично об'єднуються в шалені тандеми.

— І якому Культу належать винайдені ними закляття?

— А там уже йдуть важкі судові процеси, — вона спробувала пригадати хоч щось із права, — тож деякі винаходи й закляття закріплюються за винахідниками або ж за лабораторіями. Культам іноді це теж вигідно — вони постачають сиру магічну матерію під такі експерименти, взамін отримують цікаві вдосконалення. Це... чесно? Заплутано. Але здебільшого контрольовано. Типу, ти бачив, мене штрафували на використання магії за те, що я просто експериментувала. Бо експерименти з транспортним засобом без ліцензії.

— То мене тепер учить небезпечна злочинниця? — Рос не втримався, аби її не підколоти. — Тоді що в нас наступне?

— Пішли в дім, будемо запалювати конфорки і вчитись керувати вогнем.

Яра трошки почекала, насолоджуючись тим, як веселощі на обличчі Ростислава змінились на переляк.

— А як, ти думав, вчаться управляти вогнем? Свічки запалюють? — вона, тихенько сміючись, уже йшла до хати. Хлопець лиш похитав головою й поспішив за нею.

Розділ 18

Кель

— То про що ти з ними сьогодні говоритимеш? — несподівано почув Ардагаст, який ще кілька секунд назад був упевнений, що тут, серед скель і пагорбів, він сам-один.

— Самотність мені тільки сниться, так? — він усміхнувся кутиками губ. — Привіт, старий друже. Де ти був усі ці три дні, поки Портл бився в істериці?

— Молився богу, Ардагасте, і намагався хоч щось у нього вивідати.

— І як?

— Ніяк. Це можна трактувати як його позицію: «А тепер, люди, розбирайтесь самі. Порад і поблажок не буде».

Жрець завис у повітрі. Гірський вітер шарпав його одяг, і той тріпотів. Промені сонця освітлювали маску — сіру, як він сам. У темно-синьому плащі та зі своїм протезом серед усього сірого Ардагаст був єдиною яскравою плямою.

— А магічний екстракт у нас хоч буде?

— У тих же кількостях, що й завжди. Та нас малувато. Ще би хоч кілька чаклунів завербувати... До речі! Вітри ж якраз привели когось новенького в Культ. І що цікаво — в Альянсі. Незвично, що й там знаходяться відьми чи чаклуни, які прагнуть приєднатись до нашого Культу...

— Хоч якісь гарні новини.

Ардагаст присів на валун. Він майже не спав цієї ночі, як і в попередні ночі після повернення з Крену, тож очі злипались. Навіть попри шалену кількість кави, яку він у себе вливав.

— То що ти вирішив? Що їм запропонуєш? — Жрець плавно опустився поряд, повернув обличчя в масці в бік заходу сонця.

— А які варіанти? Як ми з тобою й обговорювали: те, на що ми багаті, — лікарів, медичні курси, навчання... Ну і, — він клацнув металевими пальцями, — підозрюю, треба буде скоро розширювати виробництво отаких протезів. І не тільки... Хто знає, що на нас чекає? І до чого взагалі готуватись?

— А Портал?

— Іскрив кілька разів, але жодна тріщина не відкрилася. Що кажуть Жерці інших Культів, розмовляв із ними?

— Давні приписи кажуть, що я не маю права тобі це розповідати, але я на них чхати хотів. Альянс мовчить. І я не розумію, чому. Це дивно, тривожно, — Жрець аж хруснув кісточками пальців, — здається, у цих Кльтах коїться щось дуже дивне — нові служителі встановлюють вельми дивні правила. Малолітні ідіоти, знайшли час.

— Обережніше, — стиснув губи Ардагаст, — ти недоторканий, але не настільки.

— Я — Жрець бога вітру, я слів на вітер не кидаю, — реготнув той. — Мене не почує ніхто, крім тебе. Тож про що я... Молоді Верховні Жерці дуже дивно поведуться. У них немає спокою і врівноваженості, таке відчуття, немов це малі бісенята. Хоч вони і стали на посади роки три тому. І немає кому їх приструнити...

— Селена зможе, — запевнив Ардагаст, — узагалі не бачу проблеми. Я сам її спершу боявся і слухався, як тільки став Старійшиною.

— Селена не має над ними влади.

Ардагаст скривився й потер скроні. Правила гри в його голові змінювалися, і це було дуже погано.

— Давно ти це знаєш?

— Дивно, що ти не помітив. Раніше Жерці Альянсу не були такі нахабні й самовпевнені, а тепер перейшли всі розумні межі, вони несуться так, ніби самі боги служать їм...

— Легше, легше на поворотах, — спинив його Старійшина. Після паузи сказав із гіркотою: — Шкода, що ти мовчав. Якісь дрібниці й мене непокоїли, але я намагався проганяти такі думки — вважав, що це моя надмірна підозрілість.

— Пробач. Гарних новин у мене немає. Може, ти порадуєш? Хоч щось відомо про Аду?

— Спитай щось легше. Звідти — тиша. Ну, як. Ніби сумбурно, але за протоколами — перерозподіл обов'язків між радниками Старійшини, оголошена жалоба, величезна гора бюрократії. Мають назначити нові вибори. А далі все. Як і немає жодної небезпеки чорної нечисті. Жодного зв'язку з нами, жодної роботи з іноземними дипломатами, ніби Ада зі смертю Зоряни стала закритим островом, окремою собі країною, — він сумно поглянув на захід сонця, — і місцевий Культ Ади також мовчить. Жодної відповіді на будь-який запит — про сили, можливість надати чаклунів або що. Вони... просто нас ігнорують.

— А це вже геть кепсько. Я спробую поворушити їх Верховного, — зітхнув його співрозмовник, — загалом вони мають на це право під час жалоби, як велить старий звичай — право на мовчання. Але ж не в умовах початку війни!

* * *

Аркт

На зборах Старійшин панувала гнітюча атмосфера. Велемир і Ардагаст прийшли завчасно, обмінялися короткими кивками й сіли по різні боки столу.

— Велемире, давай ще раз пройдемось, — порушив мовчанку Ардагаст, — скільки магічних дослідницьких лабораторій буде працювати в нас, а скільки — у вас?

— Усі лікарські — у вас, майже всі інші — у нас. Виходить, у вас поки близько десятка. Ми з Радою міста склали приблизний план, думаємо, чи встигнемо відкрити кілька центрів розробки нової зброї і чи вийде зробити це і на території Крену. Я можу показати, де і що буде територіально, — втомлено відповів йому чоловік навпроти й дістав із кишені телефон із тонкою тріщиною через весь екран.

Старійшина Келю сумно всміхнувся, згадавши, звідки вона: кілька років тому Зоряна, захоплена емоційною розмовою, змахнула рукою і вибила мобільний із рук Велемира. Вона не раз пропонувала подарувати йому новий, але Старійшина Аркту лише сміявся.

— Тепер точно не зміню, — Велемир спіймав його погляд, — буде згадка про її запальний характер.

— Розумію, — Ардагаст поправив срібний каф-змійку у вусі.

Велемир кивнув — знав, хто подарував йому цю прикрасу.

— Зоряну поховали вчора?

— Так. Розвіяли попіл над океаном. Вона завжди жартувала, що хоче саме такого поховання і ніяких пишних церемоній.

— Ти там був?

— Звісно, — похмуро кивнув Ардагаст.

Зоряна стала Старійшиною через п'ять років після нього, молода і запальна, завжди з кількома хитромудрими планами в голові. З плином спільних робочих буднів вони зблизилися, хоч зазвичай це і не було прийнято серед Старійшин. Тож і Зоряна з Ардагастом ніколи не афішували того, що часом могли випити разом і провести вечір за дружньою розмовою. Але Велемир знав.

— Не вини себе, померти все ж краще, ніж стати песиголовою. Ти не міг цього передбачити.

«Насправді міг би», — промайнуло в його голові, але Старійшина Келю змовчав.

У кімнаті з'явився Ярополк із великою папкою паперів та червоними від недосипу очима. Він навіть не привітався — одразу перейшов до справи:

— Я зробив усім копії списку того, що потребуватиме Крен для оборони. Наші відуні прорахували можливі варіанти розвитку подій. Один із них виглядає найвірогіднішим...

— Це раптом не той відун, який пограбував один із банків Альянсу? — перебила Селена, виходячи з телепорту.

Товстий шар макіяжу додав їй шкірі блідо-сріблястого саява, за яким вона завжди ховала втому. Ідеальна зачіска, діловий костюм. «Я абсолютно впевнена в собі...» — навіювала вона собі, дивлячись у дзеркало. Ці три дні були для неї надто важкими. Жерці сказали, що в неї дуже простий вибір — або люди, або магія. Жодні аргументи, а потім умовляння та безпомічні погрози на них не діяли. Вона палко доводила, що без магії проти магічних істот не підеш. Жерці відповіли, що Культи залюбки почнуть виробництво бойового обладнання, можуть гарно зачаклувати зброю та виготовити пастки на стільки упирів та вовкулак, скільки буде потрібно, але тільки якщо ніхто з тих, хто знаходиться в Культах Альянсу, не буде переміщений за його межі.

Звісно, крім студентів і дітей. Ті можуть їхати на навчання в Аркт стільки, скільки їм заманеться, — все одно Аркт з усіх боків оточений селами Альянсу. Але більше ніхто межі їх володінь покидати не буде. Їм потрібні всі. Селена цього не розуміла, та вона боялась піти проти них. Зараз у ній говорив не тільки релігійний страх немагічки — вона боялась ще й того, що Жерці залізуть в її особисті файли. Тріск Порталу означав і тріск її таємниць. Жінка дуже не хотіла, аби вони вирвались на волю раніше.

— Ми можемо вже починати? — голос Селени звучав незворушно, їй вдалося приховати розгубленість і тривогу.

Зашелестів папір, почалася непроста нарада — ознайомлювалися зі списками Ярополка, сперечалися, дорікали одне одному. Найбільше всіх збурило питання про створення армії. Останній збройний конфлікт відбувся в Аркті п'ятнадцять років тому, а остання війна — більше століття тому.

— Я не зменшу вік призову і не посилатиму на війну недовчених студентів, — упирався Велемир, — від них буде більше користі, коли стануть фахівцями. Але я можу оголосити набір серед дорослих магів та чаклунок... Візьмемо всіх на військовий облік. Якщо буде мало добровольців... будемо думати.

— Нам треба зрозуміти, хто звідти нападе. Хтось узагалі пам'ятає всі види нечисті, яку ми туди скидали, — Ардагаст утомлено потер обличчя, — місцевої та не дуже? Скільки там такого, що повзає, зникає, літає? Нам потрібна повітряна оборона? Нам потрібна магічна зброя проти монстрів із чаклунськими здібностями, типу того ж Блуду, чи вистачить вогняних пасток, якщо йдеться про вовкулак і песиголовців?

— Наші математики спробують усе підрахувати. Я списувавсь заради цього з Ярополком окремо, щоб нам передали архівні записи прикордонної служби Порталу... Просто це буде не так швидко. Тому треба, щоби Портал протримався довше. Ніхто не знає, може, він у такому стані ще роки простоїть. Все-таки, може, треба справити дослідження на те, чи можна було б тріщину...

— Пластирем заклеїти? — гикнув Ярополк. — Досі я чув про це лише байки, мовляв, інформацію про це можна знайти у Скрижалях... Тільки от де ті Скрижалі?

— Ти про зашифровані послання Древніх? — звела брови Селена. — Хай би цим зайнялися в Аркті. Велемире, у тебе ж місто вчених!

— Так, підкину їм роботи. Історикам особливо.

— Мені видається, ми щось упускаємо, — Селена похитала головою, — ми готуємось до цього, як до... попередньої битви. Армія на армію.

— А чому ти думаєш, що буде щось інше?

— Тому що... — вона затнулась і проковтнула чесну відповідь. Наразі їм ця інформація буде зайвою. Селена знала, що вона посмертно захищена статусом Старійшини, але вона доклала стільки зусиль, аби пам'ять про це була стерта, — і зараз не збиралась сама її відновлювати. Хто знає, може, *вона* не вижила? Хто знає, може, *її* загрози боятись не варто?

— Добре пам'ятаю, кого ми туди закидали, — пояснила Селена. — Чорні чаклуни напрочуд хитрі. І розумні. Так, під їхньою владою песиголовці, вовкулаки й упирі, які годяться лише для того, аби пустити їх зграями в ліси, але... Але якщо вони руйнують Портал, то, може, вони готові до варіанта, що ми тут підготуємо армію? І спробують нас у цьому обіграти?

— Це якщо вони його руйнують, а не він... руйнується сам по собі. Це ж магічний закон: усі чари мають свій термін придатності, — заперечив Велемир. — Я розумію, про що ти, але ми не можемо... дізнатись усе. Але можемо підготуватись максимально до того, що в наших силах. Мати хоч якусь... базу? А потім діяти за ситуацією.

Попри суперечки і навіть сварки, спільна загроза змусила їх забути про суперництво й особисті амбіції. Селена перестала приховувати втому, Ярополк упевненіше перераховував можливі потреби. Ніхто не реагував на появу Тіні — слуга нечутно ковзав залом засідань, подавав папір і письмове приладдя, напої та наїдки — він чудово знав потреби і вимоги кожного з присутніх. І ніхто не зважав на те, що іноді він затримувався над їхніми паперами, розкиданими по столу, довше, ніж це було потрібно.

* * *

Ада

Тетяна не могла заснути. Як би не крутилась у ліжку, відчувала лише камінь у грудях, що навіть продихнути не давав. І жодного сну.

Вийшла на балкон. Подумала, що там нарешті вдасться вхопити більше нічного повітря. Не вдалося — кожен вдих хотілось закінчити схлипом. Закуталася в Зорянину накидку, яку не знімала всі ці дні, і пішла у Храм Дани. Їй хотілось розради, і дівчина не знала, де ще могла б її отримати.

Вона і раніше крадькома туди заходила. Ніхто їй не забороняв, але це завжди було чимось інтимним, ніби поривом душі. Вона не вдягалася святково, як робила це Зоряна, збираючись у храм тільки власне на свята. Таня забігала до них у буденних штанах і сорочці із заковченими рукавами, з пірсингом у вухах. Вірила, що Дана або прийме її таку, або не прийме зовсім.

Юний жрець на вході в Храм кивнув їй радше з ввічливості. Його обличчя було блідим, аж прозорим — так і Тетяна виглядала під час сесії. Як навантажують молодих жерців, можна було лише здогадуватися, — вони покидали навчання в університетах Аркту і ставали замкненими від усього світу. Раніше вона вдивлялася в їхні лица із цікавості, як впливає на її ровесників цей статус, але тепер байдуже проминула.

У Храмі було красиво. Вітражі зображували морські пейзажі та морський народ духів, темно-сині стіни навіювали спокій і розміреність. Мовби штиль, що зустрічаєш рано-вранці на узбережжі. Башта Верховних Жерців височіла над рештою споруди, а прості миряни спускалися вниз — у зал, що був не тільки під землею, а й під дном океану, створений із каскаду підводних печер, надійно захищених міцними стінами та склом (чи ж то це були магічні екрани — дівчина так і не змогла дізнатись).

Тетяна пройшла до одного з найдаальших відомих їй закутків, де маленька статуя богині Дани стояла перед прозорою стіною, за якою синів океан. Сотні таких келій зі стільцями перед ідолами богині були розкидані величезним Храмом. Сівши, вона натиснула підошвою кросівка приховану кнопку — і враз за її спиною піднялась стіна води, відрізаючи дівчину від усього навколишнього світу. Тетяна сховала лице в долонях і заридала, нарешті відпустивши біль. Шум води вторив її сльозам. Постать, яка йшла за нею назирці весь час, лише

сму́тно похита́ла голово́ю і розчини́лась у ті́нях Храму́ до того, як її
всти́г помі́тити ще хоч хтос́ь.

Розділ 19

Вогнеківка

— Вони спеціально опублікували так багато указів водночас? — гортала ранкові новини Яра, попиваючи каву. — У цьому неможливо розібратися!

— Ти не хочеш розбиратися! — сердито відповів їй Рос. — Але я тебе прошу, благаю — помовч нарешті!

— Тихо! — Мирослава теж гортала стрічку новин. — Це важливо: Селена видала указ, що ніхто з Альянсу не буде мобілізований... Але більш того, — вона з недовірою перечитувала абзац знову і знову, — ніхто не може покидати межі Альянсу?

— Лише якщо вони в Культі Мокоші, Велеса чи Симаргла. От тільки я ж поки не зареєстрований як магик, ще й поки не належу до жодного Культу. А після історій про Культу Альянсу входити до них я точно не хочу, — скривився Ростислав, перериваючи відьму.

— Боги, вони навіть заборонили їздити в Аркт. Усім, окрім тих, кому треба на навчання, — Мирослава знервовано покусувала губи. — Але ж столиця якраз найбезпечніше місце. Вас би обох туди... Рос, тобі треба вчитись опановувати резерв, і магію, знати хоч ази... Бо інакше ти просто... Але де тобі на це взяти час?..

— Тобто треба пробувати вступати, — Рос похитав головою.

— Термін подачі закінчується буквально післязавтра, — Яра прогорнула ще декілька сайтів, — ти певний, що взагалі встигнеш усе зібрати й оформити?

— Лише із чортовою допомогою, — він зітнув плечима, — але хіба в мене є вихід?

— А це ідея, — презирнулись усі три відьми навпроти нього.

— Що? — він недовірко на них подивився. — У вас нема часом знайомого чорта?

Три відьми презирнулися, і Ведана голосно сказала:

— Чорте Василю, якщо ви не проти, запрошуємо на каву.

— Що? — Рос отетерів. — У вас є знайомий чорт? І в гості до вас ходить?

— А ви частіше згадуйте нас, молодий чоловіче, то й до вас завітаю, — запевнив чоловік у діловому костюмі, який щойно відчинив двері й увійшов.

У Роса відвисла щелепа. Чорти мали репутацію прискіпливих бюрократів і податківців. Коротше, їх ненавиділи всі. І зазвичай уникали, а не кликали на каву.

— О, Василю, привіт, любий! — Мирослава чмокнула чорта в щоку. — Ти щось давно до нас не зазірав.

— Та фінанси наче у вас у порядку, що мені тут робити? Одна відьма приєдналася до Культу Стрибога — так це ми одразу зафіксували, — він підморгнув Ярі. — Тепер треба почекати з тиждень — може, вона щось і утне.

— А це нормально серед чаклунів та відьом — такі стосунки? — Рос пошепки спитав Яру.

— Розцілювати чорта при зустрічі? Так, кожен чаклун за життя повинен поцілувати хоча б одного чорта, а заради власного благополуччя — хоча б трьох. Готуйся!

Ростислав судомно ковтнув клубок, що застряг у горлі. Три відьми презирнулися, стримуючи сміх.

— Допоможеш зібрати документи, необхідні для вступу цього малого в університет? — попросила Ведана.

— Аякже, хіба я можу відмовити аж трьом відьмам? — запевнив Василь, звичним рухом розвернув до себе вільний стілець і сів за стіл.

— У мене всі документи в порядку мають бути, я минулого року пробував вступати, а батьки, хоч і на заробітках постійно, але... — Рос, забувшись із переляку, спробував пригадати, що взагалі потрібно казати чортам.

— Спокійно, хлопче, зараз розберемось, — чорт театральним жестом дістав окуляри з нагрудної кишені, відкрив ноутбук, матеріалізований звідкись із повітря, і попросив:

— Називай прізвище, ім'я, вік... Чи мені тебе по гарному личку шукати?

— Осмоловський Ростислав. Вісімнадцять років мені. Народився і живу в Горбатову, — він потер лоба, — ще щось треба?

Чорт заперечно хитнув головою й на хвилину завис, вивчаючи текст, що з неймовірною швидкістю біг по екрану, потім здивовано гмикнув і вступився в Роса.

— Тільки не кажіть, що чогось бракує, — Рос не розумів причину витріщань.

— Що? — чорт кліпнув кілька разів. — Ах, так, документи. Та ні, просто порівнював твоє фото з оригіналом.

Василь намалював пальцями у повітрі знак, що спалахнув яскравими іскрами, прошепотівши щось, засунув у нього руку і витягнув тоненьку теку.

— Ха! Хвилина роботи — і повне досьє, — він кинув теку на стіл, — можете й не перевіряти. Правда, якщо ти хочеш вступити із результатами минулорічних іспитів...

— Так, я знаю, що в мене не найкращі результати, але ж тепер у мене є магічні здібності!

— Ага, — чорт примружився й пильно на нього подивився, — дар довго спав, а зараз магічний резерв активізувався? — сказав із притиском.

— Так, — кивнув Рос, усе зрозумівши.

— Буває, — погодився чорт. — Але це не означає, що ти прийдеш і легко вступиш. Тим паче, за розпорядженням Старійшини, Аркт змінює кількість місць та умови вступу: деякі факультети зменшують набір, а факультет бойової магії розширюють. Радив би туди й вступати. Або... подумай про факультет лісового господарства — квота для магів там є, а мені одна пташка нашептала, що лісовик Темнолісу не відмовиться дати тобі рекомендацію.

Василь намалював у повітрі ще один знак і витягнув із нього більшу теку.

— Тримай! Ти все це міг запитати в лика, але на папері краще виглядає. Це вимоги всіх університетів, куди в тебе є шанс пройти, й умови подачі документів! Можеш іти до лісовика — ось тут бланки, він знає, що писати.

Мирослава, наливаючи йому каву, згадала, як одного зимового вечора Василь у них у гостях повідав про те, чому насправді чорти

лишилися тут і ніхто не став відправляти їх за Портал, хоча їх боялись і вважали нечистою. Чортів рід зміг знайти собі заняття, завдяки якому вони могли легально дивитись на страждання людей — і не бути у цьому винними.

— А іспит на магічні здібності? — встригла Яра. — Він же буде стандартний?

— А, так, звісно, — відмахнувся Василь, — звичайний і абсолютно нецікавий. Ручками помахує. Дякую за каву, дівчата! — із цими словами він зник.

— Як виглядає іспит на магію? — витріщився на Яру Ростислав.

— Ой, через нього не парся! Пограєшся зі стихіями, як я тебе вчила, їм вистачить.

Раптово з повітря знову виник Василь. Він потупцяв на місці й перевів погляд із Мири на Ведану. Цього разу він був набагато блідіший.

— Тут ще новини з'явилися... ви певно вже знаєте, що за указом Альянсу, ти, Мирославо, не можеш покидати межі Альянсу, бо ти ж у місцевому Культі... Чому — ніхто з наших не розуміє... Але суть не в цьому...

— Чекай, ти це до чого? — перебила його Мирослава, стривожено вдивляючись у чортове обличчя.

— Чаклунів і чаклунок Культу Сварога, — Ведана втупилась у телефон, де раптово дзенькнуло сповіщення, — викликають...

— Незалежно від місця проживання? — перелякано перебила Благояра.

— Так. Культ, він... і... і вони викликають мене просто зараз? — вона втупилась у телефон, раз за разом перечитуючи повідомлення. — На попередні збори в Храм. Стану там на облік. На збори та дорогу до Культу в мене є п'ять днів. П'ять?! — вона підняла шалені очі на дружину.

Мирослава зціпила губи, побілівши, перевела погляд на доньку. Від раптового звуку сповіщення на власному телефоні Мира аж здригнулась.

— А якщо... якщо ти не поїдеш? Що з Даною станеться? А якщо... якщо Яра поїде в Аркт, а я спробую поїхати разом із Даною?!

— Люба, я не знаю, — чорт розвів руками. — Ми не маємо доступу до справ Культів, лише вони до нашої системи. Але ми всі знаємо про їхні сітки. І про те, як вони ними відловлюють людей.

Яра, зблідла, втупилася в екран власного телефона. Але він був усе так само порожній. Ростислав дивився то на одну чаклунку, то на іншу, не знаючи, що їм сказати.

— Я, мабуть... піду... до... лісовика, — він знітився, не знаходячи місця своїм рукам, — і-і-і... я... скільки з мене потрібно, за... ну... папка в руках ураз відчулась важчою.

— Підпиши зі мною договір, хлопче, і ми квити, — чорт простягнув йому ще один папірець. — Із тим, у що ти вляпуєшся, мені б дуже цікаво і твої папери повести. А це, так би мовити, демоверсія, перша послуга — безкоштовно.

Рос швидко підписався, майже не читаючи договір, і втік із будинку, щось пробурмотівши на прощання.

— Я... я теж піду, — промовив чорт, — робота кличе. Вибачте за погані вісті.

— Вони не від тебе залежали. Дякую, старий друже, — усміхнулась йому сумно Ведана. Василь безшумно розчинився в повітрі.

— І що будемо робити? — донька заламала руки, переводячи погляд з однієї матері на іншу.

— Слухатись кожна свій Культ, — Ведана зціпила пальці в замок, спершись на стіл, — усе ж... мене викликають просто на збори. З'їжджу і повернусь.

— Ти так у цьому впевнена?! А що як вони тобі не дадуть?! Що як вони тебе там замкнуть, що як ти будеш змушена... — Мирослава зірвалась на крик.

— Тихше, тихше, — перебила її Дана, рвучко й міцно обіймаючи, — а ще вони можуть дізнатись, як полагодити Портал раніше, ніж почнеться... війна? бійка? Що завгодно. Чи випадатиме по песиголовцю в рік, і регулярний магічний захист буде непотрібний. Усе буде гаразд, люба. Все буде добре. Я поїду зовсім не надовго.

— Або, може, бути інакше, — не вгавала дружина, — наприклад, цей Портал розсиплеться вщент просто завтра! А ви всі, кого викликали в Храм, просто помрете! Чому ніхто нічого не робив раніше? Чому нашу армію і бойове чаклунство занедбували роками? Та навіть в останній

битві за столицю проти кількох чорних виродків полягли десятки достойних чаклунів — а що буде тепер?

— Я не знаю, — видихнула Ведана, — але я ховатись не буду. Якщо всі ми зараз сховаємось — песиголовці будуть на порогах кожного нашого дому вже завтра.

Вона стиснула губи і глянула на доньку:

— І Яра мусить їхати.

— Куди, у Крен? — підвела заплакані очі на неї Мира.

— Ні, у Кель. І чим швидше — тим краще. Най вона дізнається, як у її Культи все влаштовано, най буде в контакті з жерцями. Най...

«Якщо що, вона там сховається», — ледь не зірвалось із її язика, але Ведана вчасно його прикусила. Вона боролась із бажанням просто зараз сховати доньку десь далеко-далеко звідси, аби бути спокійною, що їй нічого не загрожуватиме, доки Веда битиметься. Як вона п'ятнадцять років тому, коли на руках у них була маленька Яра, а в Аркті точилась битва за місто з темними чаклунами. Тоді її вибір був лишитися вдома. Вона його, власне, мала. У Яри має бути свій. Тим паче — і тут вона зміряла дівчину довгим поглядом, який та поки не розуміла, — з її силами з неї справді могла вийти сильна воїтелька. Напевно що.

Заперечити їй не було кому. І говорити більше не хотілось. Треба було збиратись.

Яра врешті залишилась на кухні одна, зібрала зі столу брудний посуд і заходилася його мити. Можна було скористатися для цього простеньким закляттям чистоти, але монотонна робота давала змогу освіжити голову. Вона намагалася заспокоїтися, відчути в собі хоч трошки сили, позбутися тривоги. Не вдалось.

Закінчила, пішла у свою кімнату і вмостила за столом. Ледь встигла відсмикнути руку від агресивної мухоловки, яку останнім часом намагалась перетворити в поїдачку мишей. Рослина, модифікована чарами з форумів і підручників із магічної біології, відмовлялась їсти мишей, але постійно намагалась покусати господиню.

— Продовжувала б робити собі флораріуми з грибочками — проблем би не було, — пробурмотіла Яра собі під ніс, — так ні, захотілось чогось нового придумати. Кель, Кель... — відкрила ноутбук, — що я про тебе знаю?

Знала вона малувато. У Келі жодного разу не бувала, навіть коли однокласники їздили туди на екскурсію — саме тоді захворіла. «Розвинута медична галузь, Культ Стрибога, живуть серед скель... Добре, що я висоти не боюся... Звичайно, через Темноліс не піду, а от рейковиком — кілька годин. Треба підшукати житло...»

— Вирішила, як добиратимешся? — постукала до неї в кімнату Мира.

— Та, рейковиком... Оце дивлюсь кілька хостелів... — знайти вільний і дешевий хостел було непросто: розважальні та лікувальні курорти Келю були популярні. — Чому ми ніколи туди не їздили?

— Тому що спокою знахарці немає ні влітку, ні взимку, а Ведана не хотіла їхати туди без мене. Шкода, що ти познайомишся з Келем і своїм Культом у такий час, а ми не можемо скласти тобі компанію. Але побудь іще кілька днів тут, а коли Ведана вирушить у Крен — їдь у Кель. Най у нас буде ще хоч трохи часу разом...

Яра кивнула, не відводячи очей від екрана. Знала: підніме їх, і щоками покотяться непрохані перелякані сльози.

* * *

За кілька днів Ведана сіла на нічний поїзд, міцно обійнявши на прощання дружину та доньку. Вранці наступного дня Яру проводжав на поїзд Рос, бо Мирославу викликали до важкохворої дитини. Скасувати цей виклик вона не могла, і Яра це розуміла.

— Слухай, я... — ніяково почав Рос, збиваючи носачами ранкову росу, — якщо я раптом зачеплю тебе за живе, ти скажи, і я до цієї теми більше не повернуся. Тебе вдочерили, правильно?

— І так можна сказати, ага, — усміхнулася Яра.

Вона знала справжню історію своєї появи в чаклунок, але їй ніколи не називали імен усіх учасників того дійства.

— Ти не знаєш, хто твої батьки?

— Ні.

— А хотіла б дізнатись?

— А що це змінить? Вони — чужі люди. Веда й Мира — мої мами, які мене виховали і люблять. Узагалі я... підліткою була дуже зла на них. Ну, на біологічних батьків. Не те щоб мені чогось бракувало, але... Ти знаєш, які жорстокі бувають діти. Одна дівчина сказала, що власні

батьки мене підкинули відьмам, бо я була страшна як чума. Я хотіла спалити їй коси, але просто розридалась і втекла додому. Мене розрадила Тітуня. Вона сказала, що я ніколи не знатиму, чому так сталося: може, вони не могли виростити дитину самі, може, помирили, може, їм і справді була не потрібна донька. Але цій сім'ї я була потрібна. Ведана навіть кинула роботу й амбіції в столиці та переїхала сюди заради мене.

У картках вона мовчала, не бажаючи розповідати таємниць свого життя всім навколишнім селам. Рос теж замовк, не знаючи, що ще спитати. Люди навколо них були смутні і тривожні — навіть діти незвично мало галасували. У такій атмосфері й доїхали на вокзал.

— Мій рейковик уже тут, — Яра перевірила квиток, — дякую, що провів.

— Спробуй не втрапити в халепу за ці чотири дні й не загубися в тих скелях, добре? — пожартував Рос.

Він простежив за тим, як вона зайшла у вагон, і повернувся назад. Йому час було до Темнолісу — хотів побачити лісовика, а ще сподівався, що саме там йому вдасться одна дуже важлива справа.

Дійшов до галявинки, залитої сонцем, сів на землю.

— Окей. Давай спробуємо! — скомандував собі.

Поклав долоню на траву і наказав їй рости. Прим'ята трава рости не поспішала. Ще одне зусилля — жодних змін.

— Красеню, агов! — долинуло з-за спини.

«Хоч би пронесло», — подумки змолвився Ростислав, повертаючи голову. На нього дивилась чорнокоса мавка.

— Красеню, ти закохався в траву чи що? Чого ти на неї витріщаєшся? Як витолочиш мою м'яту, я тобі ноги повідриваю.

«М'ятниця».

Вона спокійнісінько вляглася на траву коло нього, витягнувши босі ноги.

— То чого ти тут розсівся?

— Намагався магією спонукати траву швидко вирости.

— Що, всю одразу? — сипонула сріблястим сміхом. — Ти спершу одну травинку змусь вирости, а не сто. Йди сюди!

Вона вже стояла коло пишних кущів м'яти, хоча Ростислав міг поклястися, що м'ятниця навіть не вставала.

— Вибери одну стеблинку м'яти, тримай руки над нею. Попроси її виростити ще один листочок.

Хлопець слухняно підійшов, зосередився на крихітному паростку, обережно наблизив до нього долоні. Він думав про те, що листя має вирости, думав, думав, думав...

— Ти зараз луснеш! — знову галявину засипав сріблястий сміх.

— Але ж вона не росте! — вигукнув із розпачем.

Мавка засміялася ще дзвінкіше, а потім удавано перелякано замахала руками:

— Зупинись!

Рос опустил очі вниз і побачив, що стеблина рясно вкрилася листям. Більш того — вже пустила паросток для квіток.

— Як мені це контролювати? — він потер лоба.

— Дивись, щоби на лобі квітки не повиростали. Такий великий хлопчик, а магію не контролюєш?

— А може, в мені дар просто пізно прокинувся?

— Та всі в лісі знають, що зробив хлопець, якого Гай переніс. Ми не збираємося людям розповідати, але тут дурити навіть не пробуй. І вчись себе контролювати, бо інакше тебе контролюватиме хтось інший.

— Ти про... і як вона це робить? — спитав невідомо кого, дивлячись на порожнє місце, де щойно стояла мавка.

Розділ 20

Кель

Яру приспало ритмічне хитання рейковика. Розбудив грюкіт: зі столика впала її пляшка з водою. Сусід, немолодий чоловік у картатій сорочці, люб'язно підняв і подав Ярі. Вона подякувала, з подивом зауваживши дивні окуляри, які той одягнув, доки дівчина дрімала. Намагалась не роздивлятися його надто відверто, проте окуляри так і манили: оправа у формі маленьких долоньок, плутанина дротів на дужках, дивні візерунки нерозбірливих слів.

Та провідники оголосили про прибуття — за вікнами вже виднілись вершини гір навколо Келю. Перевірила, чи не забула чого, накинула кофтину. Крихітного закляття стеження, що прилипло до схованої в рюкзаку пляшки, Яра не помітила.

Вискочила з вагона першою, роззирнулася, звірилася з картою: до центру міста, де були розташовані хостел і Храм, треба було підніматися канатною дорогою.

Дорогою із захватом роззиралася: Кель від Аркту відрізнявся геть усім: Аркт був хаотичним, а Кель, здавалося, збудувала одна людина. У небо впирались сині й зелені дахи, картаті багатоповерхівки тулилися до підніжжя гір, схили яких були всипані маленькими будиночками з різнокольоровими стінами, усі вулиці встеляла бруківка всіх відтінків коричневого — все це нагадувало штрихи на картині майстерного художника.

Хостел, невисоку довгу будівлю на кілька поверхів, що сховалася в глухому куті вулиці, знайшла за примітною ознакою — яскраво-зеленими дверима.

— Добрий день, мене звати Віста, я адміністраторка цього хостелу. Ви бронювали в нас номер? — за стійкою її зустріла білокоса відьма, у якої за спиною папери сортувались просто у повітрі.

— Так, — Яра дістала з кишені паспорт, — на це ім'я та прізвище.

— Добре, дякую, — дівчина змахнула рукою, й один із бланків підлетів до чорнокосої, — розпишіться отут. Вас ми поселимо в майже безлюдне ліве крило — там забронювали номер ви та ще один добродій літнього віку, тож ніхто не потурбує. Приємного вам проживання. Не практику раптом закриваєте?

— Ні, я типу познайомитися з містом... До речі, не зможете підказати найкоротший шлях звідси до Храму?

— Найкоротший — не найбезпечніший, — застережливо поглянула на неї адміністраторка, — тож давайте я покажу вам два варіанти.

— Мені є чого боятись? У вас водяться страшні монстри? — не втрималась Яра.

— П'яних студентів, які чіплятимуться, — фиркнула у відповідь Віста. — Сама зараз перестала отим коротким шляхом ходити, бо вічно на них нариваюсь. Тримайте карту, йдіть отак, — провела лінію. — Це респектабельні райони, а ще — там найкраща кав'ярня і просто неймовірний оглядовий майданчик, — вона обвела обидва місця кружечками. А це короткий шлях. Раджу ним ходити лише вдень, і то швидко...

— О, давня знайома, — перервав розмову літній чоловік, який виходив із лівого крила, він зняв уявного капелюха, широко усміхаючись.

Яра кивнула йому.

— Ви знайомі? — Віста подивилась йому вслід.

— Їхали сюди в одному купе. Видно, телепортувався до вас раніше за мене.

Щоправда, Яра не бачила сенсу витратити закляття на просте переміщення містом, але, зрештою, їй було геть байдуже.

— Ходімо, я покажу ваш номер, — запропонувала Віста.

За кілька хвилин дівчина з насолодою впала в ліжко, потираючи плечі, що встигли затерпнути від рюкзака. «Як ви там? Я заселилась у хостел і мене навіть ніхто не зжер!» — маякнула в цидулку. Відповіді не забарились: Ведана ще не доїхала до Крену, Мирослава — коло пацієнта, Рос і Таня — не в мережі. Довго відпочивати не стала — нове місто кликало, вабило до себе.

Мало не підстрибуючи, поспішила до Храму — його башта здіймалася аж над хмари. Храми Альянсу й Ади не були такими високими.

— Щось... я переоцінила свої сили, — видихнула за півтори години: дертися пагорбами виявилось важкувато.

Храм був майже поруч, але вирішила зайти перепочити в кав'ярню за Вістиною рекомендацією. У невеликому приміщенні із червоними стінами було повно людей: туристи, одягнені в короткі шорти та спідниці, відрізнялися від місцевих жителів, які віддавали перевагу просторому, об'ємному одягу. Ярі раптово захотілося стати своєю для цього міста: знати всі ці звивисті вулички, одягатися так, як містяни, рухатися так само плавно, повільно й безшумно — немов сам вітер.

— Спробуйте безе? — спитав офіціант, помітивши, що Яра розгублено вивчає меню. — Найповітряніший наш десерт, — хитро усміхнувся.

— А давайте, — погодилася Яра.

Хлопець забрав меню, дзеленькаючи браслетами на руках. Він теж був вдягнений у довгий одяг — якусь накидку, але вона була яскраво-жовтою, помережаною багряними смужками. З його рудим волоссям і дивним макіяжем у вигляді червоних ліній здавалось, що це сам син сонячного бога Ярила, про якого Яра майже не чула, хоч і була названа на його честь. І звали його, якщо вірити бейджику, Світаном.

— Вперше тут? — він, швидко принісши тарілку, відходити від столика не поспішав.

— Аж так вирізняюсь?

— Надто уважно і водночас розгублено все розглядаєте. Можливо, вам ще чаю?

— Не відмовлюсь, — вона приязно всміхнулася.

Він приніс невеличкий заварничок і чашку. Яра, насипавши цукру, на мить задумалася, потім піднесла руку до чашечки, намагаючись змусити ложку рухатися по колу. У дитинстві вона придумала гру: уявляла, що магія стихій — це невидимі кольорові лінії, які можна змусити рухатися пасами рук. Але коли вона спробувала левітувати ложку, то випадково відчинила двері закладу навстіж і влупила чашкою об стіну, дивом не зачепивши нікого з відвідувачів.

— Якщо вам забагато м'яти в чаї, могли б так і сказати, навіщо ж тут усе трощити... — жартома дорікнув Світан, змітаючи скалки з підлоги.

Яра, присоромлена, сплатила рахунок, відшкодувавши розбите, і поспішила до Храму, пробурмотівши ледь чутні вибачення. Світан лише всміхався і похитав головою — він звик до новоспечених магів у Культі та їхніх витівок.

Зблизька Храм справляв ще більше враження: дівчина почувалася малою дитиною, безпомічною й мізерною. То був білосніжний палац, прикрашений різьбленими колонами. Його головна башта здіймалася так високо, що Яра не бачила й вершечка. На вході вона зіткнулась із групою молоді у дивному багат шаровому одязі — певно, учні жерців.

— Сподіваюсь, мені не треба так вдягатися, щоби увійти, — тихенько прошепотіла.

Поруч невідомо звідки матеріалізувався жрець, обличчя якого частково прикривав каптур:

— Не потрібно, дівчино. Такі мантиї носять жерці, звичайні прихожани можуть розмовляти з богом нашим у тому одязі, у якому їм зручно. Але пам'ятайте: у покоях Володаря Вітрів ваші слова можуть почути й чужі, якщо ви говорите надто голосно, — загадково промовив він.

Вона кивнула, не знаючи, як реагувати на слова цього чоловіка.

— Вам, можливо, чимось допомогти?

— Так, якщо можете. Я зовсім недавно приєдналася до Культу, — вона набрала повітря в легені, щоби продовжити, але чоловік навпроти зупинив її знаком руки і поманив за собою, обходячи будівлю.

— Можна було й через головний вхід вас провести, але хто вам тоді покаже Культові двері? — голос чоловіка звучав піднесено. — Оце ви мене, звісно, порадували на старості років...

— Чому?

— Тому що і відьми, і чаклуни приєднуються до нас не так часто. Тож це стало маленьким святом.

— А існує якась посвята?

— Що, вдягнули б сукню замість коротких шортів?

— Ну хоч би плащ гарненький, — вона осмикнула край картатої сорочки.

— Можемо видати. Є два варіанти — класичний темно-сірий і темно-сірий із написом «Я ЛЮБЛЮ СТРИБОГА». Жартую, нема такого. Та ви ще отримаєте наш одяг. До речі, я Лесь.

Вони підійшли до маленьких дверей, недоречних, на перший погляд, у такій гігантській будівлі. Жрець зняв каптура, відкривши лису голову й обличчя з довгими сивими вусами.

— Проходьте, панно, — запросив її жестом.

Яра ступила в темряву й остовпіла. Вона знову бачила арку головного входу в Храм, але через повністю скляні стіни вузького тунелю, у якому тепер стояла.

Підлога під нею попливла, і вона помітила, що стоїть на маленькій платформі, що повільно і напрочуд м'яко набирає висоту. Не стримавшись, присіла і провела під бетоном рукою — нічого, крім легкого сліду заляття левітації, не відчула.

— Ображаєте, — почула смішок жерця.

Посередині гігантського залу стояла величезна статуя в довгому просторому одязі без жодних ознак статі. За її спиною майоріли величезні білосніжні крила — здавалося, ними можна вкрити всю Вогнеківку.

— Куди ми зараз летимо? — наважилася спитати.

— У серце будь-якого храму — у бібліотеку, — чоловік загадково усміхнувся.

Яра побачила двері, до яких вони летіли, — білі, вони аж сяяли.

— Ну що, новенька, вітаємо в бібліотеці Культу Стрибога! Тут я вас, панно, передам у руки прекрасного Чеслава й покину. Довіряйте йому, як самій собі, — із цими словами Лесь зник.

Яра роззирнулася: все навколо було в білому густому тумані, розгледіти щось — марна справа.

— Проходьте, пані відьмо. Як вас можна називати? Бажано за паспортом, а то в нас тут періодично бувають любителки обрати ім'я «ДочкаСтрибога43», — відірвав її від цього заняття голос Чеслава, чоловіка за ресепшен-стійкою. Лише його обриси були чіткими та не ховались за туманом.

— Можна просто Яра, — дівчина сперлась ліктями на стійку, — повне ім'я — Благояра.

Поклала перед ним паспорт.

— Окей... — почувся стукіт звичайної комп'ютерної клавіатури. — Я вам зараз коротко все розкажу. Якщо що — курсів молодих магів у нас тут немає, кожен справляється своїми силами. Але у вас тепер є необмежений доступ до наших знань. У бібліотеці експерименти заборонені. Для цього є спеціальні кімнати окремо. До електронного каталогу матимете доступ навіть із домашнього ноутбука — але не до всього переліку книг, ми зовнішній мережі довіряти не спішимо, зараз вам створимо акаунт. Логін і пароль будуть надіслані на електронну пошту, напишіть потрібну. Ну, і дайте ваш номер телефона, якісь новини теж будемо ним повідомляти.

Яра слухняно все заповнила.

— Є якісь проблеми, з якими потрібне рішення просто зараз?

— Перестала контролювати силу чарів, — вона розвела руками, — і в принципі не відчуваю магію так... як раніше.

— Це нормально, у нас є книги, що ми з Лесем лагідно називаємо «Інструкція для чайників», — вони допоможуть вам повернутись назад у життя. А для простих тренувань є невеличкі тренувальні кімнатки за стінами бібліотеки — просто резервуйте їх завчасно, будь ласка.

— А якщо раптом узагалі нічого не виходитиме? — вона обережно подивилась на свої руки.

— Ну тоді будемо вам когось шукати. Наш Культ своїх у біді не кидає. До речі, щоби вас, за вашого бажання, звісно, можна було розпізнати, — він дістав звідкись зі столу дуже товстий згорток, — наші фірмові плащі-накидки. Ви ж бачили, що всі жерці носять одяг свого Культу? Всі магіки також можуть це робити — або на офіційні заходи, або за власного бажання.

— Ага, — вона взяла пакет і зважила його в руках, — а навіщо так багато?

— Там є літній, демісезонний і теплий зимовий.

Яра витягнула з пакета верхній і найлегший згорток, накинула його. Тканина, здавалось, сама підлаштувалась під її зріст і плечі.

Туман навколо них раптово розсіявся, відкриваючи незліченні книжкові стелажі, що висіли у повітрі. Лише деякі полички тулилися до стін. Над усім цим здіймався скляний купол.

— Вау! — видихнула Яра.

— Обожнюю так робити! — усміхнувся Чеслав. — Прошу до пошуків відповідей!

Він провів дівчину далі, до комп'ютера, і порадив не літати приміщенням, а, натиснувши на кнопку в пошуку, чекати, доки потрібна книга прилетить до неї сама.

— Ви можете все копіювати собі в нотатник, та лише нашими чорнилами, — він подав їй ручку, — так написане буде бачити лише той, чия рука писала. Правила безпеки, самі розумієте.

— Розумію, — Яра його мало слухала, намагаючись вихопити поглядом те, які чари її відкривались. Чеслав повернувся за стійку, даючи їй уповні насолодитись новими можливостями.

Минуло кілька годин. Відьма й не помітила, як споночіло: у горах сонце сідало швидше, ніж у її Вогнеківці. Втомлена, щаслива і збурена, вона відклала останній фоліант із тих, які нагребла в пошуку нових дивних знань, і попрямувала до виходу. Книги за її спиною самі розлетілись по поличках.

— Доброї ночі, — помахав їй Чеслав.

Яра попрощалася і тихенько причинила за собою двері. Ноги затерпли від довгого сидіння, тож ризикнула обрати короткий шлях до хостелу.

— Замовлю щось у номер поїсти. Де тут сервіси доставки? — бурмотіла сама до себе, легковажно уткнувши носа в екран телефона і бредучи тихим безлюдним провулком. Та її самотність порушили — спіткнулася, відвела погляд від телефона — перед нею з'явився сусід по хостелу в тих дивних окулярах.

— Вечір добрий!

Він усміхнувся і здмухнув із долоні закляття сну. Яра не встигла навіть скрикнути.

Розділ 21

Горбате

Ростислав відсунув від себе стосик книжок. З насолодою потягнувся, голосно зітхнув:

— Ну, перерву на обід я можу собі дозволити? — подивився у вікно.
— Хоча... швидше на вечерю.

Вийшов у двір. Там було напрочуд тихо: від будь-якого живого господарства мама з татом відмовилися, коли Ростислав переїхав у Аркт, а вони почали знову поневірятися по заробітках.

— Скоро треба буде вас збирати, — провів пальцями по майже стиглому яблуку, — можливо, батьки встигнуть повернутись до того часу... Хей, хто тут?! — мимоволі скрикнув, помітивши незрозумілий рух у сутінках.

Але відповіддю йому була лише тиша. І темрява, що згущувалась навколо нього. Враз повітря обважніло, стало гарячим і терпким. Роззирався, намагаючись зрозуміти, що не так, але нічого підозрілого більше не бачив.

Повернувся в дім, замкнувши двері на два замки. Здавалося, темрява відступила в родинних стінах — хата ж дісталася ще від діда, і оцей сімейний спадок оберігав. Він знав тут кожну тріщину, кожну шпалеру, кожну дошку й балку на горищі. Це заспокоювало.

— Тьху, вже видіння пішли з тими папірцями, — він потрусив головою, відганяючи дурні думки, і пішов готувати вечерю.

— А я зможу викликати вогонь? — промовив сам до себе.

З Яриною допомогою і під пильним наглядом маленького рудого пічного, який жив у відьом, він уже пробував зменшити і збільшити інтенсивність вогню. Підняв правицю долонею догори, намагаючись згадати тепло вогню, що немов лилось крізь його руку й допомагало керувати стихією. Заплющив очі, зосереджуючись. Звідкись узялися

думки про новий закон, про те, що батько може втратити роботу, а Ведана вже виїхала в Крен... Рос скрикнув — жар обдав його обличчя. На його руці з'явився вогник — там пашіло жаром невелике багаття.

— Але ж... я ще не мав би бути на таке здатним? — він стиснув пальці в кулак, погасивши вогонь. — Треба спитати в Яри, чи це норм узагалі.

Та дівчина на цидулку не відповіла. Повідомлення у вхідних було лише одне — від мами.

«Якщо вдасться вступити, ми приїдемо якраз до кінця шостого місяця сезону. Проведемо на рейковик». Ростислав сумно всміхнувся. Його вісімнадцятий день народження вони таки пропустять. Але хоча б побачаться.

Він здригнувся, краєчком ока вловивши якийсь рух за вікном.

— Та що відбувається?!

Підійшов до вікна — і враз відскочив. Здавалося, темрява, що згустилася за вікном, почала заповзати у шпарини, перетворившись на тягучу чорну рідину. Він перелякано спостерігав за тим, як чорнота скрапувала вниз із підвіконня на підлогу і поволі повзла до його ніг. Спробував повторити трюк із вогнем, але на долоні з'явилась лише іскорка. Звідкись долинув регіт — Рос озирнувся — нікого. Чорнота тим часом оточила його, утворивши коло навколо його ніг. Здавалось, що регіт лунає саме звідти.

— Геть! Геть! — він спробував наступити на темряву. Але хіба можна на неї наступити? — Геть з мого дому!

— Я вже у твоєму домі! — зашипіло навколо нього. — Я — в тобі. Тобі не слід мене боятися, хлопче!

Рос заплющив очі, намагаючись не вслухатися в ці звуки. «Тепло, тепло, тепло», — промовляв подумки, простягнувши руки. Відчув уже знайомий жар, що обпалив обличчя. Розплющив очі. Темряви більше не було. Кухня виглядала абсолютно звично.

— Боги, що зі мною? — він утомлено впав на стілець, потираючи лоба. Раптово зрозумів, що, лягаючи спати сьогодні вночі, світло він повністю не загасить.

Крен

Ведана у своїй маленькій келії у Крені, яку їй люб'язно надали на території Храму Сварога, знервовано поглядала на телефон, очікуючи хоч якогось повідомлення від доньки.

— Сезон із нею разом погано на мене вплинув, — пробурмотіла під ніс.

Відкрила приватний чат із Мирославою в цидулці й натиснула на голосовий ввід:

— Привіт, моя люба. У мене все гаразд, я не затримаюсь тут довше, ніж на три дні. Тут гамір і хаос. Видно, поки нас тільки порахують, опитають, поставлять на облік чи щось таке. У будь-якому разі, так нам сказали. Не знаю, що вони задумали насправді. Місто спантеличене і тривожне, якесь сумне і побите життям. Але піду погуляю, тут усе ще так гарно, як у часи мого студентства. Не тривожся — я дам собі раду. І передай Ярі, що я їй голову відкручу, як ще раз пропаде зі зв'язку на пів дня.

Ведана вимкнула телефон. Причепурилася, одягнувши червону сорочку та бордові джинси — кольори свого Культу.

— Як можна було так спалюжити місто, де виробляли просто неймовірні речі, — відьма покрутила величезну ковану стару брошку на грудях, що зображувала язики полум'я, сплетені в танці, й була головною ознакою її належності до Культу Сварога, — і так майстерно, що жоден майстер іншого бога не міг повторити ці шедеври?

За кілька хвилин вона впевнено йшла вуличкою, розглядаючи будинки, що подекуди зяяли розбитими вікнами. Але хоч і намагалася дотримуватись обіцянки триматись від небезпеки подалі, ноги самі несли її до Порталу: «Я тільки здалеку подивлюся, тільки здалеку...». Вона знала, що місцину мають охороняти бойові чаклуни та військові немагіки, але ж не будуть вони стояти аж до самого міста?

У передмісті її спинила молода жриця. Характерні металеві браслети на руках і ногах бриніли і поблискували позолотою. «Здешевили», — подумки фиркнула Ведана, згадуючи, як раніше замість позолоти на зап'ястках блищав сірий метал, оздоблений вигадливими візерунками.

— Вам далі не можна!

— Я ж ніби приїхала місто охороняти, — вона пробувала вдати дурепу.

Чорнява жриця, яка чимось нагадувала її саму в молодості, не повелася.

— Ви приїхали на загальний збір. Зараз далі йти не можна. Це небезпечно.

— А як місто охороняти, якщо я навіть не можу підійти до того, від чого потрібно охороняти?

— Після зборів дізнаєтесь.

— А можна тут десь хоч здалеку подивитися? Я так довго прожила в Альянсі, що все призабула.

Жриця зміряла її поглядом, зважуючи всі «за» і «проти».

— Є оглядовий майданчик на території міста. Але далі — зась. Ясно? І тільки під моїм наглядом.

— Так, — відьма задоволено усміхнулась.

Жриці відверто бракувало компанії, тож вона дуже швидко порушила мовчанку, звернувшись до ведунки:

— А це... правда, що Альянс не пошле нікого на допомогу? — жриця йшла на пів кроку попереду, піднімаючись маленькою вуличкою, що зміїлась угору між будинками. Поодинокі перехожі геть не звертали на них уваги й уже точно не сахались поблажливо і з острахом від жриці, як це було в селах Альянсу. Веда подумала, що, попри всі чутки, у місті не так багато і змінилось.

— Правда. Усім, хто в їхніх Культах, заборонено покидати межі Альянсу. І тільки їхні боги відають, чому, — зітнула плечима Ведана, — пояснити це також не збираються. Ми ж можемо перейти на «ти»?

— Та звісно. Я ж просто жриця. І ми в одному Культі.

— Ну, в Альянсі я мала б ще звертатись пошепки, — фirkнула Ведана, — там ще те дикунство, — вона на мить перелякано затнулась, побоявшись, що на неї тут же донесуть, а потім гмикнула.

— Що? — жриця здивовано подивилась на неї, але Веда промовчала, боячись здатися забобонною дурепою. — Ми прийшли. Далі йти заборонено, але звідси можеш поглянути.

Вони зійшли на маленьке узвишшя — давно покинутий оглядовий майданчик, невідомо ким тут збудований настільки давно, що каміння вже поросло мохом. Але який відкривався з нього краєвид! Позаду

величезного, схожого на сіре дзеркало Порталу простягався океан. Навколо нього розсипались вогники — то вартіві несли свою службу. Тріщини із цієї відстані видно не було — і Веда наївно цьому зраділа. Може, не все так і погано із чарами Древніх? Але страх все одно не відступав.

Вогнеківка

Страх відчувала і Мирослава, яка забила на припічок, намагаючись утримати дрижаки, що проймали все її тіло. Але не за себе.

— Тобі вже давно не двадцять років, — прошипіла сама на себе, — що ти витворяєш? А що хочу, те і витворюю! — відповіла сама собі. — І зараз я збираюсь... збираюсь сісти вишивати і тривожитися. Чудовий список справ для жінки на вечір!

Але вишивка її вгамувати не змогла. За п'ять хвилин спересердя кинула шитво на стіл.

— Та що взагалі відбувається? Де ця бісова дитина?!

На телефоні висвітилось сповіщення. Швидше променя світла кинулася читати:

«Уже в номері. Втомилася. Завтра подзвоню».

Її донька ніколи так не писала. Ніколи. Жодного фото? Жодного смайлика? Востаннє Яра так робила, коли тікала вночі з гуртожитка гуляти всю ніч і намагалася не спалитися.

— Ну зараз я тобі такого не дозволю зробити!

Набрала номер Яри, але їх не з'єднувало — телефон доньки тепер був вимкнений.

— Та якого біса?!

Щоби хоч чимось зайняти руки, машинально відкрила гримуар і спробувала залипнути у стрічку новин. Не вдавалось — від цього внутрішня тривога лише наростала, виїдаючи її ізсередини. Але вперто продовжувала тримати в руках телефон — раптом щось таки відволіче? Або раптом Яра зараз передзвонить? Але за пів години звістки від неї так і не було. Натомість стрічка новин принесла вельми дивний допис.

— Якого... — вона рвучко видихнула і, зойкнувши, затулила собі рота долонею.

На фото виднілась стіна будинку, другий поверх якого було вщент розтрощено, і натовп місцевих жерців, які не пускали роззяв підійти ближче. Під фото миготіли літери: «Вибух в одному з хостелів Келю. Кількість постраждалих та подробиці з'ясовуються».

Розділ 22

Кель

Яра отямилась, відчувши, як холод пробирається її кістками. Прокліпалась, намагаючись побачити хоч щось у цих сутінках. Обриси кімнати почіткішали, водночас давши осягнути ступінь її проблем: вона сиділа на звичайному дерев'яному стільці посеред кімнати з прив'язаними до його ніжок руками та ногами.

На столі ліворуч від неї засвітився екран телефона. Яра ледь чутно смикнулась у його бік і зрозуміла, що це даремна справа: так вона просто впаде на підлогу. Мало того, її долоні були в дивних металевих рукавичках, кожен палець закутий у залізні пластини — вона не могла ні розігнути їх, ні зігнути. Тим паче вона не могла накласти хоч якісь чари.

— О, ти мовчиш? — долинув ззаду скрипучий голос. — А чому не гукаєш на допомогу?

— Кого, мишей? — вона спробувала озирнутись, але все одно не бачила постаті нападника. Зате побачила кругле вікно. Точно таке саме, як у її кімнаті.

— Та хоч би Вісту, — дід, який нещодавно мило усміхався їй у провулку, зараз грубо схопив її за обличчя. — Водички?

Знову смикнулася, спробувала таки заверещати, але викрадач насильно влив їй у рота настоянку. Благояра закашлялася так сильно, що, здавалося, от-от виплює легені.

— От тепер можеш кричати, — задоволено заявив, ставлячи пляшечку на стіл. — Ой, тобі хтось пише! Питають, чи ти вже в хостелі.

Яра розтулила рота задля різкої відповіді, але не змогла видати жодного звуку: її голосові зв'язки заніміли. Почала швидко дихати, намагаючись угамувати паніку, що підступала до горла.

— То як відписати? «Любі, я вже в хостелі? Матусю, усе добре, цьомки?» — його голос був удавано солодким. — О, не поставила пароль на телефон. Так мило з твого боку: попіклувалася про мене. Відповідь: «Уже в номері. Втомилася. Завтра подзвоню», — він вимкнув екран. — А може, й ні.

Яра знову запручалася, намагаючись зрозуміти, чи зможе хоч трохи ослабити пута. Мотузки боляче впивалися їй у шкіру, але не піддавалися.

— Тихше, панно, тихше. Ваш магічний резерв дуже збурений і непостійний. Він узагалі дуже дивний — більший за будь-який, що я коли-небудь бачив. Навіщо тобі так багато магії? Поділись, а? Зовсім трошки, мені багато не треба...

Він вийшов у ванну кімнату. Яра почула, як ллється вода — набирав у щось. Повернувся назад. Вона могла лиш безсило за ним спостерігати. «Звідки він узагалі знає про мій резерв?! Не може ж оце він бути Верховним Жерцем!» Чолов'яга тим часом занурив руки у відро. Очам дівчини відкрилася огидна картина: з діда зливалася його людська подоба. Руки й обличчя вкрили бульбашки води, маленькі й великі. Негідник увімкнув лампу, і Яра змогла придивитися. Він не був ними вкритий — він із них складався. Аби могла зараз заверещати — точно вокала б до втрати голосу. Але не виходило.

Він помітив її переляк.

— Ой, та нічого страшного. Ти б із повітря складалася, якби пішла моїм шляхом... Хоча... стати повітрям, мабуть, було би цікавіше... А тут доводиться якось триматись купи. А тепер, — він відчинив навстіж вікно, — відчуваєш вітерець?

По її тілу пробігли дрижаки, коли вона відчула тепер уже рідну їй стихію.

— А якщо здерти з тебе шкіру — уже й не відчуватимеш, — він вищирився. — Тож давай співпрацювати, щоб я ото таким не займався. Знаєш, що тобі треба? Боятись. Бійся, бійся — мені потрібен твій страх!

Благояра з усіх сил старалась не плакати. «Сльози — це вода, сльози — це вода, не можна давати йому такої влади над собою... Сльози — вода», — повторювала вона собі.

Вітер у кімнаті посилювався.

— Давай, давай, дівчинко, — він нетерпляче тупцяв навколо неї, а в шибки били пориви вітру, — давай!! Збурюй резерв ще дужче!

Яра намагалася зрозуміти, що йому треба. Викрадач дістав довгу валізу, що за формою нагадувала футляр для скрипки.

— Хочеш послухати, що з тобою буде? Не хочеш. Але все одно послухай. Всі мої... кхм... пацієнти... краще підходили для операції, коли вони знали всі її деталі... Знаєш, я хотів стати лікарем. Але бути зілляваром значно цікавіше. Ти ж колись думала про те, як багато можна закрити в маленькій пляшечці? У ній можна зберегти славу, залити туди огиду, закоркувати смерть! Ти стаєш всесильним! Сам стаєш богом!

«Думай, відьмо, думай...» Вона боялася мало не до неприємності, але вперта злість змушувала її перебирати варіанти втечі. Мотузки на руках усе ще не піддавалися.

— Так от, — він відкрив валізку і провів пальцями по пляшечках у ній, — просто подивися на це. Найцікавіші зразки молодих чаклунів і відьом... Найвідбірніші екземпляри! З їхніх магічних резервів я зможу зробити надчаклуна! Того, кому не буде потрібен дозвіл, того, хто не буде обмежений одним Культом! — він прикрив від захвату очі — якщо так можна назвати бульбашки, що були замість них.

«Думай, мала, думай, — Яра намагалась не уявляти долю всіх тих, чії резерви зараз були закорковані в його пляшечках, — я могла би збити його вихором... Але як це зробити?» З ліжка злетіли подушки, пляшечка із зіллям на столі захиталась і впала, покотившись до краю. Дід ледь устиг її спіймати.

— Це ж скільки в тобі сили! Як же ти волаєш до чарів! Ох, який активний буде твій резерв! — він задумано протягнув, дивлячись на неї. — От чого-чого, а вітру в моїй колекції ще немає, як ти можеш бачити, ви ж... як вітер у полі — не спіймаєш!

Зареготав, тішачись із власного каламбуру.

«Але... вітер може спіймати мене», — Яра, осяяна раптовою ідеєю, затихла, слідкуючи за його діями. Коли він повернувся до неї, вдягнувши вже знайомі їй окуляри, дівчина набрала якомога більше повітря в легені. І пронизливо засвистіла.

— Ти задовбала, — ображено прошелестів їй Посвистач, коли повітря в легенях скінчилось, — я тобі ш-ш-що, хлопчик за викликом?

Яра у відповідь лиш кліпала очима. Вітер цього разу був доволі фізичним і схожим на людину — стояв просто посеред кімнати, склавши руки на грудях. Чорне волосся впало на сірі, мов асфальт, очі.

— І? С-с-с-сама не можеш справитись, відьмо? Ну в тебе вже є сила вітру, до того ж — дуж-ш-ше велика. Вічно будеш-ш-ш мене так кликати?..

У нього полетіло бойове закляття в маленькій баночці: чорний чаклун не збирався просто так здаватись. Посвистач ураз став примарним — скляночка пролетіла крізь нього і розбилась об стіну. Пролунав вибух, на місці стіни тепер з'яяла діра.

— Так, ти бісиш-ш-ш, — Посвистач зітхнув, — піна ти бульбаш-ш-ш-шкова! Ти ж знаєш-ш-ш, щ-ш-шо буває з бульбаш-ш-шками на вітрі? — він тихо дмухнув.

Ліва рука викрадача розсипалася бульбашками, розлетілася по всій кімнаті, доки той верещав, надриваючи голос і хапаючись за обрубок іншою рукою.

— І...

Права розлетілася на ще менші крапельки.

— А тепер — маленький урок фіз-с-с-с-сики. Що буде, якщо натис-с-с-снути на бульбаш-ш-шки? — засміявся Посвистач.

Звук лускання бульбашок прокотився кімнатою. Запахло тванню.

— Фу, — скривився вітер, — фу, фу! Як негарно — так с-с-смердіти. Ну, відьмо... А чого ти вс-с-се ш-ш-ш-ще... перепрош-ш-шую, — він зайшов їй за спину, — о ні, залізо! С-с-с-слухай, я не надто люблю залізо, а воно — мене. Треба покликати тобі трохи підмоги...

— Що тут відбувається? — двері в кімнату винесла Віста й застигла на порозі, тримаючи в руці відкорковану пляшечку з підливним закляттям. — А щоб мені Посвистач...

— Це звертання чи як? — повернувся до неї вітер.

— Ой, пробачте, — вона низько вклонилася, — не помітила. Ви такий...

— Проз-с-сорий. Роз-с-св'яжуй дівчину! О-о-о, примчалис-с-ся, — він скривився, дивлячись на постаті в сірих каптурах, які злетілись до діри в стіні. — А де ви були п'ять хвилин тому, коли оцей водяник з-с-сібрався з-с-с відьми рез-с-серв витягувати?

— Як можна витягнути з людини...

— Жахіття, — перебив Вісту Верховний Жрець, який матеріалізувався просто за спинами молодших жерців, — яке жахіття! Ну, чого застигли?! Зберіть цього недозлодія до купи й най тільки спробує розлитися водою! І... Стрибоже! Та розв'яжіть ви вже дівчину!

— Вона ш-ш-ш-ще й зачаклована, знайдіть протиотруту, — прошелестів Посвистач, розчиняючись у повітрі. — Яро, ти не маєш с-с-с-свого олтаря поки — можеш-ш-ш принести вдячну пож-ш-шертву мені в Храмі. Але я тебе прош-ш-ш-шу, без чорного півня, — він скривився, — я вегетаріанець.

Посвистач зник. Віста, витягши кишенькового ножа, розрізала мотузку за мотузкою, звільняючи чаклунку.

— Як він узагалі людські резерви бачив, водяник недороблений? — Верховний зняв із діда окуляри й покрутив їх у руках. — Вісто, у вас в аптечці є кілька протиотрут. Неси сюди негайно.

— Звідки ви?.. — але вона проковтнула кінець запитання, згадуючи, перед ким стоїть, і хутко вибігла.

Яра, уже звільнена з пут, продовжувала сидіти на стільці: металеві рукавички досі блокували руки. Кілька магів помістили діда у вихор, мовби у клітку, і вилетіли з ним. Унизу під стінами стали збиратися люди, зацікавлено розглядаючи діру і знімаючи все це на телефони. Жерцям довелося оточити будівлю й відтіснити роззяв.

— Бери ножа, — кивнув Верховний одному з жерців, який лишився в кімнаті. — Отого — з його колекції. У ньому — необхідна магія.

Яра сторожко на них зиркнула, на її плече лягла рука Верховного:

— Тихше. Дівчино, ми тебе не скривдимо. Не смикайся, це залізо скувало тебе надто надійно — на ньому закляття.

Жрець із ножем зняв каптура. То був Чеслав, тож Яра видихнула. Він дуже обережно взяв її за зап'ястки і повільно, палець за пальцем, розрізав металеві рукавички. Яра розім'яла онімілі руки.

Повернулася Віста з ліками. Намагаючись не дивитися на валізу чорного чаклуна, змішала вміст із кількох пляшечок.

— Тримай, мала, випий, — подала чашку Ярі.

Напій зігрів горло.

— Хр-ррр, — захрипіла Яра і від радості ледь не вдавилась: — Й... я...

— Чудово, голос повернувся. Я б радив зайти завтра до лікаря. Покажи йому ось це, — Верховний Жрець намалював на тильному боці її долоні маленький знак, — і далі просто слухайся всього, що він скаже. А ще це захисне закляття. Діятиме три дні. Вибач, — стиснув її плече трохи сильніше, — що тобі довелося таке пережити. З радістю познайомився б у... більш нормальній обстановці. Вісто...

— Так, я все зрозуміла, — адміністраторка кивнула, — я подбаю про неї.

— Добре. Вам варто налаштувати систему охорони.

— Я давно прошу власника про це, він відмовлявся...

— То передай, що Верховний Жрець просить, — у його голосі загудів метал, здавалося, здригнулись навіть стіни. — І... Вісто. Ти ж не хочеш втратити роботу? Чи перспективу знайти будь-яку наступну?

— Н-н-ні, — почала затинатись адміністраторка.

— То ти *нікому нічого не розкажеш про валізу*. А зараз...

Його погляд упав на Яру. Та не витримала і відвела очі. Але залякати її не було чим. І вона це чудово знала. Все тіло напружилось — невже цей Жрець такий же, як і в Альянсі? Невже він теж керує страхом і погрозами?

— А зараз займись, будь ласка, гостею. І попіклуйся про її безпеку.

Віста закивала і вивела Яру з кімнати.

— Тепер усе добре, — приговорювала адміністраторка, ведучи її по коридору, — я поселю тебе поруч зі мною, у головному крилі, гаразд? Там не такий гарний краєвид із вікна, але я буду поруч постійно, добре?

— Так, — видихнула Благояра, намагаючись іти не хитаючись (вдавалось кепсько).

— Давай я тобі зараз принесу щось тепле і заспокійливе? — та лиш кивнула у відповідь.

Дівчина, залишившись наодинці, зазирнула в дзеркало над столиком. Вдивилася в сіре обличчя, розтерла сліди від заліза на зап'ястках. Опісля впала на підлогу і розридалася. Віста, повернувшись, ледве змогла всадовити її на ліжку, а тоді міцно пригорнула до себе.

— Я принесу сюди всі твої речі, — запропонувала.

Яра кивнула. Взяла з її рук горнятко із чимось, що дуже віддавало сонливими чарами — такими ж, якими Мира поїла її в лабораторії.

Але заснути і проспати це все здавалось зараз найкращим рішенням, тож дівчина одним духом випила чашку.

Віста метнулася знову за двері, туди, до старого номера. Верховний Жрець, який досі там залишався, ніяк не реагував на її метання: він вивчав окуляри. Він розумів, що у валізі — резерви, бачив їхнє криваве світіння магічним зором Верховного Жерця. Але намагався зрозуміти, яким чином звичайний, най і чорний, чаклун теж їх бачив. Опустив окуляри в кишеню — підозра падала на них. Але запитання на цьому не закінчувались. Наприклад, із волі якого бога в цієї нещасної дівчини штучно збільшений резерв?

Розділ 23

Кель

Яра прокинулась після короткого і дуже тривожного сну й потягнулась до телефона, досі вимкненого. Як тільки увімкнула, на екрані з'явилась іконка виклику.

— О боги... — вона взяла трубку й заспано пробелькотіла щось схоже на «привіт».

— Ми побачили останні новини про Кель...

Яра різко сіла в ліжку. Враз пригадалися події цієї ночі. На руках досі красувались синці.

— Мені здалось це дурним сном... Я... я вчора, здається, випила сонне зілля від Вісти, — намагалась вона прокліпатись. — Тому навіть не написала, виб...

— Віста — це ота дівка, яка сидить на рецепції? — Ведана, гніваючись, майже прошипіла її ім'я. — І та, яка ледь не загнала тебе в могилу? Де камери? Де хоч щось?

— Звідки ти знаєш, що саме мене?.. — здивовано спитала Яра.

— Доки Мира намагалась тебе добудитись, я подзвонила цій дівці. Ти ж скидала геолокацію, де ти зупинилась. І я сказала все, що про неї думаю, можеш не сумніватись, — Ведана міряла кроками свою тимчасову келію в Крені.

— Ма-а-амо, вона не винна, — запротестувала все ще ослабленим голосом, — він мене сюди телепортував. Вона не могла цього побачити... А... до речі... що саме вона вам розповіла?

— Що ти викликала собі на допомогу Посвистача, той тебе знову врятував, а того псевдолікаря вже запхали у в'язницю.

— Ну от, усе добре закінчилось, — спробувала підбадьорити її Яра, — а ще я побачила Верховного Жерця!

— Не намагайся мене заспокоїти. Як він узагалі тебе впіймав? — почулось розлючене зі слухавки. — І повертайся додому сьогодні ж!

— Ні. На мені тепер захисна мітка Верховного Жерця, мене ніхто не чіпатиме ще три дні, — Яра не давала матері вставити і слова. — Я не хочу отак повертатись, мамо! Я хочу хоч встигнути в Культі всі запитання поставити, а може, я встигну щось ще дізнатись, може, я хоч зрозумію, навіщо тому маніяку був так потрібен мій резерв! — її голос затремтів.

— Що? — Ведана завмерла. — Що ти щойно сказала?

— Резерв. Мамо, він хотів, — вона затрусилась, — мамо, він хотів вирізати мій резерв. Він так учиняв уже не з одним чаклуном! Віста вам не казала, так? Їй Верховний Жрець заборонив.

— Ні. Жодного слова.

— А... а в новинах про це було?

— Тільки що це той маніяк, якого ловили весь сезон. Чекай... але... тобто резерв? Він не мав би їх навіть бачити...

— Може... — Благояра спробувала заспокоїтись і видихнула. — У нього були дивні окуляри, усі в дротах таких... може... через них?

— Вони... де вони? — спробувала спокійно спитати Веда, пополютнівши.

— Їх забрав Верховний Жрець, — на цих словах її матір затулила собі рота долонею, аби не закричати й не налякати власну дитину, — тож... не знаю. Вони хочуть тримати це в таємниці, певно, бо це чорне чаклунство. Цікаво, чи будуть його публічно судити, чи...

— Доню... — ледь чутно видихнула Ведана, — набери Миру. Мене терміново кличуть. Ти точно в порядку?

— Так. Він нічого не встиг мені заподіяти.

— Молодчина, що не розгубилась. Люблю тебе!

— І я тебе, — Благояра здивовано поглянула на екран, вслухаючись у довгі гудки. Але вона не знала, із чим стикнулась її матір у Крені. Може, вона і справді не могла говорити телефоном?

А Веда у Крені стикнулась сама із собою. «Засудять за чорне чаклунство, засудять за чорне чаклунство, засудять за чорне чаклунство, засудять за чорне чаклунство», — крутилось у її голові. «Верховний Жрець... стоп, він бачив Яру. Він бачив Яру, тобто він бачив її резерв. А що як він і її...» — вона затулила рота рукою,

стримуючи ридання. Думати про те, що станеться з її донькою, не хотілося. І саме тому в голові зринали лише найгірші думки.

Розмова з Мирославою була ще коротшою. Їй про лиходія і його любов до чужих резервів Яра розповіла одразу, як тільки взяла трубку.

— Може, ти як знахарка знаєш, як таке взагалі можливо?

— Я не чорнокнижниця, доню. Таке тільки вони вміють, — щокою Мирослави пробігла сльоза. Насправді вона нею й була. Вона ніколи так про себе не думала. Ніколи. Тільки знахарка. Тільки рятувати. От тільки...

— Я жива й наче навіть ціла. Мені Верховний Жрець намалював знак на руці і сказав іти до лікаря, щоб мене оглянули про всяк випадок, — вона подивилась на блакитний малюнок на руці, — то-о-ож...

— Іди, — Мирослава відповіла без жодного тремору в голосі, хоча сама вся трусилась. — Бережи себе. І цього разу справді бережи. Люблю тебе!

— І я тебе!

Яра видихнула, протерши очі. У кімнату постукали.

— Так?

— Можна? — Віста обережно прослизнула після її тихого «так» і вкотила за собою маленький візочок із тарілками.

— Ох, та не треба було, — розгублено подивилась Яра на стіл, повний наїдків, не знаючи, як стільки в себе впхати.

— Може... може, ще щось? — Віста втупилась у підлогу. Навіть її яскраво-біле волосся потьмяніло.

Яра потерла зап'ясток, не знаючи, що відповісти. Подивилась ще раз на свої синці.

— Ти можеш порадити мені лікаря?

— Так, звісно, — здавалось, саме засмагле обличчя Вісти на мить засвітилось, осяяне тим, що вона може бути корисна, — я знаю кількох. Можна твою цидулку?

* * *

За кілька кілометрів звідти Ардагаст за звичкою зустрічав ранкові новини з кавою. Цей маленький ритуал заспокоював і заземляв. А

зараз він ще й ледь втримувався від того, аби пожбурити цю чашку в Головного Хранителя Келю.

— Клянусь, Старійшино, ми нічого не помітили! Він приїхав лише вчора, і вчора ж відбулось викрадення.

— Мене цікавить той веселий момент, що він буквально возив у себе у валізі душі померлих, їхні резерви, магію, як... як, бляха, якесь варення! Але ніхто не помітив цього?! Ви серйозно вирішили на вокзалі, що це... що, консервація??

— Так їх же не видно, — кремезний чоловік майже втягнув шию в плечі, зменшившись під пронизливим поглядом Старійшини.

— Їх не... що? — Ардагаст майже зірвався на крик, але стримався. — Якщо ти раптом не знав, то цей придурок у розшуку! Він у розшуку в Аді! Про нього не раз повідомляли новини. Він ще на початку сезону був помічений в Аркті! І на нього полювали за несанкціоновані експерименти над людьми. Він є в базі тих, хто в карному розшуку, його обличчя, скан його очей, сітківки, пальців — і я про все це дізнаюсь із довбаних новин, а не від тебе! Не від тебе!! Ти керівник чого, курника? Де наша система сканування обличч? Де система сканування магічних перевезень?

— Вона не може розпізнавати резерви, інакше би пікала на кожного мага!

— Не виправдовуйся мені тут! Геть звідси! Сам придумай, як викрутитись із цієї каші, але правди ніхто не повинен дізнатись! — керівник випарувався, немов тільки цього й чекав. Старійшина заплющив очі, міцно стиснувши металевою рукою чашку з кавою. Розплющив їх тільки тоді, коли почувся брязкіт розбитої порцеляни.

— Давай тобі каву будуть у пластикові стаканчики наливати? — Жрець звів ноги з підвіконня його кабінету. Ардагаст поморщився, витираючи серветкою бризки з металевої руки.

— Та наступного разу руку одразу в воду засунь, хай коротне, у тебе ж так багато грошей, щоб отримати собі другий протез, — друг помахом руки стер всю каву зі Старійшини.

— Дякую, — Ардагаст акуратно зібрав усі уламки.

— Пий і не обляпайся.

— Ти тут давно?

— Встиг на початок. Як звільниш — передай його нашим. Треба стерти цьому старому пам'ять. Багато базикає, мало робить. Оновлена легенда про цього чорнокнижника має бути достовірною навіть для нього — хай вірить, що це був звичайний дід-маніяк із любов'ю до - маленьких дівчаток.

— Обов'язково. Ти мені краще скажи, цей дід розколовся?

— Так, — гмикнув Жрець, — куди б він дівся. Насправді я дуже радий, що Посвистач підказав, як його катувати, розірвавши йому на бульбашки те, у що перетворились руки...

— А що з ним узагалі сталось? — Ардагаст потер лоб і відкрив на екрані фото, зроблені цієї ночі.

— У Дани свої способи боротись із боржниками. Вона не обрізає їм можливості використовувати магію, як Стрибог. Вона просто перетворює їхнє тіло на воду. В принципі, люди на сімдесят відсотків із води і складаються, то-о-ож... Його звати Микитою, до речі. Ось нашого Микитку й почало буквально розкладати на атоми. Він у Культі захотів колись стати жерцем, але не прийняли. Я не знаю, чому. І це, певно, його й розізлило. Він продовжував чаклувати, але за магію вже не платив. Отак і побульбашковів.

— А що з резервами?

— Стоять, закриті, — Жрець спохмурнів, — ми не знаємо насправді, що з ними робити. Треба було б розізнати, чиї вони та віддати родичам, але ж... Але ми так не зробимо. Краще просто знищимо їх або закриємо десь у нашому Храмі.

— Мені страшно від думки, що буде, якщо хтось дізнається, що таке можливо... — потер стомлено лоба Старійшина. — А та дівчина з рецепції хостелу що?

— Мовчатиме. У неї є певний борг, який її зв'язує мовчанкою.

— А дівчина? Чому ти не стер пам'ять їй? Вона, може, вже розповіла про це комусь у цидулці!

— Якби так було, то твоя прес-служба зараз би розривалась від повідомлень, — Жрець задумливо стиснув губи, — але насправді... з нею ситуація геть інша.

— Вона викликає в тебе довіру?

— Не зовсім. Вона викликає в мене запитання, а якщо стерти їй пам'ять, буде тяжко докопатись до істини. Було б непогано з нею

поговорити. Хочеш веселий факт? Пам'ятаєш, я недавно говорив про сплеск сили й те, що в наш Культи хтось навернувся?

— I-i-i?

— То це вона.

— Та ти приколюєшся!

— Ні, — зігнув плечима Жрець, — і чим далі копати, тим гірше. Микитка-таки не міг бачити резерви самотійно, якою була наша перша гіпотеза. У нього був пристрій — окуляри, що дають змогу бачити чужі резерви.

— Чорнокнижники до цього дійшли? — Ардагаст втомлено занурив обличчя в долоні. — Ні, от тільки цього нам зараз не вистачало! Уяви, що почнеться, якщо це дійде до преси?

— Ага. Паніка, перевірка всіх чаклунів у дивних окулярах і, звісно ж, надія для чорних чаклунів. Портал тріщить, усі про це знають – і всі знають, що за ним — влада Мари, богині смерті. Якщо її прислужники тільки подумують, що можуть бути здатні на силу Верховного Жерця — що буде далі? Ми не зможемо битися з ними, якщо вони повіризують резерви наших чаклунів.

— Я владнаю, щоб журналісти нічого не дізнались. Про вміст валізи знаємо ти, я, твої жерці й керівник служби безпеки. Ненадовго.

— Але лишається мала. Які там у тебе до неї запитання?

— А тут усе ще цікавіше. У неї гігантський резерв.

— Ти впевнений, що він не від природи?

— Впевнений. Він штучно збільшений.

— Що? — вирячився на нього Ардагаст. — Якого?!

— Отакого! Але сумніваюсь, що вона знає. Я говорив із Посвистачем — вона не знає межі своїх сил, вона взагалі не знає, що в неї це є. Хтось їй дуже сильно допоміг.

— Є варіанти?

— Її виростили дві відьми. Далі я ще не копав — але обов'язково розберуся. А зараз, може, ти з нею зустрінешся? Їй років не більше від двадцяти, побачить живого Старійшину — боготворити буде. Послухається, якщо попросиш мовчати про те, що відбулось. На крайній — розберемось, хто й що утнув із її резервом, і пригрозимо їм, якщо вона не мовчатиме.

— Побачимо, чи вийде, — гмикнув Ардагаст.

* * *

Яра сиділа на сходинках під лікарнею, натягнувши на себе каптур плаща Культи, підібгавши коліна і поклавши на них голову. Спостерігала за людьми, які проходили повз. Промайнула думка, що в жерців є рукави в цих накидках, а в неї немає — ото і всієї різниці.

— Не заперечуєте, якщо я присяду біля вас? — почулось звідкись згори. Відьма підняла очі, затуляючись долонею від надто яскравого сонця. Навпроти неї стояв чоловік у звичайних полотняних бриджах і футболці. І схожій накидці поверх, але темнішого сірого відтінку. Одна з його рук була металевою, вкритою знаками, світло яких було помітно навіть за такого погожого дня.

— Сідайте, — вона посунулась. Чоловік здався знайомим, але проти сонця було складно розпізнати риси обличчя.

— Не впізнали одразу? — він присів поруч, але на відстані. — На жаль, я сьогодні забув корону і величезний напис «Я — Старійшина». Тож... Мене звати Ардагаст.

— Яра... Підозрюю, ви просто так не підсідаєте до дівчат на вулицях?

— Ага. Як ти, Благояро?

— Просто Яра, — вона зітнула плечима. — Ну... а як може почуватись дівчина, яку в останні двадцять чотири години вкрали, як якесь безпомічне кошеня, замкнули у власному хостелі й ледь не вбили? — голос пару раз надламався, але дівча трималось. Ардагаст стиснув губи, слідкуючи за нею поглядом.

— Я... прийшов вибачитись. Тож... пробач мені. Я не зміг організувати захист міста так, аби ти почувалася захищеною в ньому. І допустив таке. Кель і наш Культ мали би стати другим домом для тебе, а вийшло... Немов в'язницею.

— Це точно, — вона зітхнула, — може, і не дарма в Альянсі таке про вас оповідають...

— Нападник все ж не наш чорний чаклун, а Дани. І спершу приїхав разом із тобою з Альянсу, — спробував заперечити їй Ардагаст.

— Угу, — хмикнула Яра.

— Ти дуже сильна. І як людина, і як відьма, — він похитав головою.

— Дякую.

«То що ви хочете?» — хотіла спитати, але запитання не зірвалося з її вуст: усе ж таки перед нею був сам Старійшина.

— Я... я розумію, що не можу тебе про це просити. І взагалі просити...

— Мовчати про те, чому мене викрали? — вона гмикнула. — Мовчати про, — і стишеним голосом додала, — те, що з мене могли вирізати все моє чарівне єство?!

— Так.

— Я цього не робитиму. Моя сім'я знатиме, — відрізала найрізкішим голосом, на який тільки була здатна, — моя сім'я вже знає.

Ардагаст промовчав хвилину, дивлячись просто посеред себе. Намить Ярі здалось, що вона відчула холодний вітер, що пробігся за її спиною.

— Ти ж розумієш... — його голос плавно перетікав із м'яких ноток у більш тверді, — що більше про це ніхто не має знати? Він уже арештований і знаходиться під пильним наглядом жерців. Ми не маємо дозволити, щоб інші думали, що це взагалі можливо.

— А то що?

Старійшина скам'янів. Усе ж варіант задобрити не спрацював.

— Дитино... — на цьому слові Яра скривилась, тож Ардагаст поспіхом виправився: — Дівчино... не рубай ось так із плеча. Подумай. Справді. Не розповідай нікому про це. І особливо журналістам, якщо вони на тебе вийдуть.

— Я поговорю з мамами, — Яра мовби відступила в цій їхній словесній дуелі, — але не думайте, що я так просто погоджусь покривати від усіх страшну правду про те, що чорнокнижники тепер уміють... таке. Це якась... фальшива безпека. Із цим треба боротись. Що як у нього є поплічники? Що як він такий не один діяв? Скільком дівчатам не пощастило... як мені?

Ардагаст хотів заперечити, але його перервав дзвінок власного телефона. Зітхнув, натиснув «утримувати». На екрані завис напис «Тетяна».

— От же ж, це терміново... — згадав дану колись Зоряні обіцянку ніколи не ігнорувати дзвінки її сім'ї. — Слухай, ти все ж... Він був один. І він уже знешкоджений. Ти в безпеці, — він дав їй маленький папірець, — а це мій номер. Про всяк випадок.

Яра зібгала листочок у долоні. Їй було недостатньо свідчень, що чорнокнижник був такий один. Їй були потрібні беззаперечні факти, що такі, як він, більше ніколи її не потурбують. І вона злилась на те, що влада Келю вирішила приховати мага такої сили — навіть якщо і з доброї мети. «Що такого поганого може статися від правди? Чи, можливо, це призведе до якихось темніших секретів цього Культу?»

Верховний Жрець Стрибога завис за її спиною, невидимий і ледь уловимий, ніби літній бриз. «Таки доведеться навідатись до малої додому. Влаштую собі відрядження. Але... але чому ці двоє мають чорне волосся і білі його кінчики?» Здавалось, що то якийсь збіг. Та цей старий гірський птах уже давно в таке не вірив.

Розділ 24

Горбате

— Ну нарешті, — Ростислав вийшов із будинку старости села і потягнувся, розминаючи напружені за години сидіння в черзі плечі та спину. Разом із ним на подачу документів на вступ збіглись ще з кілька десятків таких же хлопців та дівчат: для вступу була потрібна свіжа довідка про прописку. Він не міг перестати думати про Яру — вона була малослівною, майже нічого не розповіла за ту ніч, лиш коротко писала, що з нею все гаразд. «Не вистачало, щоб вона ще замкнула це все в собі», — зітхав він подумки і намагався вгамувати в собі тривожність, що росла з кожною годиною. У думках усе зринала всеохопна чорна і реготлива темрява — і від цього легше не ставало.

— Ей, шановний! — почулося з-за його спини. «Та сама вулиця, але не той уже розклад сили», — промайнула лиха думка. Його нещодавні кривдники задоволено вишкірилися йому в лице.

— А кому це тут повезло? — Богдан задоволено потер долоні.

— Не тобі, — вишкірився у відповідь Рос і виставив долоню уперед. Обличчя кривдника було тієї іскрою, що збурила полум'я всередині. Образа за себе, образа за батьків, за те, що цей придурок і його сім'я зробили з його рідними, і щось ще, щось дуже-дуже темне, те, що він постійно бачив у своїй свідомості, як би не гнав. Те, що він тоді побачив у очах бездонника. Воно збурилося всередині, змушуючи його злегка затреміти.

— Ха! І що... — домоворити йому не дав спалах вогню, що розсік повітря. Богдан ледь устиг зреагувати, виставивши захисне закляття.

— Звідки це ти... — він вражено видихнув, спостерігаючи за хлопцем, а тоді враз опанував себе. — О, то, виявляється, тепер треба просто переспати з відьомською дочкою, аби стати чаклуном! Хлопці, а покажемо йому, що таке справжня магія!

Його поплічники хижо посміхнулись, готуючись до нападу. На їхньому боці були перевага в кількості й досвід. Але на боці Роса було щось набагато гірше.

Ростислав набрав повні груди повітря і на видиху вистрілив вогнем знову. Він уже не боявся і не тікав — навпаки, підходив усе ближче і ближче. Полум'я з його рук не стихало, а ще дужче танцювало на долонях, перетворившись із довгих променів на короткі залпи. Спалювало маленькі колби із закляттями кривдників просто в повітрі — вони плавились і не встигали вивільнити чари. Наймолодший із трійці швидко зрозумів свою помилку і здійняв руки, намагаючись устигнути промовити якесь закляття... Не встиг. Його долоні обпалились вогнем, що, здавалось, ледь торкнувся шкіри. Хлопчина заверещав, відскочивши, тільки дивився, як його долоні вкрились пухирями. Опіки були не сильними, але миттєвими. Він, продовжуючи голосити і тулити руки до грудей, ганебно втік вулицею. Другий одразу приєднався до нього, полишивши Богдана сам на сам із Росом. Якщо це досі був Рос — здавалось, сама Смерть дивилась через його чорні очі на кривдника. Але кулак, що прилетів в обличчя остовпілого Богдана, був людським. Магічний резерв хлопця майже вичерпався. А лють і запал лише дужче розпалились.

Ростислав із легкістю повалив суперника на землю, луплячи його в обличчя знову і знову, не зважаючи на кров, що одразу заюшила з розбитого носа і губ. Роса опанувала лють — жагуча, що аж пробирала до кісток. «Ще, ще, ще, — шепотів нав'язливий голос у голові, — давай, він на це заслужив! Давай, давай, ти можеш більше, ти можеш сильніше!»

Ростислав полинув за цим голосом, відчувши, що він і справді може. Він може сильніше, він може дужче! Але враз хлопчина під ним застогнав:

— Пощади... — і Рос завмер із занесеним над Богданом кулаком. Він ніби вперше побачив, що заподіяв, і завмер, не розуміючи, що робити. Під ним лежав не його злий ворог, а звичайний сільський хлопець, такий самий, як і він. Рівний йому тепер. Темрява, що заповняла його думки, враз відступила, ніби оголюючи його повністю перед наслідками його дій.

— Я... — «не хотів» застрягло клубком у горлі. Він підвівся, не певний, що робити далі. Богдан тим часом, перекотившись зі спини на ноги, втік. Рос лише лишився розгублено стояти, дивлячись йому в спину. І слухаючи голос, що тихцем нашіптував йому: «Молодець. Тепер вони двічі подумують, перш ніж лізти до тебе».

* * *

Дерева за вікном рейковика змінювали одне одного, немов у калейдоскопі. Яра стомлено притулилась чолом до скла, закінчивши писати відповідь на просте «як ти?» від Тетяни. Після трьох довжелезних повідомлень сил не було ні на що. Зв'язок теж пропав.

Останні пару днів своєї поїздки дівчина присвятила пошуку всіх знань, до яких лише могла дотягнутись у бібліотеці. Її пошта враз стала завалена листами, копіями та книжками, а нотатник перетворився на безладний хаос. Чеслав, який ні словом їй не нагадав про ту ніч, лише сторожко спостерігав за чорнокосою дівчиною, періодично потай клав на її стіл якісь смаколики. Та все одно те, що мало стати омріяною відпусткою, перетворилось на кошмар.

А тепер Яра з полегшенням видихнула, коли зрозуміла, що Кель сховався від неї за лісами. У якийсь момент їй стало так шкода себе, що вона не стрималась, обхопила свої худі плечі руками та затрусилась, тамуючи сльози. До журналістів вона не зверталась, Мира чомусь стала на бік Ардагаста і попросила зачекати із цим. Поговорити вдома. Туди вона і прямувала.

Гудок рейковика. Її зупинка. Вона схопила рюкзак і, минаючи темний тамбур, прожогом вискочила на платформу. Там її вже чекав Рос.

— Яро! — він простягнув руки, не розуміючи, що робити першим — обійняти її, забрати сумку чи, навпаки, не наближатись, бо вона не захоче, аби хтось до неї зараз узагалі торкався?..

Дівчина сама міцно його обійняла.

— Я... я таке пережила... — і розридалась. Ростислав дуже обережно, немов боявся її зламати, обійняв дівчину. Чорнокоса затрусилась, сховавши обличчя в нього на грудях.

— Ти вдома. Ти в безпеці, — він погладив її по спині, — тепер усе буде гаразд.

Ураз усі його внутрішні турботи відступили. Була тільки вона — дівчина, яка не один раз урятувала його і забрала під своє крило, і він — безпорадний хлопчина для неї. А коли допомога знадобилась Ярі, Ростислава поруч не було.

Схлипи стихли. Яра вивільнилась із його обіймів і зашморгала носом.

— Легше?

— Угу, — кивнула, — там наступним рейковиком приїжджає Ведана, зачекаємо її?

— Так, як скажеш, — погодився Рос. — А Мирослава де?

— Її викликали в село знову, — вона похитала головою, — а ще вони обидві сказали, що хочуть зі мною про щось серйозне поговорити одразу по приїзді.

— Добре, тоді передам тебе в руки Ведані й піду додому.

Вони сіли поруч на лавці біля перону.

— То який він, Кель? — раптово випалив Рос. — Розкажи мені про нього, будь ласка.

— Хах, — вона сумно всміхнулась. — Кель... дуже особливе місто. Він... відкритий вітрам. Відчуття — немов його плутані вулички, що підіймаються пагорбами, вони прям ідеально провітрюються. Там не спекотно навіть у сонячний день, тож боюсь уявити, як там, коли зимно... І дуже багато низьких дерев. І тяжко ходити, якщо чесно: постійно то вгору, то вниз. Зате воду можна набрати в автоматі на кожному розі... А ще... неймовірний Храм. Він настільки величезний, що в нього страшно заходити. Прямо... білий палац. Не такий, як Храми тут.

— О, ти теж бувала?

— Ага, тільки в мене були не веселі шкільні екскурсії, а походи по майбутніх варіантах працевлаштування, — вона гмикнула. — Але Храм Стрибога — він зовсім інший. Як мінімум основна його частина — не під землею. І бібліотека!

Вона розговорила, розповідаючи йому про те, як усе влаштовано в Келі. Ростислав терпляче слухав попри те, що він усе це бачив на фото, які вона постійно слала. Вона говорила — він спостерігав. Спостерігав за тим, як його впевнена раніше подруга несвідомо здригалася щоразу, коли чула голосний звук. Спостерігав за тим, як вона машинально

терла собі руки, і розумів, що саме там їх натерли мотузки. Знак на її руці вже майже стерся, але його не помітити теж було складно.

Загудів рейковик, наближаючись. Благояра замовкла, вдивляючись у нього. Як тільки Ведана зійшла з вагона, стрибнула в її обійми, ховаючи обличчя в її чорному волоссі.

— Привіт, люба, — Ведана поцілувала її в лоба, — ти схудла.

— За чотири дні?

— Так. О, і ти тут, — вона помітила Ростислава.

— Аякже, — він зітнув плечима, — віддаю її в добрі руки і йду далі щосекунди оновлювати сайт зі списками вступників! До зустрічі!

Він віддав Ярі рюкзак і пішов у інший бік, щось удавано весело насвистуючи.

— Навіть не напросився на каву? — підняла брови Веда.

— Ви ж самі сказали, що хочете поговорити.

Вдома їх обох уже чекала Мирослава, просто біля хвіртки. В око впадали її синці під очима й припухле обличчя. Вона знервовано терла свої руки.

— Нарешті ви вдома! Ходіть, ходіть обідати, — Мира пропустила їх обох. Але раптово на порозі з'явилась третя постать.

— А четверту тарілку поставите? — почувся вже знайомий Ярі голос. Та різко повернулась, впізнавши Верховного Жерця Стрибога. Він не змінився — той же сірий полотняний одяг, сорочка з довгим рукавом і маска-череп птаха, довгий дзьоб якого нависав над міцно стиснутими губами.

— Так, — ледь змогла вичавити із себе заціпеніла Мира, — так, звичайно. Проходьте.

— Дякую, що запросили. Не хотілось ламати ваші захисні чари, — Жрець спокійно попрямував доріжкою. Відьми за його спиною презирнулися і не зронили й слова.

Жрець теж мовчав. Мовчав, доки вони всі розсілись навколо стола. І далі не порушував тишу ані словом.

— Ви ж, підозрюю, не супу поїсти приїхали? — Ведана міцно стиснула губи, втомившись від напруженого чекання.

— Так, — Жрець розімнув шию, — я вам дещо приніс.

Він дістав із кишені окуляри. Мирослава закрила рот рукою, стримуючи переляканий крик. «Він же не бачить, правильно, він не

бачить?» — майоріло в її голові. Ведана скам'яніла, сіріючи просто на очах. Зраділа тут тільки Яра.

— О, ви розібрались із тим, як той... чоловік їх використовував?

— Ага. Я навіть зрозумів, хто їх виготовив.

— Не він? — Благояра лише зараз помітила переляк матерів, але слова вихопились самі.

— Ні. Твоя матір.

Запала тиша. Здавалось, навіть вітер перестав колисати дерева за вікном. Яра перевела погляд на Ведану. Та повернулась до доньки, стримуючи сльози.

— Це неправда, так? Ти ж не... — вона затнулась. «Не можна, не можна, не можна, не називай її так!»

— Я... так, — Ведана втупилась у стіл перед нею. — Це було ще до твого народження. Я шукала підробіток. А Микита... прийшов до мене по це. У нього вже був прототип, але він шукав технолога, який би йому допоміг. Я не хотіла спричинити страждання, — вона підняла нажахані очі й поглянула на Яру, — і я точно не хотіла, щоби ти постраждала! І щоби це хоч якось тебе зачепило! Це був просто експеримент, просте «а чи вийде побачити?». Його прототип дуже погано працював. І виглядав він інакше, — вона обережно торкнулась окулярів на столі, — він їх удосконалив...

— Отож ви виготовили пристрій, що порушує Одвічний Закон цього світу. Він дозволяє звичайним смертним бачити людські резерви — найпотаємніше, що є в чаклунах і чаклунках. Усе правильно? — Жрець схилив голову набік. — У вас був один екземпляр?

Ведана поглянула на дружину сповненим відчаєм поглядом.

— Ні. У нас було два. Один у мене, інший у нього, — вона стиснула губи, — але я жодного разу не використовувала його зі злим умислом! Я не хотіла нікому нашкодити!

— То ви його використали?

— Ні. Це зробила я, — озвалась Мирослава. — Вона його лише мені віддала. Користувалась ним лише я. І знаєте що?! — вона раптово зірвалася зі стільця, впершись руками об стіл. — Я б залюбки зробила це ще раз, аби в мене була така потреба.

— І що ж ви робили з ним, якщо використовували не зі злим умислом? — у голосі Жерця задзвенів такий метал, що шкірою

Благояри пробіглись мурашки. Але Мирославі вперше в житті було байдуже на злість найвищого слуги Божого.

— Я врятувала життя власній доньці, — вона поглянула на Яру, — я її врятувала, коли срані жерці мого власного Культу її покинули! Я вчинила так, як учинив би будь-який знахар на моєму місці, — використала все, що могла, аби вилікувати дитину на межі життя і смерті! І, так, якщо для порятунку її життя мені доведеться ще раз порушити закон, розрізати власний резерв і віддати його шмат їй — я зроблю це знову! І жоден бог, закон чи жрець, — вона майже кричала, — мене не спинить. І мені начхати, що ви вважаєте правосуддям, мені начхати, чи ви мене за це викинете за Портал до песиголовців, чи назвете чорнокнижницею і проведете через усе місто, дозволяючи людям закидати мене камінням, — ваша справа. Але вона — моя донька. І якщо за те, що її резерв видозмінений, ви хоч пальцем торкнетесь...

— Більш того, — раптово втруtilась Яра, — більш того, Старійшина Келю намагається приховати правду. Ви не можете зачепити моїх матерів — інакше я одразу розкажу всім про те, що чорні чаклуни не здатні бачити магічні резерви!

— Воу-воу, полегше! — Жрець промовив це дуже тихо, але враз будинком пробігся холодний протяг. — Ти занадто багато собі дозволяєш, мала. Але... скажімо, я не буду притягувати твоїх мам до відповідальності перед судом. Лише тому, — він підняв угору вказівний палець, — тому, що не схоже на те, аби їхні боги карали їх за чорнокнижництво. Скажімо, вони і справді мали лише добрі наміри. Скажімо! Але боги не сліпі. Магія такого рівня — якщо вони це зробили і не покрились мохом та не згоріли заживо, — значить, вона дозволена їхніми богами. Мені невідомі причини цього, але і я не Верховний у їхніх Культах. Та... я все ще можу передумати. І перемовитись парюю слів із деким із Культу Симаргла, наприклад... — Мирослава пополотніла й лише міцніше стиснула губи, все так само стоячи біля столу. — Ти ж цього не хочеш, Благояро? Ти ж хочеш, аби я мовчав?

Яра кивнула. За мить зрозуміла, що він цього не бачить.

— Т-так.

— Чудово. Значить, і ти мовчатимеш. Усе ж я вам вдячний, — Жрець задоволено відхилився на спинку стільця, — ви мені в Культ віддали чаклунку з неприродно великим магічним резервом, який гармонійно в ній розвинувся і лише посилює магічні здібності. Я прийшов у першу чергу зрозуміти, як ви видозмінили її резерв. Боявся, що не обійшлося без людських жертв, як у випадку з Микитою. А зараз бачу ваші, — він повернув голову від Мирослави до Ведани й назад, — як вам у голови тільки прийшло таке утнути? Але я потурбуюсь, аби більше не приходило. Де ваша пара окулярів?

Ведана слухняно спустилась у підвал і повернулась за її копією окулярів, що ледь видимо відрізнялась від тої, що лежала на столі.

— Ви точно скористались ними лише раз? — доки її чекали, Жрець повернувся до Мирослави.

— Ну... двічі, — вона враз почала нагадувати засоромлене дівчисько.

— Навіщо?

— Тут один її друг попхався до бездонника... І я подивилась на результат, аби його врятувати...

Тишу розрізав каркаючий сміх. «Ще й бездонник... Я застарий для цього, який я вже старий для цього...»

— Точно тільки два рази?

— Точно. І вона сама про це не знала, — відьма винувато подивилась на Яру, — та й він теж.

— Най він не знає і надалі, — суворий і владний голос Жерця звучав так, ніби він накладав давнє заляття, — все сказане тут має залишитись між нами.

На коротке «так» він не відповів. Поклав обидві пари окулярів у кишеню.

— До побачення, відьми. Не творіть більше... такого, — Жрець вийшов за поріг і одразу зник. Холодний протяг зник разом із ним.

Минув місяць

Сезон добіг кінця. Села ворушились: студенти складали валізи, школярі з батьками бігали магазинами, вибираючи зошити й щоденники.

— Ця осінь точно не буде схожою на всі інші, — Ростислав зайшов у дім відьом уже без стуку, втім, акуратно причинивши за собою двері.

— Знову не можеш замкнути валізу?

— Так, — Яра сиділа на ній, переводячи подих, — допоможи, а?

— Це третя. Третя за ранок.

— Я теж умію рахувати, — вона гмикнула, коли хлопець, зітхнувши, застібнув її валізу.

— Ага, і виносити все добро з хати. Квитки ж у вас?

— Так, мамо, — Благояра підняла очі на Мирославу, яка зайшла, тримаючи в руках два пакунки. — А це що?

— Їжа в дорогу.

— Тільки не кажи, що...

— Так, варені яйця, вони взагалі-то корисні, — Мирослава помахала паперовими пакетами в неї перед очима, — давай-давай.

— Перший мій день у ролі студента почнеться з яєць, — тихенько прошепотів собі під ніс Рос, але так, щоби Яра почула. Та усміхнулась, але погрозливо помахала пальцем у нього перед носом, — та добре, добре, я про їжу в дорогу не надто подбав, води тільки набрав...

— Нам виходити пора, ти свої речі всі зібрав?

— Ти це питаєш із тим, щоби як у моїй валізі лишилось ще місце, докласти туди своїх речей? — він підняв брови, з насмішкою дивлячись на подругу.

— Е-е-е... а воно є?

— Я ще пожалкую, що ми в одному гуртожитку, — він зітхнув, потерши лоба, — але ні, немає, перестань!

— Будеш надто розумним — не дам мої конспекти з першого курсу.

— Нагадати, що я вступив на лісове господарство? — він поплескав по плечу подругу-екобіотехнологиню. Та лише відмахнулась.

За пів години вони вже стояли на платформі. На таку справу відьми не пожаліли закляття переміщення.

— Де твої батьки? Уже зовсім скоро відправлення! — крутилась на місці Яра.

— Вони... мають бути з хвилини на хвилину, — Рос озирався. — Он! Он! — він зірвався з місця й підбіг до матері, яка зійшла з другого рейковика на цій же станції. Та обійняла його, цілуючи в лоб, щоки, ніс, у все, до чого могла дотягтися. Її темно-русе волосся було заплетене в неакуратну косу і зараз лоскотало йому ніс.

— Мамо, — Рос не витримав і десяти секунд, — ну перестань.

— Я скучила! — вона міцніше пригорнула його до себе.

— Я теж скучив узагалі-то! — за нею вийшов батько Роса — чорнявий чоловік в окулярах і потертих джинсах. Доки він обіймав свого сина, Яра безпардонно їх роздивлялася, готова зірватись і бігти знайомитись. А от її матері застигли, вирячивши очі.

— Ти теж це бачиш? — самими губами спитала Ведана.

Мирослава кивнула, не в силах вимовити й слова.

Рейковик видав протяжний гудок.

— Мені треба сідати, — Ростислав подивився на нього. — Чорт, чому ваш так затримався?!

— Нічого, синку, приїдеш на вихідні, — мати скуйовдила йому волосся. — Біжи. Привіт, Яро! — вона помахала рукою дівчині, яка вже підіймала третю валізу у вагон. Та помахала у відповідь, але на більше не встигла. Ростислав, схопивши свої сумки, заскочив у вагон останнім — і за ним одразу зачинились двері.

Його батько в цей час втупився у Ведану, стиснувши плече дружини.

— Олесю...

— Що?

— Її матері...

— Так, у неї дві матері. Й що з того? — вона заклопотано підіймала із землі сумку, яку поставила туди як тільки побачила Роса. — Будь людиною, не звертай на це уваги. Ми це обговорювали, це нормально.

— Це відьми.

— Ми це знали.

— Ні, ти не розумієш...

— Привіт, — підійшла до них перша Ведана, — а ви постаріли.

— Якого?.. — вирячилась на неї Олеся. І перевела погляд на Мирославу за її спиною.

— Мені теж це дуже цікаво.

Але у відповідь лунав лише гуркіт рейковика.

Епілог

Ада. За місяць до початку навчального року

Тетяна прокрадалась у кабінет тітки не вперше. Вона досі відмовлялась навіть подумки вважати його колишнім її кабінетом — тим паче, що з нього все ще не прибирали її речі. Лежатимуть до інавгурації наступного чи наступної Старійшини. І це було останнє місце, де вона могла знайти хоч якусь зачіпку.

Кілька днів тому, не витримавши, вона подзвонила Ардагасту, який залишив їй дивний ключик — спадок Зоряни. Але й Старійшина Келю не знав, від чого він може бути. Дівчина перерила всю квартиру, намагаючись зрозуміти, що саме вона мала б ним відкрити. Але жодної потаємної шухляди. Жодної скарбнички. Ардагаст не знав, що ще порадити, крім кабінету, в який Тетяна зараз і вломилась. Дістала давно вкрадений дублікат ключа і тихенько зайшла, замкнувши за собою двері.

— Думай, як вона, думай, як вона, думай, як вона, — шепотіла Таня собі під ніс. Після чого присіла біля письмового стола. Усі його шухляди були замкнені на замки, але цей ключ підійшов тільки до найнижчої. Таня ледь стримала переможне «ура!», коли почула клацання. А далі здивовано вигребла із шухляди купу паперів.

— І все? — лише кілька папок із кресленнями. Жодної зачіпки, жодної коробки, ручки, чого завгодно. Дівчина акуратно закрила шухляду і вибралась із кабінету, швидким кроком віддаляючись від нього. «Вдома подивлюсь, що це». Щоправда, вдома їй спершу довелось налити собі чогось міцного. Інакше той факт, що в її тітки, простої немагічної жінки, були креслення всього Храму Дани, до останньої комірчини у Вежі Жерця, в її голову не вкладався. Але це вона могла зрозуміти лише з малюнків і того, що впізнала загальнодоступну його частину, знану нею напам'ять. Усі написи

виявились надійно зашифровані, і Таня застогнала, зрозумівши, яку загадку їй підкинула власна тітка.

Базовий набір додатків у телефоні мешканців Портлу

Гримуар — популярна соцмережа, у якій усі всім діляться — як студенти магічних університетів, так і Старійшини міст (останні, щоправда, грішать офіціозом).

Астраліс — найзручніший GPS-додаток. Допомогає орієнтуватись як у Темнолісі, так і на вершинах гір Келю. Для зручності не має голосового асистента — він надто лякав духів природи й самих власників телефонів під час ритуалів.

Цидулка — месенджер, що підтримує відео- та аудіочати. Скарги на якість роботи надходили лише від русалок — бо нема чого лізти до телефона мокрими руками.

Лико — пошукова система. Окрім корисної інформації, повниться різноманітним сміттям та піратським контентом, за що її і люблять.

Запитальник — найбільша онлайн-бібліотека. Містить усі можливі знання, відомі людству, крім тих, які ревно охороняються бібліотеками та системою Культів і жерців (тобто до даних про чари — зась).

Коротка пам'ятка подорожньому

Портл — острівна країна, що складається з двох островів — великого Портлу та маленької Ади поруч. Його назва походить від Порталу — закляття, що закриває розлам на острові між цим та потойбічним світами й оберігає країну від нечистої сили.

Через увесь Портл тягнеться гірський хребет: на західній його частині розкинулось місто Кель, на сході, поміж вулканами, — Крен, перше місто перед Порталом. На перетині доріг між ними та Адою постанала столиця — Аркт. Поміж цими містами розкинулись села Альянсу.

Клімат у Портлі помірний, три місяці снігів, три місяці квітів і тепла, три місяці спеки і ще три — збирання врожаю і заготівлі до холодів.

Місцеві жителі живуть за 12-місячним календарем, але рік традиційно ділять на два сезони по шість місяців — сезон (із травня по жовтень) та несезон (із листопада по квітень). Так повелося ще із часів, коли більшість населення жила в селах Альянсу і збирала/садила врожай, аби забезпечити їжею всю країну, а своїх богів — дарами, діти йшли на канікули (вважайте, на городи), а дорослі — на сезонні роботи.

Ця країна дуже набожна: вся її магічна система тримається на довірі до богів та взаємодії з ними. Кожне місто, крім Аркту, має свого бога-покровителя: покровитель Келю — Стрибог (бог вітру), Крену — Сварог (бог вогню та ковальства), Ади — Дана (богиня води).

Альянс має аж трьох богів-покровителів, пов'язаних із роботою в полі, торгівлею, багатством і родючістю, — Мокош, Велеса і Симаргла. Кожному богу приносять дари на великі Храмові чи малі домашні олтарі, відповідно до його вподобань. Натомість боги віддячують магічним екстрактом, прозорою густою рідиною, основою для всякого зілля та чарів.

Кожен бог також має свій Культ жерців, які присвячують усе своє життя служінню та вивченню магічного. Вони виробляють екстракт у значних кількостях та поставляють його на великі виробництва чарів. Чаклунам і чаклункам, на відміну від простих смертних (належність до перших визначається за наявністю магічного резерву — невидимого органа, що дозволяє бавитись із базовою стихійною магією та спілкуватися з богами напрямую), дозволено мати невеликий домашній олтар (після ретельного ознайомлення з інструкцією!) та отримувати екстракт самотійно.

Царюнка і Культ

ВІХОЛА

Валерія Савотіна

